TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa
★
SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Nr.21 (281) TORONTO, Ontario, 1955 m. gegužės (May) mėn. 26 d. Kaina 10¢

Dvasia ir protokolas

Nebūtinai reikia susidurti su policija, kad būtum grąsinamas protokolu. Užtenka pasisukinėti betkokiame organizuotame gyvenime, ir protokolo klausimas iškyla. Žvilgterėjęs į diplomatinius pajudėjimus taip pat randi protokolo galvosūkius su rūpestingaisiais protokolų šefais... Net privačiame gyvenime jo paisoma. Juk tai rėmai, kuriuose talpinamas socialinis pasireiškimas. Be teisinių normų visuomeninis gyvenimas taptų palaida bala. Kaip upei reikalingi krantai, taip viešajam gyvenimui atitinkami paragrafai. Senovės romėnai šia kryptimi yra daug padarę. Savo garsiąja teise jie sukūrė socialinio gyvenimo normas. Atėjusi krikščionybė jų ne tik nepaneigė, bet dargi panaudojo jas savosios tikinčiųjų bendruomenės organizacijai. Ir šiandieną tie organizaciniai pagrindai tebėra išlaikyti. Jų dėka išvengiama maišaties, susidūrimų, palaidumo. Ta prasme protokolinis - teisinis pradas Bažnyčioje yra būtinybė, netgi palaima.

Tai betgi neviskas. Rėmai — dar nepaveikslas, krantai — dar ne upė. Be turinio kiekvienas sąjūdis tėra stumdymasis. Tiktai kilnios idėjos vedamas susibūrimas darosi prasmingas. Juo labiau tai pasakytina apie tikinčiųjų bendruomenę, kurios pagrindas — Kristus. Jeigu šio Pagrindo nebūtų, visa didžiulė tikinčiųjų bendruomenė nebūtų įmanoma, nes ji gyva Kristaus turiniu. Paragrafai bei protokolas yra antraeilis dalykas. Ne jais laikosi krikščionybė. Juk daug kur jų net neįmanoma išlaikyti, pvz. persekiojimų kraštuose, tačiau Kristaus dvasia tebėra gyva. Nekartą paragrafai yra keičiami prisitaikant laiko reikalavimams, tačiau Kristaus dvasia lieka ta pati. **Todėl, neneigiant protokolinio prado reikšmės, tenka pabrėžti, kad jo pervertinimas krikščioniškoje bendruomenėj veda į Kristaus dvasios siaurinimą.** Jau šv. Paulius Ap. yra pastebėjęs, kad raidė užmuša, o dvasia gaivina. Ten, kur pirmon eilėn išeina protokolas, o ne turinys, krikščionybė yra pavojuj. Kai nusižiūrima tik į krantur, nepastebima, kad upės srovė senka. Nekartą yra labai rūpestingai taisomi krantai, bet nekreipiamas dėmesys į srovės nykimą. Kam gi tie krantai, jei nebėra upės? Kam rėmai, jei nebėra paveikslo?

Krikščionybė šitą išsekimo pavojų nuolat jaučia. Todėl ji ir kreipia visą savo dėmesį ne į protokolą, bet į Kristų, kurio dvasia nuolatos ji minta. Jei kartais ir pasitaiko priešingų žingsnių, tai anaiptol nereiškia bendrosios linkmės. Kristaus dvasia yra tas šiaurės polius, kurin krypsta kiekvieno tikinčiojo širdis. Ir tuo atveju, kai ji nustoja jautusi to poliaus buvimą, jokie teisiniai paragrafai jos neatgaivins ir neišgelbės. Dvasinė gyvybė plaukia iš dieviškųjų šaltinių — iš Šventosios Dvasios. **Tai gaivinamasis krikščionybės pradas, kurio dėka Kristaus dvasia išsilaiko žmonėse.** Užtat Ji lyginama su ugnimi, kuri šildo, gaivina. Krikščionybė turi ne tiktai savo tikimąjį turinį, bet ir gaivinamąją versmę. Daug yra sąjūdžių su didžiom idėjom, tačiau jų įgyvendinimas yra atremtas į pliką žmogaus valią. Ir jos būna tiek realizuojamos, kiek neša žmogaus ar žmonių valingumas. Jos miršta dažniausia drauge su savo nešėjais. Netaip yra krikščionybėje. Ji remiasi pirmiausia ne žmogaus valingumu, o Dievo. Labai dažnai ji yra nešama trapių ir silpnų žmonių. Jie anaiptol nėra įsakytojai, o augštesnės valios vykdytojai. Jų išnykimas nėra krikščionybės išnykimas. Jų vieton ateina kiti. Tuo būdu krikščionybė žengia iš vienos kartos kiton. Jeigu ji remtųsi **tiktai** žmogaus valingumu, taptų arba tironija, arba visai išnyktų. Laimei, ji remiasi antgamtiniu gyvybingumu, kurį skleidžia Šv. Dvasia. Jos veikimas, tiesa, nėra išreiškiamas jokiom formulėm, nes priklauso misterinei sričiai, tačiau pastebimas krikščionybės gyvenime.

Šv. Dvasia yra tikroji krikščionybės siela, josios gaivintoja ir josios žygių įkvėpėja. Sekminės ir yra diena, kuri kreipia tikinčiųjų akis į tą antgamtinę versmę — Dvasią Gaivintoją. **Pr. G.**

El Greco **Šv. Dvasios atsiuntimas** Madridas, Prado

Vasaros stovykla

Kaip kasmet taip ir šią vasarą Kanados Ateitininkų Kr. valdyba rengia jaunesniesiems - moksleiviams ateitininkams stovyklą. Į stovyklą priimami ir ne ateitininkai, ne jaunesni 10 metų. Stovykla tęsis 9 dienas: prasidės liepos 30 ir baigsis rugpiūčio 7 d. Atlyginimas dienai $1.50. Stovyklon vykstant dviem iš tos pačios šeimos daroma nuolaida. Šią vasarą stovykla bus Tėvų Pranciškonų jaunimui įgytoje stovyklavietėje, gražiame miške, prie Georgian Bay ežero, prie Wasaga vasarvietės. Toronto ateitininkai, kandidatai, jaunučiai registruojasi pas savo kuopos pirmininką Romą Vaštoką, 179 Crawford St., Toronto, tel. KE. 5740. Kitų kolonijų at-kai pas At-kų Federacijos Dvasios Vadą Tėvą V. Gidžiūną, 32 Rusholme Pk. Cres., Toronto, tel. KE. 0621. Ne ateitininkai Toronte registruojasi pas tuos pačius asmenis, o kitur — savo parapijų klebonijose. **K. At-kų Krašto V-ba.**

INDIJOS NELIEČIAMIEJI

Indijoj yra 50 mil. žmonių, vad. "neliečiamųjų" — parijų, kurie hindusų yra laikomi žemiausia kasta. Jie laikomi paniekoje, negali užeiti į krautuves, restoranus, negali naudotis viešaisiais šuliniais, pirtimis ir t.t. 1949 m. Indijos konstitucija įsirašydino paragrafą, draudžiantį neliečiamųjų išskyrimą, bet praktikoj tas nebuvo vykdoma. Pastaruoju laiku min. pirmininkas Nehru pateikė parlamentui atitinkamą įstatymą ir žem. rūmai jau priėmė. Pagal jį, betkoks neliečiamųjų žeminimas bei išskyrimas bus baudžiamas 6 mėn. kalėjimu ir 500 rupijų — $105

Savaitės įvykiai

Kolonijų laikotarpis baigiasi. Tai matyti iš vis dažnėjančių neramumų vakariečių valdomuose kraštuose — Afrikoj ir Azijoj. Kadaise garsios koloninės imperijos — D. Britanija ir Prancūzija ima keisti savo veidą. Dalis jų valdytų kraštų tapo jau nepriklausomais, o likusi dalis jėga veržiasi laisvėn. Jau kuris laikas nerimsta arabai Šiaur. Afrikoj — Tunise ir Maroke. Po neramumų šiems prancūzų protektoratams pavyko išsiderėti autonomiją, nors praktinis vykdymas dar nėra galutinai sutartas. Alžerija, pajutusi savarankiško gyvenimo artėjimą kaimynams, irgi panūdo reikalauti autonomijos. Reikalavimai pradėjo reikštis ginkluotais prancūzų kolonistų ir įstaigų užpuolimais, per kuriuos buvo užmušta 19 asmenų, sužeista apie 100. Ginkluoti arabų būriai laikosi ypač kalnuose ir daro įvairius puldinėjimus bei sabotažo veiksmus. Ne tiktai prancūzai, bet ir apskritai europiečiai pasijuto nesaugūs net pvz. Kasablankoj. Ypač nesaugūs yra prancūzų kolonistai - ūkininkai. Prancūzijos vyriausybė skubiai išsiuntė naujus kariuomenės dalinius. Netrukus ji turės Š. Afrikoj 100.000 kariuomenės. Kadangi Alžerija yra laikoma ne protektoratu, o sudėtine Prancūzijos dalimi, vyriaiusybė yra nusistačiusi laikytis kietai.

Stumiami prancūzai ir iš Indokinijos. Po 8 m. karo jie prarado Š. Vietnamą pasilikdami P. Vietname. Bet ir čia jie nesijaučia saugūs. Ne tiktai raudonieji Vietminh daliniai nenori jų valdžios, bet ir tautinė kariuomenė. Diem vyriausybė, tebekovojanti su vidaus sektantų kariniais daliniais, norėtų, kad prancūzų kariuomenė pasitrauktų iš krašto. Tuo tarpu prancūzai sutiko pasitraukti iš sostinės Saigono ir apsistoti 50 myl. už jo. Balsai prieš prancūzus P. Vietname vis stiprėja, ir kai vietinė kariuomenė bus pakankamai stipri, prancūzams teks visiškai pasitraukti. Diem vyriausybė intensyviai dirba šia linkme. Kariuomenės remiama, ji konfiskavo prancūzams palankaus imperatoriaus Bao Dai dvarus ir panaikino jo karinę gvardiją, įjungdama ją reguliarion kariuomenėn. Vietnamiečių tautinis susipratimas yra gana gyvas, ir jokia koloninė valdžia, kad ir netiesioginė, nebepakeliama.

Negeriau yra ir su D. Britanijos kolonijomis

Jau daug kolonijų nubyrėjo, o likusiose neramumai kartojasi. Praėjusią savaitę tebetruko riaušės Singapūre — Azijoj, kur darbininkai ir studentai, kraštutinės liaudies partijos veikiami, kelia neramumus. Jau senokai prasidėjusios kovos Kenijoj — Afrikoj vėl atsinaujino. Š.m. pradžioj Mau-Mau vadai buvo pasisiūlę derėtis. Britai, įžiūrėdami geros valios pasireiškimą, buvo paskelbę amnestiją džiunglėse belindintiems partizanams. Iš derybų betgi niekas neišėjo: per savaitę britai pareikalavo iki nustatytos valandos pasiduoti, tačiaiu Mau - Mau vadai to nepadarė. Britai pradėjo karinius veiksmus prieš Mau - Mau dalinius.

Derybos dėl Formozos

Azijos - Afrikos premjerų konferencijoj Raud. Kinijos min. pirm. Čuenlai pasiūlė derybas JAV dėl Formozos, kur kariniai veiksmai kad ir suretėjo bet dar nepasibaigė. Savo kalboj, pasakytoj Raud. Kinijos komunistų partijos suvažiavime, Čuenlai pakartojo savo ankstyvesnį pasiūlymą pakaltindamas JAV esą šios nesiryžtančios užimti aiškios pozicijos. Pabrėžė betgi, kad niekad nesėsiąs prie vieno stalo su Čiangkaišeku. Jam esą rūpėtų sumažinti įtampą Formozos srityje. Negalį būti kalbos dėl karo paliaubų, nes Raud. Kinija nesanti karo būklėje su JAV ir nesirengianti karui su jomis. Formozos klausimas esąs Kinijos vidaus reikalas. JAV derėboms yra palankios ir norėtų susodinti prie vieno stalo Čiangkaišeką su Čuenlai, tačiau abiem spiriantis jos sutiko kalbėtis su Raud. Kinija ir be Čiangkšaišeko. Visdėlto ikišiol tuo reiaklu nieko konkretaus nėra padaryta. Galbūt laukiama keturių didžiųjų konferencijos.

Derybos dėl Kašmiro

Nuo 1947 m. Indija ir Pakistanas ginčijasi dėl Kašmiro srities. Gegužės mėn. pradžioj įvyko ginkluotas indų - pakistaniečių pasienio sargybinių susidūrimas, per kurį žuvo 12 indų karių. Praėjusią savaitę New Delhi lankėsi Pakistano min. pirm. Ali ir ilgokai tarėsi su Indijos min. pirm. Nehru. Jiedu bandė spręsti Kašmiro klausimą. Abi pusės sutinka dėl plebiscito, bet dėl pravedimo būdo negalėjo sutarti. Kol kas nutarė sudaryti komitetą pasienio nesusipratimams spręsti ir atitraukti abiejų kraštų kariuomenes 3 mylias nuo sienos. Abiejų premjerų pasitarimai sušvelnino įtemptą abiejų kraštų nuotaiką. Jie žada būti atnaujinti vėliau.

Vyriausybės krizė

Olandijos vyriausybė, vadovaujama socialisto Dr. W. Drees, įteikė karalienei Julijanai savo atsistatydinimą. Ir tai dėlto, kad vyriausybės pasiūlymas parlamnte pakelti butų nuomą 10% buvo atmestas 2 balsų dauguma. Vyriausybė buvo koalicinė — socialistų, krikšč. demokratų ir istorinės krikščionių unijos — protestantų. Prieš įstatymo projektą balsavo socialistų atstovai, ir todėl jų pačių premjeras buvo nuverstas kolegų balsais. Manoma, kad tam pačiam Drees bus pavesta sudaryti naują vyriausybę.

Nedarbo pašalpa

Kanados parlamentui yra pateiktas įstatymo projektas pakeisti senąjį, prieš 14 metų išleistą, nedarbo pašalpos įstatymą. Be kitko, yra siūloma padidinti savaitinę pašalpą iki $30. Nauju projektu yra susidomėjusios darbininkų unijos. Jų atstovai kreipėsi į atitinkamą parlamento komisiją tvirtindami, kad $30 yra permažai. LTC unija siūlo, kad savaitinė nedarbo pašalpa būtų du trečdaliai atlyginimo, o LC — 60%. Abi unijos prašo, kad naujasis įstatymas apimtų galimai daugiau dirbančiųjų ir drauge protestuoja prieš pasiūlymą sutrumpinti nedarbo pašalpos mokėjimo laiką iš 51 į 30 savaičių.

ŽADA NEPARDUOTI

Keturi didieji ruošiasi konferencijai. Nors nei susitikimo data, nei vieta dar neskelbiamos, tačiau užkulisiuose vyksta intensyvus pasirengimas. Ir sovietams, ir vakariečiams rūpi turėti galimai stipresnes kortas. Dar prieš konferenciją augščiausi sovietų pareigūnai lankysis Belgrade pas Tito, bandydami užtaisyti seną spragą. Varšuvoje pasirašė sutartį pagal kurią satelitinės sovietų valstybės pajungia savo karines pajėgas bendrajai marš. Konevo vadovybei. Tuo būdu sovietai nori susitikti su vakariečiais prie konferencijos stalo kaip stiprus blokas, kuriam priklauso ir Raud. Kinija. Vakariečiams irgi buvo svarbu pirmiausia susiorganizuoti, kad būtų į ką atsiremti kalbant su sovietais. Pasak Dulles, Š. Atlanto Sąjunga ir yra didžiausias vakariečių diplomatijos laimėjimas pokario metais, kuris jau pradeda duoti vaisių. Dabar vakariečiai galės sėsti prie bndro konferenciju stalo su sovietais turėdami žymiai vieningesnį užnugarį. Prez. Eisenhoweris spaudos konferencijoje pareiškė: "Mes stovime dabar stipresnėj pozicijoj nei betkada nors". "Vakarų Europos vinybė yra žymiai geriau užtikrinta nei anksčiau. Dabar mes, pagal sutartį, turėsime ir vokiečių karines pajėgas. Austrijos sutartis pasirašyta... Esame dabar stipresni. Bet tai nereiškia, kad dėl to būsime mažiau budrūs".

Pastarųjų žodžių laukė ypač pavergtieji kraštai, kuriems "raminamoji" JAV politika yra tikras nusivylimas. Tasys didieji, ypač Eisenhoweris, žada būti šį kartą budriais ir neparduoti pavergtųjų tautų sovietams. Ta prasme prez. Eisenhoweris, spaudos atstovų paklaustas, ir pareiškė, kad būsimoji keturių d. konferencija nebus "appeasement". Šis terminas esą reiškia kitos tautos teisių pardavimą norint gauti betarpės naudos sau. "Mano širdyje nėra tokios savanaudės politikos — kalbėjo prezidentas. — Aš iš viso stebiuosi, kad amerikiečiai gali savo vyriausybę čia įtarinėti, esą ji duodasi pagaunama tokiais spąstais"...

Dar aiškiau yra pasisakęs J. F. Dulles viešėdamas Paryžiuje. Š. Atlanto Sąjungos ministerių konferencijoj jis pareiškė, kad Vakarai niekad neturį sutikti su komunistine tautų vergija ir keturių didžiųjų konferencijoj turį iškelti jų išlaisvinimo klausimą. Tiesa, Dulles prisipažino neesąs laisvinamojo karo šalininkas ir nemanąs, kad ir vakariečiai turėtų skelbti sovietams karą. Jis manąs, kad kaip Austrija, taip ir kitos tautos galį būti išlaisvintos susitarimu.

Šie pareiškimai betgi toli gražu nereiškia kietos vakairečių laikysenos sovietų atžvilgiu. Prez. Eisenhoweris pareiškė sp. atstovams, esą amerikiečiai turėtų kaikuriais klausimais persiorientuoti, t.y. nesipriešinti prekybiniams santykiams su sovietiniais kraštais, nes prekyba turinti būti lanksti. JAV esančios pasiruošusios šį klausimą išstudijuoti, žinoma, vengiant stiprinti karinį sovietinių kraštų pajėgumą. Prekyba diplomatų rankose esąs didelis ginklas.

Be to, prezidentas nusistatęs bandyt įtikinti sovietų delgaciją, kad panaikintų "gelež. uždangą" Rytų Europoj ir kad susilaikytų naudoję tarpt. komunizmą riaušėms kelti laisvuose kraštuose. Taip pat sakėsi esąs palankus projektui sudaryti neutralių kraštų juostą nuo Europos šiaurės iki pietų. Manoma, kad sovietams tai būtų priimtina.

Argentinoj uždraustos procesijos

Argentinos peronistai, bijodami didesnių žmonių susibūrimų, uždraudė tikybines procesijas. Kun. Trota ir keturi pasauliečiai Cordobos prov. buvo suimti už tai, kad be leidimo organizavo procesiją gatvėmis. Cordobos policija uždraudė netgi sekmadienio vakarines pamaldas - mišparus dviejose miesto bažnyčiose, nes anksčiau netoli jų esą įvykę demonstracijų prieš Perono diktatūrą. Vėliau šis uždraudimas buvo praplėstas visai Cordobos provincijai. Tuo būdu šioj srity nebegalima laikyti mišparų be policijos leidimo.

Nesutinką su Perono diktatūra katalikai tarnautojai yra šalinami iš tarnybos. Kai peronistų seimo narys R. A. Carena, katalikas, pareiškė atsistatydinąs protesto ženklan, peronistų daugumos atstovai atsisakė priimti jo atsistatydinimą ir nutarė jį pašalinti iš atstovo pareigų už "tikėjimo, lojalumo ir solidarumo stoką". Peronistų partija senate yra 100% visagalė, o seime ya menkutė radikalų opozicija, kuri kad ir nieko negali, visdėlto balsavo prieš religijos dėstymo pašalinimą iš mokyklų.

Kad įrodytų savo "religingumą", diktatorius Peronas priėmė ortodoksų šv. Karsto ordeną, kuris jam buvo įteiktas Jeruzalės patriarcho vardu. Suprantama, krašte, kur 93% gyv. yra katalikai, nėra pagrindo Peronui bijoti, kad ortodoksų bažnyčia gali pasipriešinti jo diktatūrai, kuri nesustoja nė ties dievnamio slenkščiu.

Peronistų siemas priėmė 121 balsu prieš 12 įstatymą, atskiriantį K. Bažnyčią nuo valstybės. Opozicijos atstovas, radikalas Rabanal, bandė kalbėti prieš, bet kai pasakė, kad vyriausybė norinti sukurti peronistinę bažnyčią, buvo nušauktas. Tą pačią dieną katalikų jaunimas demonstravo gatvėse su šūkiais: "Argentina yra katalikiška!" "Tegyvuoja Kristus Karalius!" Policija betgi juos veikiai išvaikė. Senatas seimo projektą patvirtino, reikia tik Perono parašo. Po to vyriausybė skelbs rinkimus ir paves naujai išrinktiesiems pakeisti konstituciją. Manoma, kad naujasis parlamentas susirinks šį rudenį.

Vyskupas — durininkas

1945 m. sovietai suėmė Galicijos metropolitą ir Lvivo arkivyskupą J. Slipyj ir pasiuntė 8 m. priverčiamojo darbo stovyklon. Kai atliko šią bausmę, vėl buvo nubaustas dar 9 metams neva už ganyt. laiškus tikintiesiems. Šiuo metu jis esąs Vorkutoj ir kaip senelis atliekąs bausmę kaip ligoninės durininkas.

KANADOS RADIJAS PAVERGTIEMS KRAŠTAMS

International Broadcasting Service yra Kanados vyriausybės įstaiga, įsteigta prieš keletą metų. Jos paskirtis — informuoti pavergtuosius kraštus apie Kanados ir kitų kraštų gyvenimą duodant teisingą informaciją. Kai visuomenė ėmė šią įstaigą kritikuoti, vyriausybė pakvietė tuometnį savo ambasadorių J. Desy iš Romos ir pavedė jam įstaigos pertvarkymą. Jo vadovybėje buvo padaryta eilė pakeitimų, ir programos tapo aiškiau prieškomunistinės. Prieš tai italų skyrių tvarkė vokiškai kalbąs redaktorius Koch, bet nemokąs itališkai. Centro ir Rytu Europos skyriui vadovavo Dr. Schmolka, čekas, nemokąs rusiškai. Kai reikalingi pertvarkymai buvo padaryti, J. Desy liko paskirtas Kanados amabasadorium Prancūzijai. Girdėti, kad jo padaryti pertvarkymai užmiršta mi. Pvz. slavų kalbų nemokanti p-lė Solomon esanti paskirta vertimų skyriaus vedėja, skyriaus, kuris ypač reikšmingas sovietų pavergtiems kraštams.

Šiuo metu Kanados radijo tarpt. tarnyba sumažinta. Didžiausia yra čekoslovakų sekcija, turinti 14 tarnautojų, kurie paruošia programą, trunkančią kasdien pusantros val. Jų tarpe tėra vienas slovakas, duodąs 15 min. programą. Rusų skyriuje dirba 8 tarnautojai, kurie taip pat paruošia kasdieninę pusantros val. programą. Lenkai turi 8 tarnautojus kasdieninei 45 min. programai; ukrainiečiai turi pusvalandį kasdien ir 9 tarnautojus.

JAV lietuviai turi "Amerikos balsą". Deja, Kanadoje pabaltiečiai ikišiol negali naudotis Kanados Tarptautine Radijo Tarnyba. Lenkai įsiveržė jon su dideliu spaudimu. Ar nevertėtų ir pabaltiečiams bandyt?

— **Maskva.** — "Pravda" puola vakariečius, ypač prez. Eisenhowerį už tai, kad šis pažadėjo keturių didžiųjų konferencijoj iškelti Sovietų pavergtųjų tautų bylą.

— **Halifax.** — N. Škotijos provincijoj dega dideli miškų plotai. Gaisras yra 15 mylių nuo Halifaxo. Ontario prov. Chapleau srityje taip pat dega dideli miškų plotai. Išdegė jau 10.000 akrų.

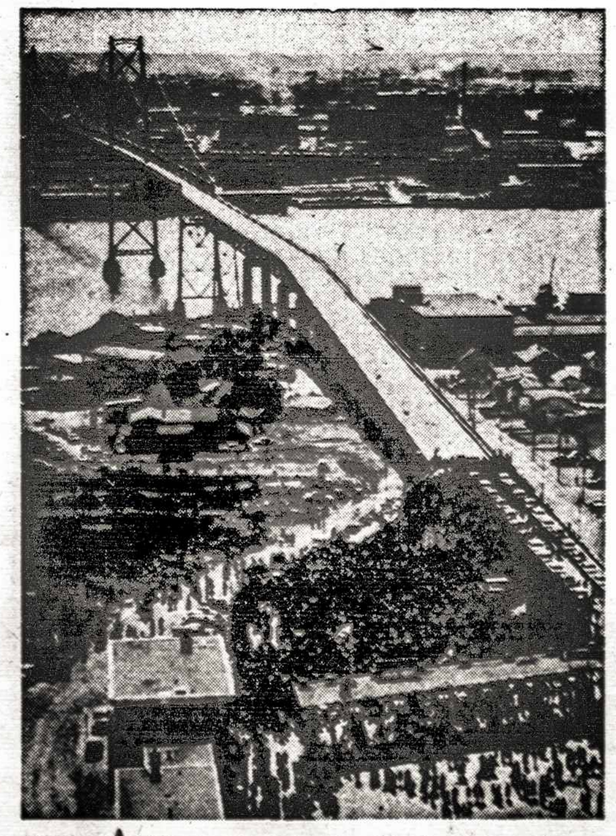

Naujasis Halifaxo tiltas, jungiąs N. Škotijos sostinę su kaimyniniu Dorthmouth. Jis yra vienos mylios ilgio ir kainavo $10.000.000. Tiltas pavadintas Angus L. Mac Donald vardu.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusmečiui $2.50
Kitur: metams $4.50, pusmečiui $2.50
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef.: EM. 3-4265

Premija moksliniam darbui

Du lietuviai, dipl. teisininkai Marijonas Šnapštys ir Balys Klova, norėdami paskatinti studijuoti tautines problemas, paskyrė premiją ir kreipėsi į Liet. Išlaikymo Tarnybą, prašydami pravesti šiai premijai gauti konkursą. Premijos ir konkurso temos skyrėjai, turėdami galvoje ypatingai sunkią Europoje gyvenančių lietuvių intelektualų padėtį, šią premiją skiria lietuviui Europoje.

Lietuvybės Išlaikymo Tarnyba, didžiai vertindama p.p. Klovo ir Šnapščio pastangas, kurie, sunkiai JAV dirbdami, rado galima parodyti gražią iniciatyvą, kartu su premijų skyrėjais tikisi, kad šis pavyzdys ras atgarsio mūsų visuomenėje ir ją praturtins dar viena tradicija — šalia jau iš seniau įsigalėjusio ir užsienyje puoselėjamo papročio remti savo rašytojus, premijuojant geriausius beletristikos veikalus, taip pat sudaryti tradiciją — remti lietuviškųjų problemų studijas, premijuojant mokslinius leidinius.

Lietuvybės Išlaikymo Tarnyba, susitarusi su Švietimo Komisija prie LIT, šiuo skelbia šias konkurso taisykles:

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Lietuvybės Išlaikymo Tarnyba skelbia konkursą parašyti veikalui iš mūsų tautinės bei kultūrinės buities.

1. Tema: "Lietuvių pastangos Vakarų ir Rytų Bažnyčioms suvienyti".

2. Autorius: lietuvis - lietuvė, gyveną Europoje šiapus geležinės uždangos.

3. Kalba: lietuvių arba kuri kita, jei šia tema būtų paimtas diplominis darbas, daktaratas ar kaip kitaip vadinamas mokslo ar mokymosi reikalui darbas universitete arba kitoje mokslo bei kultūros institucijoje.

4. Apimtis: pageidaujama ne mažiau kaip 100 psl. (in folio).

5. Rašinio įteikimo būdas: rašiniai siunčiami slapyvardžiu jury komisijos pirmininkui, įdedant užlipytą voką, kuriame įrašoma slapyvarde pasirašiusio tikroji pavardė. Komisijai rašinį premijavus, atidaromas jo autoriaus slapyvarde atžymėtas vokas. Visi kiti rašiniai grąžinami siuntėjams jų vokų su tikromis pavardėmis neatidarius.

6. Terminai: rašinių trys rašomąja mašinėle rašyti egzemplioriai įteikiami jury komisijos pirmininkui iki 1956 m. gruodžio 31 d. šiuo adresu: Lietuvybės Išlaikymo Tarnyba, Konkurso Komisija, Reutlingen, Gartenstr. 5, Germany. Premija bus įteikiama 1957 m. vasario mėn. 16 dieną.

7. Premija: 1.000 DM Vokietijoje, o kituose Vakarų Europos kraštuose — JAV doleriais arba kita valiuta pagal premijos įteikimo dienos kursą.

8. Premijos ir temos skyrėjai: Marijonas Šnapštys ir Balys Klovas.

9. Premijos skyrėjų teisės: be atlyginimo atspausdinti vieną šio konkursinio darbo laidą. Ši teisė gali būti perleista.

10. Jury komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau. Jury komisija, prireikus, gali kviesti ekspertus.

Vokietijos vaidmuo kyla

Europos apjungimo mintis vis labiau stiprėja. Paskiausieji Adenauerio ir prancūzų užs. r. ministerio Pinay pasitarimai Bonnoje vienų nuomone "pradėsią naują erą prancūzų - vokiečių santykiuose", o skeptiškesniųjų įsitikinimu, padarius per juos prancūzams tam tikrų nuolaidų vokiečiams, prisidės prie įtampos tarp prancūzų ir vokiečių dėl Saaro krašto sumažinimo. Šiuo metu prancūzai savo zonoje ruošiasi taip pat prisitaikyti prie naujo statuso, kuriuo Vokietijai grąžinamas jos suverenumas. Britų kariams net išleisti specialūs nurodymai, kaip jie turį elgtis V. Vokietijoje jau ne kaip "okupantai", bet kaip svečiai kaimyninės valstybės: vokiečių pareigūnams reikalaujant rodyti savo dokumentus, su gyventojais elgtis daug švelniau etc. Pirmasis "ambasadorium" pasidarė JAV augštasis komisaras Vokietijai Conant. Panašiai pasielgia ir kitos okupacinės įstaigos.

Tarp vokiečių, ypač iš opozicijos, buvo keliama mintis, kad vokiečių gyventojų daugumas nepritariąs dabartinei V. Vokietijos vyriausybės užsienio politikai tačiau

paskiausieji rinkimai į Žemutinės Saksonijos parlamentą parodė, kad 59% rinkėjų pasisakė už dabartinės fed. vyriausybės koaliciją ir Bonnos vyriausybės užsienio politiką.

Nors po paskiausių Bundestago rinkimų CDU balsų skaičius ten sumažėjo iš 35,2 į 26,6, bet šiaip, palyginti su 1951 metų rinkimų duomenimis į vietinį parlamentą, kur CDU su Deutsche Partei drauge buvo surinkę tik 23,8% visų balsų, dabar jų balsų skaičius jau pakilo į 39, iš kurių DP tenka 12,4%. SPD iš 33,7 taip pat pakilo į 35,2, bet su BHE (pabėgėlių) jau nebeturi parlamente absoliutinės daugumos. Ir čia

Bonnos koalicijos partijos su socialdemokratų SPD Kopfo vyriausybe padarė tai, ką socialdemokratai buvo padarę krikščioniškajai CSU Bavarijoje — sudarė koaliciją be socialdemokratų iš visų kitų partijų. Jos nauju min. pirmininku buvo pakviestas fed. vyriausybės ministeris Helwege. Tai laikoma dideliu koalicijos laimėjimu, nes ligi šiol Žem. Saksonija buvo laikoma socialistų "nepaimama tvirtove". Ten taip pat nepavyko socialistams evangelikų nustatyti prieš "katalikiškąją CDU", nors tais šūkiais ir buvo vedami rinkimai. Šių rinkimų rezultatai svarbūs koalicijai tuo, kad, prireikus, Adenaueris dabar galės turėti net ir ⅔ daugumą federalinėje taryboje (Bundesrate). O to jam gali prireikti ypač norint keisti konstituciją ir pravesti kariuomenės ėmimo ir kitus panašius įstatymus.

Tarp vokiečių profesinių sąjungų kai kur vėl stipriau reiškiasi "radikalusis elementas". Į kairę suką jų DBG veikėjai žada nepripažinti kariuomenės šaukimo įstatymų ir visą šią akciją sabotuoti. Iš krikščionių profesinių sąjungų atsakingų pareigūnų pasisakymų matyti, kad mintis sukurti Vokietijoje atskiras krikščionių profesines sąjungas greičiausiai bent tuo tarpu esanti palaidota: mat, nenorima ardyti vienybės, nes be jos profesinės sąjungos netektų dabartinio savo stiprumo ir efektingumo. Tačiau tuo pačiu radikalieji jų veikėjai jiems neatsilygina — priešingai kai kuriais klausimais darosi dar radikalesni.

Š.m. gegužės 13-15 d. Duesseldorfe šaukiamas pirmasis katalikų darbininkų internacionalo kongresas.

Tai pirmasis po II Pasaulinio karo; jis, tikimasi, daug prisidės prie darbo problemų nušvietimo ir naujos dvasios įliejimo. Centrinės iškilmės numatytos gegužės 15 d. Bendruosius apmatus buvo numetęs jau ir 1928 metais Koelne sušauktas kongresas, bet gražiai pradėtąjį katalikų socialinį darbą paskiau sužlugdė nacių režimas, pareikalavęs iš katalikų ypač nemaža aukų. Reikia tikėtis, kad ir šis kongresas savo įnašu taip pat prisidės prie darbo santykių Vokietijoje dar didesnio sunormalinimo. Tenka pripažinti, jog Vokietija žingsnis po žingsnio, bet sistemingai ir kietai daro pažangą visose srityse. Ji juntama visur aiškiai. Tuo tarpu, kai kiti kraštai iš Maršalio pagalbos toli gražu neįstengė išgauti tokių rezultatų, V. Vokietijoje gautoji parama davė aiškiai džiugių vaisių. Prez. Trumanas, 1948 m. balandžio 3 d. pasirašęs Maršalio pagalbos aktą, pastatė daugelį valstybių vėl tvirtai ant kojų. Ligi šiol apie 35 bilijonai dol. buvo įlieti į pagalbos reikalingų kraštų ekonominį ir finansinį gyvenimą. Ir rezultatai, apskritai paėmus, pasirodė džiugūs: sutvirtėjo ekonominė pažanga, sumažėjo spekuliacija, padidėjo darbai ir uždarbiai, o komunistų varomas pragaištingas ardymas visur ėmė menkėti. Su Maršalio pagalbą gavusių kraštų kylančia gerove drauge smuko komunistų balsų skaičius, partijos narių kiekis ir jų spauda. V. Vokietija, nors tik 1949 m. lapkričio 28 d. gavusi teisę savarankiškai vesti ir sudaryti prekybos bei mokamąsias sutartis, vėl grįžo į pasaulinį ekonominį gyvenimą. Jos importas iš 7,8 padidėjo iki 19,3 milijardo DM arba pakilo 147%, o eksportas tuo pačiu laiku iš 4,1 — iki 22,0 milijardo DM, arba net 437%.

Šiandien federalinė V. Vokietijos respublika savo importu ir eksportu atsistojo jau į trečią pasaulyje vietą — po pajėgiausių valstybių: JAV ir D. Britanijos.

V. Vokietijos pajėgumas didėja ir kitose srityse — vyriausybės iniciatyva rūpinamasi net, kad ir vokiečiai pabėgėliai jau nebeemigruotų į užjūrius arba kur nors kitur, bet būtų tinkamai įkurdinti savajame krašte: čia visiems užteks ir darbo, ir duonos.

J. M.

Komunistinio jaunimo festivalis

(CSc.) Neseniai Canad. Scene straipsny "Komunistų grėsmė jaunimui" pateikė žinių apie komunistų užmačias Kanados jaunimo tarpe.

Buvo aprašyta National Federation of Labor Youth veikla, "Champion" — svarbiausias Kanados komunistinis jaunimui laikraštis, ir World Federation of Democratic Youth — tarptautinė organizacija tos pačios rūšies. Pastaroji organizacija kaip tik dabar ruošiasi penktajam pasauliniam festivaliui — jaunimo ir studentų — kuris turi įvykti šiais metais Varšuvoj. Festivalio rengimo komitetai visoje Kanadoje verbuoja jaunimą siųsti į šį festivalį.

Champion gegužės 6 d. laidoje pasakoja apie Ontario jaunimo festivalį liepos 1 ir 2 dienomis Palermo, netoli Toronto. (prie kelio į Hamiltoną, kur ukrainiečiai komunistai pastatė T. Ševčenkos paminklą). Ontario festivalis turi būti pasaulinio festivalio miniatura. Ten bus sportas, kultūrinės ir meninės varžytinės, ir daugybė komunistinės propagandos.

Ontario festivalio organizatorius yra Stan Linkovitch, Rusų - kanadiečių jaunimo organizacijos gen. sekretorius; pati organizacija, pasak "Champion", esanti viena iš "progresyviųjų šeimos" narių.

Kanadiškas jaunimas turi pažinti Ontario festivalį tokį, koks jis yra: išoriai nekaltas, o viduje išdavikiškas, tai yra komunistų partijos priemonė pajungti jaunimą.

Jungiasi komunistų unijos

Jau iš seniau gyva buvo mintis sujungti į vieną organizaciją dvi dideles Kanados darbininkų unijas: "Labor and Trade Congress" ir "Labor Congress". Specialiai sudarytas komitetas ilgai svarstęs vienybės sąlygas pagaliau susitarė ir paruošė projektą, kurį turi priimti abiejų unijų atskiri visuotiniai suvažiavimai. Pirmosios unijos suvažiavimas įvyks Windsore gegužės 30 d., o antrosios — spalio 10 d. Toronte. Unijų vadų pareiškimu, esą neabejotina, kad suvienijimo projektas bus priimtas abiejų organizacijų ir tada naujoji unija vadinsis "Labor Congress of Canada". Ji apjungsianti 1.000.000 darbininkų. Pirmasis jos suvažiavimas numatomas 1956 m.

Akies nuotraukos Ispanijoje

(Tęsinys iš praeito nr.)

Ispanė

Į akis krenta ispanių lieknumas, grakštumas ir veido gražumas. Baltas veidas, juodi plaukai ir akys (jeigu jas kas mėgsta) pasiekia ir širdies gelmes.

Visos ispanės, be amžiaus skirtumo ir socialinės padėties, dažo labai ryškiomis spalvomis, ir nevisada skoningai, savo lūpas, veidą, antakius, blakstienas ir žandus. Eina šešių ar aštuonių metų mergaitė gatve ir dairosi: ar praeiviai ją stebi. To šašo plaukai frizuoti, burnutė nudažyta, net mirga marga. Lietuvoj tokiai lėlei mama beržine rykšte gerai nudažytų tą vietą, kur kojos dygsta.

Šokti ir dainuoti ispanė mėgsta. Jų tautiniai šokiai meno ir temperamento atžvilgiu neturi pasaulyje lygių. Ispanė, kada nuliūdusi, kada dirba, arba kada turi pinigų — dainuoja. Jos dainą ugningą su priemaiša liūdesio, ilgesio ir skausmo. Dainos turinys — meilė. Jis pametė, pabėgo, negrįžta, išėjo į karą, išplaukė už jūrių marių, neištikimas... Adomėlis su Ievute pirmieji Rojuje, atidarę savo kakarines, užtraukė meilės dainą, o jų vaikeliai, išsibarstę visame pasaulyje, nežiūrint veido spalvos, amžiaus, ir turto, visi kuriems tik "zakonas" leidžia, kartoją ją su mažais variantais, ir kartos taip ilgai paskutinio šiame pasaulyje žmogaus akys neišbals...

Kaip ir visur, ir čia moterys prietarų šalininkės: sutikti aklą

KAZYS GEČYS

(1941. II. 12. -- 1941. IX. 25.)

viena akimi — nelaimė; sutikti kuprotą — laimė; jo kuprelę paliesti — išloši loterijoj. Ant krūtinės arba ant riešo nešioja visokiausius talismanus — dangiška vaistinę. Ranką pabraukti per tuos iš sidabro arba aukso padarytus bei smaragduose išpaišytus keturlapius dobiliukus, širdeles, gyvačiukų galvas, liliputinių riebių paršelių uodegėles, drambliukus, būk tai apsaugoja nuo visų demonų, nuo visų traukinio ir lėktuvo katastrofų, nuo laivų nuskendimo, nuo kojos arba rankos išnarinimo, nuo pikto apžavėjimo, meilės smūgių ir kitų visokių nenumatomų "čėrų". Norinčios ištekėti (o kuri iš jų nenori!) meldžiasi į šv. Antaną, prašydamos vyro, ir tik vyro. Tas populiarus šventasis ir pamestų bei pavogtų daiktų surадėjas, Ispanijoje turi nemažai darbo. Lietuvoje toji nedėkingoji rolė tenka šv. Juozapui.

Ispanė pilietines teises įgijo vos XX amžiaus pradžioje. Prieš 20 metų ji negalėjo universiteto slenksčio peržengti. Prieš 40 metų senjorita galėjo pasimatyti su savo caballero tik pro langą su geležinėmis sijomis.

Juodakė Silvia, pasidabinusi dideliais auskarais ir gėlėmis, šypsojosi į don Juaną, skambinantį gitara ir išdainuojantį savo savo karštos meilės jausmus. Kiek tame būta taurios romantikos?!... Oželis į rūtų darželį neišoks, nepabučiuosi, gali tik supykęs įgnybti. Už tai naujos dainos ir melodijos susikurdavo, o rašytojams, dramaturgams ir poetams kiek būdavo įkvėpimo ir temų. Anais tik laikais galėjo gimti nemirtingosios operos — Carmen, ir Sivilijos kirpėjas, vaizduojančios anų laikų ispanų papročius ir jų eleganciją.

Šiandien ispanės visuomeniniame, valstybiniame ir politiniame gyvenime užima svarbias vietas. Vyrų tebėra labai gerbiamos: neužmirštama, kad jos senjoritos, senjoros ir donios. Jų visur pilna: bažnyčiose, vienuolynuose, restoranuose ir kavinėse... "svečių" belaukiant.

Ispanas iš paviršiaus

Ispanai vidutinio ūgio, juodbruviai, baltais veidais, ir reguliariais veido bruožais, liesi, išblyškę. Jų požymis: mandagūs, nuoširdūs, malonūs, nuolat gerai nusiteikę su pervertinimu praeities ir dabarties savo tėvynės klausimų. Jų gyvenimo šūkis — moteris, vynas, gitara; o jų tikslas — išvengti sunkaus fizinio darbo ir kuogreičiau tapti donu — ponu. Nuo prancūzų skiriasi teisingumu, o nuo italų, narsumu ir patriotingumu. Jų kalba melodinga, lengvai ištariama, su labai mažomis taisyklėmis skaityme. Jeigu atmesti arabų kilmės žodžius, kuriuos galima pažinti iš priesagos "al", pav. alcazar, alfombra, alguno, alkaja, kurie jau seniai yra suispanintį, rastume, kad jų kalba už italų daug artimesnė lotynų kalbai tiek žodžių pranašumu, tiek ir gramatika. Reikia, pabrėžti, kad arabų stipri įtaka matoma visose Ispanijos gyvenimo srityse. Pavasarį ispanas dėvi tamsiai juodą peleriną su raudonu arba šviesiai mėlynu pamušalu. Greičiausiai tai bus luominis požymis. Galvą pridengia juodu arba mėlynu beretu - baskų kepure.

Atskirų provincijų ispanai skiriasi būdu, rūbais, daina, šokiais, gaminimu valgių, kalba. Turtingos Andaliuzijos ispanas skiriasi nuo savo tautiečio, gyvenančio Kastilijoj, Asturijoj arba Katalonijoj. Dar didesnis skirtumas tarp ispano ir basko, kurių kalba nieko bendro neturi su ispanų kalba ir yra viena iš seniausių Europos kalbų.

Socialiniu atžvilgiu Ispanijoj yra tik du luomai: turtuoliai ir proletarai. Prie pirmojo luomo priskaitoma jų aristokratija, augšti dvasininkai, kasyklų, fabrikų, namų ir dvarų savininkai. Antrąjį luomą sudaro: darbininkai, ūkininkai ir valdininkai, kaip juos čia vadina — darbininkai su baltomis apikaklėmis. Vieni ir kiti yra labai stiprūs individualistai — kiekvienas iš jų savo širdyje nešioja karališką karūną. Luominė prapultis labai ryški. Užtenka į rankas paimti kokį nors laikraštį, kad tą nenormalybę pamačius. Kronikoj — Cronica de Sociedad — rasi sekančias prašmatnybes: excelentisime don senor, arba ilustre don senor... (seka keli vardai ir motinos ir tėvo pavardės), NN bažnyčioje, gausiai papuoštoje gėlėmis, orkestrui griežiant ir dainuojant žymiam dainininkui, apsivedė su garsios šeimos panele. Jaunąją prie altoriaus atvedė jos tėvas (Jam negailima geros pagyros), ji buvo pasipuošusi tokiais tai rūbais, sutuoktuvių aktą pasirašė..., svečių tarpe pastebėta... vėl visa eilė titulų, vardų ir pavardžių. "Savoy" arba "Ritz" viešbučio salonuose įvyko šauni puota. Jaunavedžiai išvažiavo ten ir ten. Arba: tokio tai žinomo asmens žmona laimingai pagimdė sūnų arba dukterį, kurie jaučiasi gerai (ypač naujagimis), kuris bus NN bažnyčioje sekančiais vardais pakrikštytas; krikšto tėvais bus tokios tai įžimybės. Ponas ir mirties valandoje lieka ponu: mirė priėmęs šv. Sakramentus ir apturėjęs Jo Šventenybės palaimą. Kaip jie tą paskutinioje valandoje palaiminimą gauna, nesuprantu. Kaip ten bebūtų — Kristaus vietininkas turi nemažai darbo su ponų atsisveikinimu su šia ašarų pakalne.

Apie proletarus, jų iškilmingiuose gyvenimo momentuose, nei žodeliu neužsimenama. Ir jie praktikoj turi teisę prie vardo prikergti titulą senor, o prie pavardės — don.

Komunistų siautėjimą, kuris įsikūrė vienuolynų ir bažnyčių gaisrų pašvaistėje, ispanai prisimena, kaip didžiausią pabaisą, kaipo niūriausius savo tautos turtingoje istorijoje laikus. "Rojaus" kūrėjai jų turtingiausią Europoje šalį pavertė ubagynu; sušaudė tūkstančius nekaltų žmonių; sudegino daugybę vienuolynų ir bažnyčių; išgriovė daugybę kultūrinių ir istorinių paminklų; išvežė, ir niekad negrąžino, 20 tūkstančių, klasta nuo tėvų išviliotų. vaikų (keli iš jų vokiečių - rusų karo metu suomiams pateko į nelaisvę, kaipo sovietų kariai); išgabeno į Maskvą aukso atsargas; "pasiėmė" prekybinį laivyną; išgriovė daugybę miestų ir miestelių; sunaikino ūkį ir pramonę; įvedė šių dienų režimą, ir patys išsinešdino į Rusiją, arba Meksiką.

Bolševizmo viesulas, kaip ir visur, kur jis praėjo, atnešė ir naudos: išmokino piliečius blaiviau galvoti, išgydė nuo visokių neatsiekiamų utopijų, pagilino tėvynės meilę.

(Bus daugiau)

SVARBIUOJU REIKALU

K. Baronas "TŽ" Nr. 18 (278) šaukia tremtyje, o tikriau pasakius, laisvajame pasaulyje esančius lietuvius į kovą už Vilnių, už Vilniaus kraštą. Jo balsas tenelieka tyruose šaukiančiu. Tai degantis reikalas. Mes ginčijamės, ir tai ne dėl to, ar tą bei aną darbą atlikti, **bet tik** dėl priemonių — kaip tą reikėtų atlikti. Tąigi Tautos ir mūsų valstybės gynimo reikaluose, principiniai mes sutariame. Nesunku būtų ir susitarti kaip tą atlikti, kokias priemones tam turėtume panaudoti. Esant gerai valiai viskas yra galima, tik reikia sutarimo, o jau tuomet tikrai didelius darbus būtų galima atlikti.

Jeigu K. Baronas šiuo metu šaukia į kovą už Vilnių, tai aš manyčiau, kad tuo reikalu ginčytis neturėtume, bet siūlyčiau neapsiriboti vien Vilniumi.

Vilniaus klausimas yra opus, bet vistik šiuo klausimu mes esame, bent teisiškai žiūrint, žymiai geresnėje padėtyje, nei kitų lietuviškųjų žemių laisvinimo reikalu.

Turiu galvoje mūsų protėvių gyventas žemes vakaruose. Kraštą, kuris iki šių dienų išlaikė grynus lietuviškus (kad ir bandytus pakeisti) vietovardžius, upių, miškų ir ežerų pavadinimus. To krašto gyventojai, kiek dar jų yra likę, pavardes turi tikrai gražiai lietuviškai skambančias, o, juo toliau į vakarus, nemaža ir lietuviškai netik suprantančių, bet ir kalbančių.

Traukiantis nuo raudonojo maro teko už Karaliaučiaus keletoje vietų nakvoti ir, didžiausiam nustebimui, gana gražiai susikalbėti lietuviškai.

Kad tos sritys yra grynai lietuviškos, tik per 700 metų bandytos vokietinti, tai mes, lietuviai, puikiai žinome. Bet mūsų draugai, Kanados gyventojai... to net negirdėjo. O ką kalbėti apie politikus. Jokios informacijos šiuo reikalu nėra.

Vokietijos svoris diena po dienai auga. Ir toliau jis augs ir augs jau ne dienomis, bet valandomis. Didėjanti įtampa tarp Rytų ir Vakarų jiems visapusiškai naudinga. O mums... labai ir labai turėtume suabejoti. Jeigu šiandien vokiečiai tik patylomis tarp savęs šnekučiuojasi, kad jų sienos nesibaigia Nemunu, tai mūsų neturėtų raminti. Įgavę svorį jie to pareikalaus ir gana garsiai. Žinoma, jiems pareikalavus, mes šoksime ginti šio lietuviško žemės gabalo, šiandien ruso okupanto norimo surusinti. Bet ar tuomet nebūtų jau vėlu?

Ar įvykiams nereikėtų užbėgti už akių jau šiandien? Jau šiandien reikėtų supažindinti Kanados politinių partijų veikėjus su padėtimi. Žinoma, neapleidžiant ir Vilniaus bylos.

Reikėtų paruošti plačią, bet kondensuotą, gerai argumentuotą, brošiūrą anglų ir prancūzų kalbomis ir ją išdalinti netik šios dienos valdančiosios partijos veikėjams, bet nepamiršti ir opozicijos, kuri rytoj jau gali būti pozicija.

Turėtume jau šiandien susirūpinti tuo opiu ir, mano manymu, gana skubiu reikalu.

Vokietijoje susikūrusi Vokiečių - Baltų bičiulių draugija čia nieko nepadės, nes vokiečiai, ar jie bus krikščionys demokratai, ar socialdemokratai, jau nekalbant apie nacius, buvusių rytinių sienų neišsižadės. Jie visi kaip vienas už jas kovos ir kovos kietai. O mes, būdami laisvuose vakaruose, galime, ir **būtinai turime**, tą kovą, už lietuviškųjų žemių atgavimą patys pradėti. Priemonių turime mums prieinamų. Norėčiau kelias čia pat ir išvardinti. Pirmiausia, per asmeninius kontaktus su politinių partijų veikėjais. Šis kelias pinigo nekainuoja. Tik reikia drąsiau eiti į vietinių politinių partijų susirinkimus, aktyviau įsijungti jų veiklon ir mūsų bendriems reikalams galime daug ir labai daug padėti. Kaip pavyzdį nurodysiu Ontario lietuvių socialdemokratus. Jie, kaip etninė grupė pradeda tokioje veikloje rodytis. Tik jiems reikėtų šioje srityje pasispausti.

Kitose organizacijose - partijose visos mūsų grupės — gal tik tautininkai ir pati kraštutiniausioji LAS nesutilps — gali rasti

(Nukelta į 3 psl.)

Apgaudinėja daržininkus

(CSc.) Laikas eiti į daržus čia pat, būk atsargus su nesąžiningais trąšų pirkliais.

Better Business Bureau išsiuntinėjo perspėjimus, kad yra vaikščiojančių pirklių - agentų, kurie pardavinėja daržams ir pievelėms netikras trąšas.

Vienas savininkas neseniai pirko tų trąšų už $8.50, ir jam buvo garantuota, kad žolė augs kaip pablūdusi. Po kelių dienų ištiko smarkus lietus ir savininkas pastebėjo, kad patręšta žolė padengta kažkokiais juodais rėžiais. Patyrinėjus, pasirodė, kad tai būta paprastų suodžių.

Kitas nusipirko visą krovinį padažytų piuvenų. Dar kitas nupirko prasto molio maišyto su anglių dulkėmis. Pasitaiko ir tokių žinovų, kurie siūlo pirkti žolių sėklas, iš kurių žolė auganti tik dviejų colių augščio, taip kad niekad nereikią jos kirpti.

Atsispirk pagundai pirkti iš nepažįstamų vaikščiojančių nuo durų ligi durų pirklių ir vieton to pirk viską, kas daržui ir sodnui reikalinga iš žinomų krautuvių. Pirk nuo žmogaus, kuris turi adresą ant savo sunkvežimio ir paimk kvitą. Arba užsakyk pas pirklį, kuris turi savo adresą geltonuose telefonų knygos puslapiuose.

Ir niekad nemokėk avansu.

— **Stockholm.** — Sovietai pagrobė 4 švedų žvejų laivus, kurie, esą, žvejoję jau teritoriniuose vandenyse prieš Dancigą. Sovietai, mat, teritoriniais vandenimis laiko 12 mylių, o Švedai, kaip ir visas pasaulis, 4 mylias.

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
"Tėvynės Prisiminimai"
kiekvieną šeštadienį nuo 3 val. iki 4.15 po pietų iš
iš galingos TORONTO stoties CHUM BANGA 1050.
Programos vedėjas
J. R. SIMANAVIČIUS
77 Salem Ave., Toronto. Telefonas OL. 1274.

NAUJI RADIJO PRIIMTUVAI — Tikra šių dienų sensacija!
Naujausi, su natūraliu balso perdavimu (High Fidelity), vokiečių gamybos radijo priimtuvai: KOERTING — SABA — BLAUPUNKT.
Muzikos kabinetai, automatiniai gramofonai, garsams užrašyti magnetofonai, televizijos aparatai, be to, įvairiausi gintariniai papuošalai bei odos išdirbiniai gaunami generalinėje atstovybėje —
ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO.
926 Dundas St. W., Toronto - EM. 4-1633
Radijo priimtuvų specialios trumposios bangos jums garantuoja Europos stočių priėmimą (Vilnius kasdien 6.30—7.00 p.m.). Pas mus atliekami specialistų technikų visokiausi radijo pataisymai bei perdirbimai. Lengviausios išsimokėjimo sąlygos: įmokėjus tik 10%, likusi suma ligi 24 mėn. Jūsų vartotas aparatas gali būti priimtas kaip įmokėjimo pagrindas
ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO. Centrinė Prekyba ir Biuras:
926 Dundas St. W., Toronto
Tel. EM. 4-1633.
SKYRIAI IR AGENTŪROS:
Toronto — 697 Queen St. W.
HAMILTON — 236 James St. N. ir 224 King St. E.
Kitchener — 343 King St. E.
Waterloo — 96 King. St. S.
London — 740 Queens Ave. ir 345 Clarence St.
Ottawa — 156 First Ave.
Winnipeg — 715 Elgin Ave.
Vancouver — 340 Homer St.
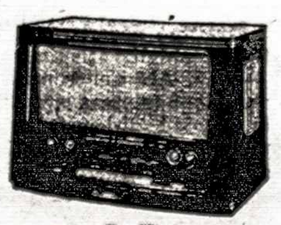

BRACONDALE Rinkiminėje Apylinkėje
Balsuokite už GEORGE BEN

KANDIDATAS:
1. Yra jaunas advokatas, vedęs, turi įstaigą šioje apylinkėje;
2. Didesnę savo gyvenimo dalį praleido taip pat šioje apylinkėje;
3. Kalba veik visomis slavų kalbomis;
4. Žino jūsų rūpsčius, tikslus ir problemas;
5. Yra energingas ir gali gerai patarnauti jūsų naudai.
Remkite žmogų, kuriuo galite pasitikėti.
PARTIJA:
1. Liberalų partija įvedė gerą imigracinę politiką;
2. Liberalų partija įvedė nedarbo draudimą;
3. Liberalų partija įvedė visuotinę senatvės pensiją;
4. Liberalų partija įvedė geresnį namų statybos planą;
5. Liberalų partija įvedė jums darbo apsaugos įstatymą.
IŠSIRINKITE LIBERALUS ONTARIO PROVINCIJAI!
Balsuokite už GEORGE BEN Bracondalę rink. apylinkėje!

Tarp kita ko...

Niekad daug draugų neturėjau (ir priešų), ir kai pagalvodavau, kad ten kada nors grįšęs jau nebematysiu tų mielų veidų, tai man akyse prabėga tie visi laikai ir žmonės, tai man ausyse skamba jų lakūs žodžiai ir traškus juokas, kurie jau niekad nesugrįš ir neskambės kitaip, kaip tiktai atsiminimuose.

J. Aistis, Apie laiką ir žmones, 39 p.

...Jei kas kartais mane pokleusia, ar aš esąs poetas, man būna nejauku ir prisipažįstu, pasakydamas "poetas" tokiu pat tonu, kaip teisiamasis pasako žodį "kaltas".

Poezija man dingojosi, kaip nuostabi, akinamai žydinti, ir liepsnojanti šalis. Gal dėl to, kad jaunystėje man jos taip stigo ir taip graudžiai nebuvo.

Jonas Aistis, Ten pat, 185 psl.

. . .

Pirmoji, Kanados lietuvių įsteigta, Vinco Krėvės vardo literatūrinė premija (už 1954 m. išleistą ir dar nepremijuotą lietuvių grožinės literatūros veikalą) paskirta **Jonui Aisčiui** už jo knygą "Apie laiką ir žmones" (išleido Terra Čikagoje). Šis jury komisijos sprendimas, galimas dalykas, daugeliui nebuvo staigmena, tiktai džiugi žinia, kad vieno iškyliausiųjų mūsų poetų literatūrinių atsiminimų knyga susilaukė tokio pripažinimo. Pripažinimo, verto visais atžvilgiais.

. . .

Pavartykime premijuotosios knygos puslapius ir pasidalinkim atėjusiom mintim. Neatsitiktinai, bet labai prasmingai, akademinis jaunimas yra šios premijos iniciatorius. O kad toji jų premija teko Jonui Aisčiui, kurio kūryba buvo daugiau negu savastis kiekvienai Lietuvos gimnazistei ir kiekvienam gimnazistui, yra tikrai laimingas sutapimas. Nepriklausomybės paskutiniųjų metų moksleivija ir studentija buvo neatskiriama dalis mūsų literatūrinio gyvenimo, ji mylėjo ir gyveno kūrybiniu žodžiu, giliai įsisąmoninusi jo neapsakomą reikšmę. Ji mylėjo savo poetus ir rašytojus. Ji tikėjo jais. Štai kaip Jonas Aistis savo knygoje rašo apie jaunimą: "Jaunimas visada buvo ir bus jaunimas. Jis visada guosis briedžiu girioje, nos nevisi tą briedį pagauna: vieni pasitenkina žvirbliu rankoje, antri veltui vaikosi tą briedį visą gyvenimą, ir tik retas pačiumpa jį už ragų ir iki paskutinio atsidusimo galinėjasi su juo, kaip Jokubas su angelu". (A. l. ir ž., 9 psl.). Jono Aisčio (arba tuomet: Kossu Aleksandravičiaus) poezija buvo tam jaunimui magiškas raštas į svajonę ir pasaką, buvo slapti rašmenys, teikę jėgą ir tikėjimą, kad štai j i e yra tie laimingieji, kurie nutvers briedį už ragų. Tie, kurie pasieks Jono Biliūno Laimės Žiburį. Tie, kurie mokės mylėti pasaką ir mirti už tiesą.

. . .

Taip susitiks su laureatu gegužės 28 dieną Montrealyje, tarp daugelio kitų, garbingų ir nusipelnusių žmonių, ir anie jaunieji, kuriems kadaise buvo Kossu vardas legenda. Tie, kurie mokėsi jo eiles atmintinai ir rašėsi į sąsiuvinius. Tie, kuriem literatūra nebuvo tiktai puošmena, bet duona. Toks susitikimas kadaise, namuose, būtų buvęs neaprašoma šventė. Šiandien tai bus tolygi šventė, tiktai tylesnė, nes ant iškilmių estrados kris prarastos žemės šešėlis. Kaip debesies, nuolat užstojančio saulę.

. . .

"Apie laiką ir žmones" nėra paprasta memuarų knyga. Aistis nepasirinko nei kronikininko, nei kultūros istoriko kelio. Jis liko poetas. Tai veidų ir fragmentų, apmąstymų ir nuotaikų, graudžios ironijos bei sąmojaus ir liūdnų post mortem rinkinys, tai poeto, žvelgiančio pro apdūmavusį laiko langą atgalios, atsiminimai. Istoriniai faktai, kiek jie čia liečiami, neprentenduoja į visuotinumą ir protokolišką tikslumą, draugų ir pažįstamų apybraižos nėra fotografijų albumo kopijos. Tai knyga, talpinanti, atsiminimų knygai įmanomą maksimumą beletristikos. Tiktai skaitydami ją l y g i a i taip, kaip skaitėme ir skaitome Aisčio eiles, būsime teisingi. Teisingi pačiam autoriui ir jo atsiminimams.

. . .

Jei mes esame turėję aukso amžių savo literatūroj, tai jis buvo Aisčio ir jo draugų kūrybinio subrendimo metu. Paskutinieji nepriklausomos valstybės gyvenimo metai — paskutinieji drąsūs ir dideli žingsniai prieš artėjantį nelaimės gandą. Paskirtoji premija vainikuoja daugiau nei atsiminimus, ji atiduoda savo pripažinimą ir garbę lietuvių literatūros, nuo Kristijono Donelaičio ligi paskutinės ištrėmimo valandos, tradicijai. Tradicijai, kurios kūrime Jonas A i s t i s, poetas, yra buvęs vienas iš tų, apie kuriuos mūsų literatūros istorijoj bus dar daug rašoma.

Henrikas Nagys

GUNDYMŲ IŠVAKARĖSE

Pragaištingosios jėgos visais laikais brovėsi ir tebesibrauna gėrio pusėn, kad gėrio pradus išnaikintų ir pasėtų blogą sėklą. Iš šv. Evangelijos žinome piktąją dvasią gundžius net Dievo Sūnų Kristų. Ypatingai nūdien, kada Antikristo pasekėjai pavergė šioje žemėje apie 800 milijonų žmonių, gundymų netrūksta ir tiems, kurie tebėra dar neįtraukti į raudonųjų pinkles ir tebegyvena šiapus geležinės ir bambukinės uždangų...

Jaltos, Teherano, Potsdamo, Ženevos ir kitų politinių konferencijų raudonųjų gundymai ir apgavystės jau truputį primiršti, tad ruošiamasi naujų gundymų scenai. Taigi, pasaulinio masto tragikomedija dar nesibaigia. Vaizdas labai panašus į teisėją norinti geruoju susitarti su vagimi ir, neskiriant jam jokios bausmės už įvykdytus nusikaltimus, įkalbėti vagį, kad jis daugiau nevogtų...

Gundymai iš dviejų pusių

Vienoje pusėje gundymų vilionės sklinda iš Kremliaus rūmų, kitoje — iš Peipingo raudonųjų. Kremlius siūlo derėtis dėl Vokietijos suvienijimo, dėl nusiginklavimo ir dėl kitokių apgaulingų ėjimų, o Peipingas — dėl įtampos varžtų atleidimo Formozos srityje. Deja, nors jau antrą kartą neseniai pragydo Čiuenlajus apie norą derėtis su JAV-ėm, tačiau jis ir antrą kartą užakcentavo neatsižadąs Formozos "išlaisvinimo". Vadinasi, derėkimės ir atiduokite man Formozą...

Kaip iš vienos raudonųjų landynės sklinda apgaulingi gundymų pasiūlymai, taip lygiai ir iš kitos, deja, nieko gero nežada nei pavergtiesiems, nei patiems derybininkams, dar tebesantiems laisvųjų lageryje.

Derybų keliu ieškojimas politinės įtampos sušvelninimo raudonųjų leksikone reiškia nekomunistnių kraštų budrumo užliūliavimą, kad prisnūstų, kol jie prisiruoš ligi tokio stiprumo, kada nebereikės ieškoti kitų kelių, o galima bus eiti tiesiai — "pribaigti kapitalizmą visame žemės rutulyje"...

Priešderybinis slėpimasis "už krūmo"

Žinome, jog JAV su nacionalinės Kinijos vyriausybe yra susirišusios tarpusavio pagalbos sutartimi, pagal kurią yra duotas pažadas padėti apginti nuo raudonųjų invazijos Formozą ir Pescadorų salyną. Deja, nei sutartyje nieko nepaminėta, nei, pagaliau, ligi šiol žodžiu neužsiminta apie tai, kaip JAV elgtųsi tuo atveju, jeigu būtų puolamos Kinijos žemyno pakrančių salos, ligi šiol Čiangkaišeko valdomos, Quemoy ir Matsu. Šis neaiškumas daugeliui kam iš amerikiečių yra visiškai ne prie širdies. Deja, prezid. Eisenhoweris šio punkto ir ligi šiol nenori išryškinti.

George Meany, milijonais narių skaitančios JAV Darbo Federacijos prezidentas, neseniai kalbėdamas amerikiečių laikraščių redaktoriams, nedviprasmiškai pabrėžė, jog dėl Quemoy ir Matsu salų nebereikia slėptis "už krūmo". Jeigu, esą, tos salos Formozos gynybai bei JAV, o taip pat ir viso laisvojo pasaulio strateginiams interesams yra nesvarbios, — jas reikia atiduoti nors ir raudono Peipingo žinion netgi be jokių derybų ir kuo greičiau, tačiau, jeigu svarbios kuriam nors iš paminėtų faktorių — kuo greičiau reikalinga deklaruoti raudoniesiems ir visam pasauliui, kad tos salos bus ginamos visa JAV-bių jėga ir tenesikėsina raudonieji jų pulti...

Siūloma atimti iniciatyvą iš Maskvos

Labai gaila, tačiau ligi šiol dažnais atvejais taip buvo, kad visokie suktos propagandos triukai, visckie apgaulingi kėslai — buvo perduodami pirmiausia per raudonųjų ruporus, nuduodant ir daugeli naivelių suklaidinant, tarytum "geros valios" skelbėjai — tebūtų tik raudonieji.

JAV net 19-kos laikraščių redaktoriai neseniai priėmė nutarimą, siūlantį prez. Eisenhoweriui paskelbti naują taikos programą, siūlant augščiausio masto pasaulinį nusiginklavimą, reikalaujant viso pasaulio ir visoms civilizuotoms tautoms laisvės, kad jos visos galėtų laisvai, slaptu balsavimo keliu, išsirinkti tokias vyriausybes, kokių jos nori, o ne tokias, kokias jiems diktatoriai primeta. Taipogi reikalaujama pasiūlyti atidaryti visų kraštų rubežius, panaikinant geležinę ir bambukinę uždangas, kad pro jas galėtų laisvai pravažiuoti visi, kas tik panorės gyvenimą kitur pamatyti...

Šitokią deklaraciją laikraščių redaktoriai siūlo prezid. Eisenhoweriui paskelbti kartu su atidaromąja kalba birželio mėn., San Francisco mieste, kada ten suvažiuos visų JT priklausančių valstybių užs. reikalų ministeriai minėti 10 metų organizacijos sukakties.

Ar tas pasiūlymas paveiks JAV-bių prezidentą ir ar jis pasiūlys pavergtoms tautoms suteikti laisvę, išsirenkant joms savo norimas valdžias ir panaikinant tenai brutalų diktatorišką raudonųjų viešpatavimą — pagyvensim pamatysim...

Pr. Alšėnas.

Deportavimai iš Kanados ir jų priežastys

(CSc) Paskutiniais trejais metais daugiau kaip pusė milijono žmonių imigravo į Kanadą. Iš šio skaičiaus 572 asmens — arba beveik vienas iš tūkstančio — buvo išsiųsti atgal dėl vienos ar kitos priežasties.

Faktinai Vyriausybė davė įsakymus deportuoti 1.900 asmenų laike šio periodo, bet 1.310 įsakymų nebuvo išpildyti. Iš šio skaičiaus 780 bylos paliktos dar kartą peržiūrėti; 114 buvo palikti peržiūrėjus jų apeliacijas; 223 atsitikimais buvo sustabdytos deportacijos bylos; 10 asmenų dingo ar pasislėpė; 7 numirė; 42 išvažiavo savo valia; 29 laukia apeliacijos sprendimo; ir 96 laukia deportacijos.

Deportacijos priežastys įvairios: pamišimai, kriminaliniai nusikaltimai, asmens tapę našta visuomenei, asmens įvažiavę į šį kraštą nelegaliai, mediciniškos priežastys.

Edmonton Journal (Alberta) kritikuoja Vyriausybės metodus vykdant pačią deportaciją. Jis kaltina Otavos vyrus naudojant visai nereikalingą paslaptumą, kritikuoja, kodėl nesakomos deportacijos priežastys asmeniui, siunčiamam iš šio krašto.

"Aiškėja vis daugiau ir daugiau, kad deportacijos bylos turėtų būti sprendžiamos teismuose, kaip ir visos kitos bylos surištos su asmens laisve ir geru vardu".

NAUJA KNYGA

Dr. A. Šapokos

Vilnius

Lietuvos gyvenime

nagrinėja visą Vilniaus ir Vilniaus krašto problemą. Tai mums visiems labai rūpimas klausimas. Susipažinkime su juo!

•

Knyga iliustruota, turi 96 psl., kaina $1.50. Gaunama pas visus knygų platintojus. Užsisakyti paštu pas autorių "Tėviškės Žiburių" adresu.

•

Vilniečiai rūpinasi šią knygą išleisti anglų kalba. Autorius labai prašytų, kad kiekvienas su ja susipažinęs parašytų savo nuomonę dėl angliškos laidos paruošimo — ką dar reikėtų pridėti, ir ką išleisti.

Apie statybą Tarybų Lietuvoje

Kovo 11-12 d.d. Vilniuje įvyko partijos sukviestas statybininkų, architektų, statybinių medžiagų pramonės ir projektavimo organizacijų darbuotojų pasitarimas. Jame buvo apsvarstyti šie klausimai: statybinių organizacijų uždaviniai vykdant miestų ir kaimų statybas ir gerinant statybų kokybę, priemones statybinių medžiagų pramonei toliau išvystyti ir jų kokybei pagerinti, architektūra ir projektavimas pramonės, gyvenamųjų namų ir kultūrinių - buitinių pastatų statyboje.

Padarytieji pranešimai, nežiūrint komunistams įprastų pasigyrimų, aiškiai nurodė nepatenkinamą statybos ir statybinių medžiagų pramonės būklę. Visiškai blogai eina statybos darbai kaime, todėl nutarta kolchozuose steigti specialias statybininkų brigadas. Ir miestuose vykdoma statyba labai lėtai. Pavyzdžiu nurodytas faktas, kad penkiaaugščiai gyven. namai Maskvoje pastatomi per 5-6 mėn., kai tuo tarpu Lietuvoje statomi pusantrų - dvejus metus. Be to, statybos kaina didelė, o pastatų kokybė esanti žema. Nežiūrint liūdnos tikrovės, miestų ir kaimų statybos "ministras" Maniušis pasigyrė, kad "atstatytos ir rekonstruotos visos karo metais hitlerinių okupantų sugriautos įmonės ir gyvenamasis fondas".

Girtasi taip pat, kad "pokariniais metais sukurtos naujos statybinių medžiagų pramonės šakos, jų tarpe cemento ir gipso, baigiama statyti šiferio gamykla, suorganizuota masinė degtų drenažo vamzdžių, efektyviosios keramikos gamyba". Bet ir statybinių medžiagų pramonės srityje tikrovė gana liūdna. Nors lyginant su 1950 m. plytų gamyba paaugusi 2,3 karto, tačiau jos dideli nuostoliai, nes "vien dėl technologinių procesų pažeidimo, dėl blogos technikos kontrolės ministerijos, plytinės pernai liko skolingos vartotojams kelis milijonus plytų". Čerpių gamyba per tą patį laiką maždaug tiek pat padaugėjusi, tačiau toli gražu nepatenkina statybos pareikalavimo.

Iš kritikos paaiškėjo, kad architektūros reikalų valdyba patvirtino Kauno m. statybos generalinį planą, neatsižvelgiantį į dabartinį gatvių išdėstymą. Pagal jį reikėtų nukelti daug pastatų.

Fizikos - technikos institutas pernai pradėjo dirbti, mokslinio tyrimo darbą silikatinių apdailos dirbinių gamybos srityje. Kita grupė tiria naujus klinčių bei dolomitų klodus, tačiau tam trūksta geros eksperimentinės bazės, kurios institutas negali sukurti be atitinkamų valdžios įstaigų paramos. O jos negauna.

Kauno Politechnikos Institutas tiria "nacionalinius architektūros bruožus" ir savo tyrimų rezultatus perduoda projektavimo organizacijoms. Nusiskūsta, kad mokslininkų patiekti pasiūlymai nesulaukia reikiamo dėmesio.

Sekant bendrus komunistinės linijos nurodymus, pabrėžtas reikalas "įdiegti industrinio darbo metodus" statyboje, griežtai pasisakyta prieš fasadų puošnumą, o taip pat ir prieš tai, kad "kai kurie architektai neteisingai panaudoja nacionalines formas architektūroje". **Bkl. (ELI)**

Zarasų rajono "Bolševiko" kolūkio pirmininkas E. Berentas apkaltintas nerūpestingumu neparuošiant gyvuliams žiemojimo sąlygų, dėl ko kritę "didelis skaičius gyvulių". Jis pašalintas iš pareigų ir "traukiamas baudžiamojon atsakomybėn".

Iš "Tiesos" puslapių

Švietimas važiuoja į bankrotą

Gražių žodžių neužtenka

Komunistai kiekviena proga mėgsta girtis, kad jie atvėrė duris į mokslus Lietuvos jaunimui. Komunistinės spaudos propagandos puslapiuose mokyklos dygsta greičiau, negu grybai po lietaus. Kadangi didelė patyrusių mokytojų dalis išbėgo į Vakarus, nemaža mokytojų buvo ištremta į Sibirą, Lietuvoje pasilikusių mokytojų neužteko net jau veikiančioms mokykloms. Jau 1941 m. užėjus vokiečiams į Lietuvą, buvo aiškus mokytojų trūkumas, o tada tik reikėjo pakeisti tuos, kuriuos sovietai išgabeno pirmojo trėmimo metu. Dabar tokių trėmimų buvo nevienas. Mokytojų trūkumas Lietuvoje turėtų būti didelis. Aišku, šią spragą komunistai užkimšo naujomis mokytojų laidomis, kurioms nuodugniai paruošti nebuvo laiko. Dėl mokytojų nepakankamo paruošimo, be abejo, mokyklose turėjo kristi mokymo lygis.

Liūdnas Jonas Biliūnas

"Tiesos" korespondentas B. Akstinas duoda straipsnį: "Nuolat gilintis į mokyklų darbo turinį". Jame autorius pasako daug karčios tiesos apie Anykščių rajono mokyklas: "Anykščių rajono mokytojų žiemos pasitarime J. Biliūno vardo Anykščių vidurinės mokyklos direktorius Dobinas daug kalbėjo apie tepatenkinamą mokymo - auklėjimo lygį mokykloje, žemą moksleivių pažangumą bei drausmę, kadangi akivaizdūs faktai rodė, jog iš tikrųjų padėtis bloga: daugiau kaip trečdalis moksleivių II-jį mokslo metų ketvirtį baigė su dvejetais, o V-VII klasėse — beveik pusė. VIII-tose klasėse iš 49 moksleivių vien iš gimtosios kalbos 19 jų turėjo nepatenkinamus pažymius"... Vargšas Jonas Biliūnas, nes jo vardas panaudotas mokyklos iškabai.

B. Akstinas aplanko vienuoliktą klasę, kur jauna mokytoja Surudo dėsto rusų kalbą ir literatūrą. Mokytoja kalba apie rašytojo N. Ostrovskio kūrybą. B. Akstinas nepatenkintas: "Ją reikėtų nagrinėti glaudžiai siejant su mūsų tarybinio gyvenimo tikrove, su klasės, mokyklos gyvenimu. Pamokos komunistinio auklėjimo reikšmė būtų tada nepalyginamai didesnė"... Taip netikėtai išlenda yla iš maišo — komunistams pirmoje vietoje rūpi ne mokslas, bet pamokos komunistinio auklėjimo reikšmė. Čia ir reikia ieškoti nepažangumo priežasčių — jiems nepatinka komunistinis auklėjimas ir jie tokiomis pamokomis nesidomi.

Kaip gi atrodo reikalai kitose mokyklose?

Duokime žodį tam pačiam Tiesos korespondentui: "Didelių trūkumų yra eilėje kitų rajono mokyklų. Žemo lygio yra mokymo - auklėjimo darbas Kunigiškių septynmetėje mokykloje. Čia silpnai vystoma ateistinė propaganda, daugelis pamokų būna nepilnaverčių, kai kurie mokytojai, pvz., Juozaponytė, daro rimtų dalykinių klaidų. Panaši padėtis Gečionių, Aulelių septynmeteėse, daugelyje pradinių mokyklų"... Argi nejuokingai praskamba nusiskundimas, kad mokykloje silpnai vystoma ateistinė propaganda? Mokyklose iš viso propagandai vietos neturėtų būti, nes propaganda nėra mokslas. Aišku, jeigu komunistų partijai rūpi Lietuvos mokyklose komunistinis auklėjimas ir ateistinė propaganda, nenuostabu, kad mokiniai į pamokas žiūri pro pirštus ir renkasi dvejetus...

Švietimas važiuoja...

J. Sakerša ir K. Kaukas kitame "Tiesos" numeryje duoda feljetoną — "Švietimas važiuoja", kuriame atskleidžiamas korupcijos vėžys Lietuvos mokyklose. Ariogalos rajono liaudies švietimo skyriaus vedėjas Kazys Čiapas už 14.500 rublių nusipirko automobilį "Moskvič". Tuo tarpu tie pinigai buvo skirti našlaičių mokslo išlaidoms padengti: "Kadangi lėšos yra skirtos našlaičiams, tai bankas nepraleidžia jų kitiems reikalams. Todėl Čiapas visuose reikalinguose dokumentuose parašė, kad 14.500 rublių pervedami už aprangą vaikams - našlaičiams... Šią suktą operaciją Čiapas atliko su buhalterio Kavaliausko nemažiau sukta pagalba. Buhalteris iš vedėjo gavo dovanų motociklą. Išryškėjus visai aferai, švietimo skyrius gavo įsakymą sugrąžinti mašiną kooperatyvui, bet Čiapas neskuba: "Juk mašina dar nelabai apdaužyta. Tik porą kartų kažin kaip dėl vairo kaltės ji buvo gerokai įstrigusi į tvorą ir kartą, bevejant zuikį, šiek tiek aplamdė kelmą... O čia staiga imti ir sugrąžinti. Ne, jis nutarė dar pasivažinėti. Ir važinėjasi. Tik, žiūrėk, vedėjas autoritetingai lekia įsėdęs į Moskvičių, paskui jį motociklu burbia buhalteris. Mašinoje šalia vedėjo kraipo nosį, tartum zuikio pėdsakų ieškodamas, didelis riebus medžioklinis šuo. Žiūri žmonės ir rodo pirštais: — "Švietimas, švietimas važiuoja!" Taip, švietimas Lietuvoje važiuoja. Važiuoja... į bankrotą... **Vyt. Kastytis.**

NAUJAS KULTŪRINIS LAIMĖJIMAS

J. MAURUKUI GAVUS DAKTARO LAIPSNĮ

Kada kiti kovojo už visagalį doleri ar sau linksmai ir nerūpestingai dienas leido, dipl. chemikas J. Maurukas sunkiai, nesigarsindamas dirbo ir š.m. gegužės 13 d. (prietaringiems būtų baugu!) savo darbą apvainikavo Toronto universitete sėkmingai apgindamas disertaciją ir gaudamas daktaro laipsnį — Ph. D.

Savo darbu, puikiu pasiruošimu egzaminams dr. J. Maurukas atkreipė medicininės chemijos įvairių šakų profesorių dėmesį, kurie susidarė gerą nuomonę apie jiems mažai žinomas Lietuvos augštąsias mokyklas — Vytauto D. ir Vilniaus universitetus.

1938 m. jaunas vyras, pilnas energijos ir vilčių, tik baigęs Marijampolės Marijonų gimnaziją, įstojo į Vytauto D. un-to Gamtos - Matematikos fakulteto Fizikos - chemijos skyrių, pasirinkdamas chemijos šaką, nes kuriantis pramonei pajusta tos rūšies specialistų stoka, o universitetas tik kelis chemikus per metus teišleisdavo.

Priaugančiam jaunimui, jau emigracijoje pradėjusiam studijas, Lietuvos augštosios mokyklos yra nepažįstamos ir svetimos, o Lietuvoje studijavusiems, ten jaunystę praleidusiems, tas laikotarpis lyg gražus sapnas praslenka vaizduotėje.

Taip neorganinę chemiją J. Maurukas klausė pas jau mirusį prof. P. Juodakį, analitinę chemiją pas prof. dr. K. Daukšą, organinę chemiją Kaune skaitė prof. A. Purėnas, Vilniuje prof. dr. A. Zubrys (dabar Toronte dirbą mokslinį darbą), fizinę chemiją - elektrochemiją vedė

prof. dr. J. Matulis, nelemtai įsimaišęs į politiką, dabar Lietuvos Mokslų Akademijos prezidentas. Šalia to reikėjo klausyti paskaitas bei atlikti praktikos darbus iš kristalografijos - mineralogijos, geologijos, fizikos, cheminės technologijos, kvantų fizikos ir kit.

Taip ir vietovės keitėsi: Didieji rūmai Kaune, Fizikos - chemijos Institutas Aleksote, vėliau fakultetui persikėlus į Vilnių, tą seną mokslo židinį, daug valandų praleista chemijos laboratorijose Naugarduko gatvėje, dar užsukant į Mineralogijos muziejų žydinčioje Naugarduko gatvėje ar į senuosius rūmus, kur šimtmečiai primindavo senosios sostinės didybę.

Vokiečiams uždarius universitetus, nepavyko J. Maurukui galutinai baigti studijas savame krašte ir diplominį darbą "Ueber die phosphotasen" iš enzimų kinetikos teko ruošti Vokietijoje, Bonnos un-te, pas prof. dr. B. Helferich, kuris darbą labai gerai įvertino.

Vokietijoje viskas buvo laikina, reikėjo ir apie ateitį pagalvoti. Ir čia į pagalbą atėjo žinomi visuomenininkai Elena ir Mykolas Tuinylai, kurie sudarė galimybę atvykti į Kanadą, kur metus, pagal sutartį, teko išdirbti tabako ūkyje.

Atsikėlus į Torontą dr. J. Maurukas kurį laiką dirbo chemiku tauriųjų metalų (aukso, platinos, iridijaus ir kt.) rafinavimo įmonėje, kol buvo pakviestas dirbti pas prof. dr. E. Baer, žinomą fosfolipidų tyrinėtoją, kuris pernai už savo darbus laimėjo vieno chemijos koncerno premiją.

Fosfolipidais vadinamos biologinės medžiagos, randamos kūno audinių narveliuose. Chemikai stengiasi tos rūšies medžiagas pagaminti dirbtinai, taigi ir dr. J. Mauruko uždavinys buvo ištirti tam tikrą dalį tų medžiagų ir jas cheminiais būdais pagaminti. Prof. dr. E. Baer, įvertinęs J. Mauruko gabumus, pasiūlė jam ruošti disertaciją. J. Maurukas pasirinko retą specialybę — klinikinę chemiją — retą todėl, kad Toronto universitetas, didžiausias Britų Tautų Bendruomenėje, keturių metų laikotarpyje pripažino daktaro laipsnius šioje šakoje tik dviems asmenims; reikia manyti, kad bus ir vienintelis lietuvis chemikas, šios srities specialistas. Pasirinkus tą šaką reikėjo išklausyti un-te netrumpą papildomą kursą, tuo pačiu pratęsiant laiką praktiškam darbui laboratorijoje, kur atliktas darbas buvo pakankamas dviems disertacijoms. Teoretiniam pasiruošimui vadovavo prof. dr. J. Daphinee, Banting Instituto Patalogines Chemijos Departamento direktorius, Toronto un-to Chirurgų ir Gydytojų Mokyklos prezidentas (pats kartu gydytojas ir chemikas).

Baigus paskutinius egzaminus, komisijos narys prof dr. T. F. Nicholson viešai pareiškė, jog jau kelių metų laikotarpy nebuvę taip gerai paruoštų egzaminų.

Savo disertacijos tema "Synthesis and investigation of the phospotidyl serines" dr. J. Maurukas skaitė du pranešimus TU Biochemikų ir Biofizikų draugijai, taip pat paskelbė du straipsniu "Journal of American Chemical Society", kitus du "Journal of Biological Chemistry" ir vieną žurnale "Science". Savo darbe dr. J. Maurukas įvedė naujus būdus kai kurių fosfolipidų

(nukelta į 7 psl.)

Svarbiuoju reikalu

(Atkelta iš 2 psl.)

vietą ir tuo padėti mūsų kovai. Tai viena priemonė.

Antroji — informacine medžiaga aprūpinimas. Jau ir K. Baronas teisingai nurodė — reikalinga lėšų. O kai pajudinamas lėšų klausimas, tai, atrodo, kad reikalas taip ir nejuda iš vietos. Bet čia reikėtų geros valios ir organizuotumo. Lėšų surastume. Čia klausimo nebūtų, tik reikėtų geros valios. Jos, kai yra aiškus reikalas, atsiranda.

Gal pati svarbiausioji kliūtis, tai kas parūpins tokią medžiagą, jų autorių suradimas. Ar tik ne čia sutiktume patį sunkiausią punktą. Visi žinome, kad mūsų autoritetai šiuo klausimu yra dažniausiai užimti visai kitais, nieko bendro neturinčiais su jų profesija darbais. Fiziškai išsemti. Jaunesnioji karta šviesuomenės, jau auklėta Lietuvos mokyklos, pasidarė, ir tai didele dalimi, šiems reikalams perdaug apatiška. Reikėtų pagalvoti visiems, kaip šią kliūtį nugalėsime.

Bet nuleisti rankų nereikėtų. Turėtume jau dabar suorganizuoti materialines ir mokslines, kiek dar galima, jėgas ir darbą pradėti šiandien. Pradėti ne tik nuo Vilniaus ir jo krašto, bet ir nuo Įsručio, Tilžės, Labguvos, Karaliaučiaus ir visos Rytų Prūsijos.

Kiek yra svarbus Vilniaus kraštas, senoji mūsų sostinė, tiek nemažiau yra svarbi ir senoji lietuvių gyventa ir dar dabar gyvenama Prūsija.

Tad tik geros valios, ir darbas pajudės.

Dar reikėtų ta proga padėkoti ir p. K. Baronui už tokio svarbaus reikalo pajudinimo.

Pr. Šimelaitis.

ŽUKLAVIMO

IR ĮVAIRIUS KITUS SPORTO REIKMENIS SU ATITINKAMOMIS NUOLAIDOMIS GAUSITE TIK

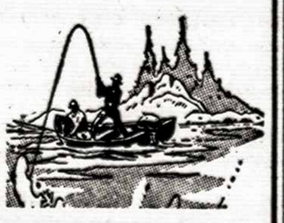

J. Berzinskas

1212 DUNDAS ST. W., TORONTO. TELEF. LA. 9547

Čia pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

Dabar galite lengviau, negu Jūs manote, įsigyti naują

Oldsmobile,

Chevrolet

ar vartotą auto mašiną

Weston Motors

LTD.

Kreiptis J. VAINAUSKAS

Telefonas RO. 2-3008

Šimtai mašinų pasirinkimui

Pavergtoje tėvynėje

Veterinarijos akademijos rektorius yra J. Čygas, zootechnikos fakulteto dekanas Pabijauskas, profesorius yra Aleksa, docentas Nainys.

Mėšlas kolūkiuose išvežamas į laukus žiemos metu, suminamas didelėmis krūvomis ir apipilamas kalkėmis. "Tiesos" korespondentai skundžiasi, kad daug kur mėšlas suverčiamas nedidelėmis krūvomis ir neapipilamas durpėmis, dėl ko pradedąs degti.

Utenos rajono komjaunimo komiteto sekret. N. Raguotis giria "Stalino keliu" kolūkio komjaunuolius: Urbonavičių, Degulį ir Matinkaitę. Dar minimas kolūkis "Saulės spindulio" ir "Klovinių".

Respub. radijofono simfoninio orkestro dirigentu yra A. Klenickis.

Kelmės tarybinio ūkio malūno vedėjas Konovalovas, vilnų karšyklų vedėjas Rimkus ir t. ūkio direktorius Sakalas atleisti iš pareigų už "grobstymą tarybinio turto".

Mokslų akad. žemdirbystės ir dirvožemio instituto direktorius K. Bėčius.

Prof. Juozui Balčikoniui kovo 25 d. suėjo 70 metų. Jį Tiesoje pamini vienu straipsniu J. Palionis, J. Senkus ir K. Ulvydas.

"Po Didžiojo tėvynės karo" J. Balčikonis buvęs paskirtas Vilniaus un-to "liet. kalbos katedros profesoriu ir jos vedėju", bet to gavęs atsakingas pareigas Mokslų akad. Liet. kalbos institute, 1946 m. išrinktas akad. tikruoju nariu. Jo esąs didelis nuopelnas, kad spaudai jau įteiktas III t. Liet. k. žodyno. Dabar Sovietų akad. pavestas redaguojąs "praktinį lietuvių kalbos vadovėlį". Universitete dėstąs "dabartinės liet. kalbos kursą". Už nuopelnus kultūrai esąs apdovanotas Darbo Raud. Vėliavos ordinu ir "jam suteiktas Lietuvos TSR nusipelnusio mokslo veikėjo vardas".

Skaudvilės raj. "Nemakščių" kolūkio pirm. Milius.

LTSR Raud. Kryžiaus draugijos c. kom. pirm. Brigmanas.

Kauno apygardos geležinkelių vyresnysis inž. Vasinas, o apygardos viršininkas Žemaitis, garvežių depo viršininkas Frolovas, stoties kelių meistras Miliukas.

Plytų fabrikai esą statomi Lazdijuose, Druskininkuose, Molėtuose, Šeduvoje, Jiezne, Šilutėje, Varniuose.

Kalvarijos rajono Rasių apylinkės tarybos deputatas V. Paškevičius.

Knygų platinimo mėnesiu paskelbtas balandis.

Laivininkystė Nemunu šiemet pradėta baalndžio 5 d.. Juokingai skamba toks Tiesos pranešimas: "Iš Kaliningrado į Sovietską išplaukė buksyrinis motorlaivis "Ostrovskis", atidaręs navigaciją Nemunu". Tai iš Karaliaučiaus į Tilžę. Jis veža anglis. Iš Kauno į Alytų išplaukęs buksyrinis motorlaivis "Džiugas" ir krovininis motorlaivis "Neva" su trašomis (200 tonų kalio druskos).

Šiemet Nemuno krovininiai ir buksyriniai motorlaiviai per Karaliaučių plauksią ir į Dancigą.

Disertacijas Žemės Ūkio akad. gynė balandžio 19 d. Doc. Stasys Mastauskas, tema "Liet. TSR ftonematoidai"—oponentai prof. dr. T. Ivanauskas ir prof. dr. P. Šivickis; vyr. dėstytojas Justinas Kontrimas tema: "Obelų veislių parinkimas LTSR sąlygomis"—oponentai prof. J. Kriščiūnas ir biolog. mokslų kandidatas K. Brundza. Abi disertacijos mokslų kandidato laipsniui.

Skaisgiryje, Žagarės rajonas (?), gimdymo namų vedėja gyd. Lementauskienė, ambulatorijos gyd. Gailiūnas.

Ukmergėje Šventosios krante pastatytas baldų fabrikas, esąs įrengtas pagal "naujausią tėvyninę medžio apdirbimo techniką". Gaminą kėdes, knygdėtes, spinteles, o vėliau gaminsią rašomuosius stalus, spintas, baldus pagal užsakymus ir t.t.

Anykščių rajone yra 19 kolūkių. Bent tiek, pasak vyr. agronomo Sprindžiuko, sės kukurūzos. Užsėsią 1500 ha.

Kovarsko rajono Kalinino vardo kolūkio pirm. Braknys, Ždanovo v. kolūkio pirm. Jonaitis.

Panevėžio zonos MTS vyriausios gamybinės - tesitorinės valdybos viršininkas Komisarovas.

Troškūnų rajono "Levaniškių" kolūkio zootechnikas Butėnas.

LTSR Mokslų Akad. žemdirbystės ir dirvožemio instituto sektoriaus vadovas Ženauskas.

Kupiškio raj. "Mituvos" kolūkio pirm. Ivanauskas.

Rajoniniai laikraščiai: Rietavo — "Stalino keliu", Eišiškių — "Raudonoji vėliava", Linkuvos — "Socialistinis kelias".

Liet. tarybiniai ūkiai: Šumsko, Slabadų, Joniškio, Grinkiškio, Pagojaus, Bubių, Gutkaimio, Poginės, Jašiūnų, Joniškėlio, Naradavos, Lentvario, Šalčininkų, Aniškio, Vilkaviškio, Cirkliškio, Ariškės, Lauksargių, Aluntos, Aknistos, Kumelionių, Liberiškio, Maišiogalos, Baltosios Vokės, Šapalų, Užvenčio, Žarėnų - Latvelių, Kuršėnų, Pociūnų, Anovilio, Kaišiadorių, Biržuvėnų, Kalno - Gražionių, Libartų, Šalino, Ginkūnų, Troškūnų, Kidulių, Bartkuškio, Kretingalės, Lapgirių, Radvilonių, Kriukų, Renavos, Dumpių, Nairių, Juodkiškio, Medemrodės, Anulėnų, Milašaičių, Staškuniškio, Piktupėnų, Vilkiškio, Leonopolio, Aštriosios Kirsnos, Kretingos, Tryškių, Žemaitkiemio, Rokiškio, Dūkšto, Pakruojo, Kelmės, Uostadvario, Staniūnų, Taurakalnio, Norkiškio, Daukšiagirio, Padevičio, Žeimių, Priekulės.

HAMILTON Ont.

Jubiliejinių spaudos metų užbaigimas įvyko gegužės 7 d. ir buvo sujungtas su vietinio TF skyriaus keturių metų sukaktuviniu koncertu. Skyriaus valdyba šia proga kreipėsi į hamiltoniečius prasmingu atsišaukimu, kuris buvo išspausdintas koncerto programoje, pavadintu "Spaudos draudimo panaikinimo 50 m. jubiliejus".

Sukaktuvinis koncertas hamiltoniečių tarpe sukėlė nuostabos. Programą išpildė prof. muz. Zanko, P. Zankov muzikos mokyklos mokiniai.

Pradžiai L. Šukytė (kolarat. sopranas) ir L. Šturmaitytė (altas) gražiai padainavo St. Gailevičiaus duetus "Tėvynės ilgesys" ir "Laukiu vis". Programos eigoj jaunosios solistės pasirodė su dainomis. L. Šukytė atliko W. A. Mozarto "Lopšinę", Arditi "Il Baccio" ir S. Gailevičiaus "Juokdarį mėnulį". L. Šturmaitytė išpildė Rimsky - Korsakovo Lubavos rečitatyvą ir ariją iš operos "Sadko", to paties kompozitoriaus Lubašos rečitatyvą ir ariją iš operos "Caro sužadėtinė" ir Vanagaičio "Aš bijau pasakyt". Abi lietuvaitės nustebino pažįstamus ir kitus svečius puikiu išpildymu, gražia laikysena scenoj. Lietuvaitėms talkininkavęs malonus, labai kuklus tenoras E. C. Edwards (kanadietis) gražiai sudainavo Puccini "Elucevan le Stelle" iš operos "Tosca" ir Leoncavallo "Ridi Pagliaccio" ariją. Puiki piajanistė D. Zankov - Lepinskie išpildė Z. Zankov "Sielos kovą" ir "Moterų plepėjimą", kuriuos piajanistės tėvas sukūrė gyvendamas Lietuvoj.

Programos pabaigoje pati dainavimo studijos mokytoja K. Mejeraitė - Zankov padainavo Tallat Kelpšos "Ne margi sakalėliai", Gruodžio "Aguonėlės" ir Toškin "Varpai". Ji ypač buvo šiltai publikos priimta ir du kartu iškviesta kartoti. Jos, kaip profesionalės, išpildyme matėsi ne tik gera mokykla, bet ir klasiška laikysena.

Visiems solistams akomponavo prof. Z. P. Zankov. Koncerto programą užbaigė S. Lukoševičiūtė, gražiai išpildžiusi porą baleto dalykų: baleto šokį ir rytietišką šokį, pagal J. Offenbacho "Barcarolle" ir A. W. Kettelby "Persų turgavietėj". Šokėjai akomponavo L. Šukytė.

TF skyriaus vedėjas St. Bakšys jubiliejinių metų užbaigimo proga kreipėsi į susirinkusiuosius trumpu žodžiu:

"Malonūs Tautiečiai! Šiandien, gegužės 7 d., baigiame lietuviškos spaudos jubiliejinius metus. Prieš 51-rius metus lietuvių tauta po ilgos, 40 metų trukusios kovos vėl atgavo teisę leisti knygas ir laikraščius lotynų raidėmis.

Mes esame tie mūsų tautos nariai, kuriems teko pilnumoje naudotis mūsų spausdinto žodžio laisve. Anoji tautos karta, išnešusi savo jėgomis visus kovos sunkumus, be atskirų išimčių jau pasitraukė amžinybėn, palikdama mums tą didelį tautinį lobį — liet. spaudą — saugoti, tobulinti ir plėsti.

Mūsų spauda pasirodanti tėvynėje okupanto valia turi tik lietuvišką formą, gi jos tautinė dvasia jau 10 metų išguita. Mūsų, išeivių tad didžiausias uždavinys išlaikyti lietuviško spausdinto žodžio tęstinumą pilnoje jo apimtyje. Tai didelės svarbos ir milžiniškų pastangų reikalaująs šio meto siekimas. Su juo neatskiriamai sutapę visi kiti mūsų tautiniai interesai. Kol liet. knyga ir laikraštis mūsų tarpe gyvens — būkime tikri — netik mes, bet ir beskubanti mus pakeisti jaunoji karta Lietuvai nežus!

Šių jubiliejinių metų užbaigimo šventės proga jaučiu didelę garbę padėkoti Hamiltono lietuviams TF mūsų sk. v-bos vardu už tą sutiktą netikėtai didelę meilę liet. knygai, kurią patyrėme besilankydami po Tamstų butus. Metų bėgyje išplatinom liet. knygų už $3 000 ir spaudos kioskas jų pardavė už apie $1500, kas sudaro $4 500. Pritaikę šią sumą proporcingai lietuviams visai Kanadai, turėtumėm parduotų lietuv. knygų už $90.000. Praktikoje, manau, esame toli nuo šio skaičiaus.

Baigdamas dar kartą dėkoju geriesiems Hamiltono lietuviams visu augštaitišku nuoširdumu ir tikiu, kad ir ateity mūsų tarpe liet. spauda bujos tuo pačiu sekmingumu".

Koncerto programą pravedė K. Baronas.

Į šį dvigubos sukakties koncertą - vakarą susirinko 184 svečiai, ir bendrame rezultate gauta $5.09 pelno. Rengėjai dėjo visas pastangas, kad į šį svarbios reikšmės parengimą sutraukus iki 400 lietuvių, bet kaip matome, nepavyko. Tikėkimės, kad ateity panašiomis progomis hamiltoniečiai bus pareigingesni ir rengėjams atsilygins skaitlingesniu dalyvavimu.

Tautos Fondo skyrių gegužės 15 d. aplankė svečias iš Montrealio, centrinės atstovybės sekretorius, P. Adamonis. Ta proga įvykusiame v-bos posėdy svečias susipažino su skyriaus veikla ir padarė trumpą pranešimą. V-bos narys Alf. Patamsis, kurio bute įvyko posėdis, surengė kuklią, bet labai gražią ir jaukią svečio garbei vakarienę, už kurią visi TF v-bos nariai savo bendradarbiui reiškia nuoširdžią padėką.

Iš Berlyno sovietų sektoriaus ir Hamiltone paskiri lietuviai gavo laiškus kuriuose rado rusų kalba laikraštį raginantį grįžti į okupuotą tėvynę. Atrodo, kad tuo tarpu norinčių neatsiranda.

Hamiltono TF v-ba pasiuntė Ceilono premjerui Katalawalai padėkos laišką už jo drąsų gynimą pavergtų tautų Bandungo konferencijoj.

TF sukaktuv. koncerto - vakaro metu K. Baronas surinko VK Liet. Sąjungai $35 aukų, o skaičių pravesta loterija davė $152,65 gryno pelno. **Sk. St.**

VISI Į NIAGARĄ !

GEGUŽĖS 28 D., ŠEŠTADIENĮ, 7 val. vak.
Niagaros apylinkės Skautai Rėmėjai
NIAGAROJE, Stamford Centre Memorial Hall,
154 Portage Road North, rengia

DIDELĮ ŠOKIŲ VAKARĄ.

Gros geras orkestras iš Amerikos.
Turtingas bufetas su skaniais užkandžiais ir stipriais gėrimais.
Pelnas skiriamas skautų reikalams.

TAUTIETI, savo atvykimu paremsi Niagaros skautus tinkamai reprezentuoti lietuvius pasaulinėje skautų Jamboree, kuri įvyks š.m. rugpiūčio mėn. pabaigoje prie Niagaros.

Rėmėjai.

SAULT STE. MARIE, Ont.

Su gegužės žiedais ir saulėtomis dienomis praskaidrėjo ir mūsų darbo reikalai. Vietos plieno fabrikas netik kad sušaukė visus anksčiau dirbusius,, bet daug priima ir naujų. Žiaurios išimtys atrodo padarytos vyresniojo amžiaus žmonėms, kurie anksčiau buvo atleisti ir prarade "seniority". Nors jiems tiesiogiai neatsakoma, bet į darbą nešaukia. Ta išimtis yra palietusi ir keletą lietuvių. Šiaip, atrodo, lietuvių tarpe bedarbių kaip ir nėra. Vieni grįžo į fabrikus, kiti gavo darbo smulkesnėse įmonėse, arba prie geležinkelio. Atrodo, kad ilgokai užtrukęs nedarbas yra pasibaigęs.

— Darbo reikalai, atrodo, pasitaisė, bet miestas vistiek neįėjo į normalias vėžes. Gyventojai daug ko nesitiki. Tai matosi iš to, kad nepaprastai sumažėjęs namų pirkimas. Šiuo metu pas mus kiekvienoj gatvėj surasime nemažą skaičių parduodamų namų, o pirkėjų nedaug pasitaiko. Ieško pirkėjų nevienas ir iš mūsų tautiečių. Linkime jiems sekmės.

— Besiartinant vasarai netik artojai turi rūpesčių besityarkydami su brestančiu derlium, bet ir mūsų apylinkė turi galvosūkį, kurio vieni nepajėgsime išspręsti. Liepos 20-28 dienomis Sault Ste Marie, Ont. minės šimto metų sukaktuves nuo didžiųjų ežerų kanalų įkūrimo. Kadangi tie kanalai turi nepaprastą reikšmę Kanados ir JAV gyvenime, tai ir iškilmės abiejų valstybių ruošiamos drauge ir nepaprasto pobūdžio. Mūsų pusėje užtruks vieną savaitę, o JAV pusėje — dvi. Žada dalyvauti abiejų valstybių vyriausybės galvos ir šiaip įvairių žymių svečių. Programa labai plati. Dalyvaus įvairios kviestinės ir vietinės meninės pajėgos. Tarpe kitų tautybių ir mes lietuviai esame gavę kvietimą dalyvauti ir kuo nors pasirodyti, tik deja, savo jėgomis nieko padaryti negalime. Tuo tikslu buvo kviestas visuotinis susirinkimas, kuris įgaliavo apylinkės valdybą susirišti su geru meniniu vienetu ir, jei bus galimybės, pakviesti. Čia iškilo lėšų klausimas. Susirinkusieji pasiūlė prisidėti stambiom aukom. Ištikrųjų šis reikalas mums yra labai rimtas ir galbūt vienintelė proga savo vardą tinkamai pagarsinti. Bet gyvenant virš 500 mylių nuo didesnės lietuvių kolonijos yra sunkiai įgyvendinamas. Čia norėtųsi savo valdybai palinkėti geros ištvermės, o mūsų visiems lietuviams gero noro ir pilno reikalo supratimo, tai ir atstumai ir finansai bus nugalėti, ir lietuviška daina nuskambės didžiųjų ežerų bangomis.

— Motinos dienos minėjimas įvyko gegužės 14 d. Kun. Kemėšis savo gražia paskaita nukėlė klausytojų mintis prie Nemuno krantų. Apibūdinęs Motinos reikšmę Lietuvoje, nepamiršo priminti ir tremties motinai jos sunkių pareigų — išlaikyti gražią lietuvišką šeimą. Po paskaitos seniausiai motinai p. Skaržinskienei ir daugiausiai vaikų turinčioms p.p. Motuzienei, Dabulskienei ir Kontautienei buvo įteikta gėlių. Po to sekė mūsų mažųjų deklamacijos ir vieno veiksmo vaidinimėlis pajvairintas mergaičių gimnastiniais šokiais. Visiems patiko 4 metų Danutės Poškutės gražia kalba pasakytas eilėraštis. Vaidino: R. Karnėnaitė, A. Okmanas, A. Motuzas, R. Pareigis, V. Galinytė, M. Kontautaitė, D. Girdzevičiūtė, J. Grigelaitytė, A. Kaminskaitė ir D. Poškutė. Paruošiant vaidinimą ypatingai pasidarbavo J. Staškūnienė, kuri kiekvieną dieną, atlikusi savo kasdieninį darbą valgykloje skubėdavo į repeticijas ir laike penkių savaičių, gal būt, neturėjo laiko net savo namų ruošai. Nepaprastai daug prisidėjo ir mūsų lengvųjų mašinų savininkai, kurie netik sudegino daug savo kuro, bet taip pat paaukojo nemažai valandų vežiodami mūsų mažuosius artistus, tai: p.p. Karnėnas, Grigelaitis, Meškys, Matijošaitis, Volovickas, Vainutis, Silkauskas ir Skardžius. Minėjimo metu susirinkusieji pamatė naujai įsigytą lietuvišką trispalvę. Vėliavą pasiuvo p. Gasparienė, o kotą padarė J. Sendžikas.

Tai buvo pirmasis stambesnis mūsų mažųjų pasirodymas ir, kiek girdėjosi, neblogai pasisekė, beabejo pareikalavęs prieš tai nemažai darbo. Bet kai tautiečiai solidariai padeda, viską galima padaryti. **Artojas.**

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

BALFas prašo aukos tremties jaunimo globai vasaros metu. Mokslo metams pasibaigus, vaikučiai turės daugiau laisvo laiko. Būtų labai gera sudaryti sąlygas jiems tyrame ore pabūti, lituanistikos dalykų pasimokyti, lietuviškai pažaisti, gražiai padainuoti. Tai būtų pats geriausias sustiprėjimo kelias ir dvasiniu ir fiziniu atžvilgiu. Aukas siųsti BALFui, 105 Grand Str., Brooklyn 11, N.Y. USA.

Trys nauji lietuviai kunigai įšventinti tą pačią gegužės 3 d.: Bruno Edvards Daukas, Rockford Ill., kuris pirmas šv. Mišias atlaikė Šv. Antano bažnyčioje Cicero Ill.; Leonardas R. Yerkes ir Petras Paurazas įšventinti St. Marie of the Lake Seminarijoje Mundelein, Ill. Pirmasis pirmas šv. Mišias atlaikė gegužės 8 d. Švč. P. M. Marijos bažnyčioje Marquette Parke, o antrasis — gegužės 15 d. Šv. Juozapo ir Šv. Onos parapijos bažnyčioje Čikagoje.

A. Galdikas Pranciškonų vienuolynui Brooklyne nutapė didelį šv. Kazimiero paveikslą. Jis kabės vienuolyno koplyčioje.

"Lietuvių Dienų" redaktorius J. Vitėnas pereina dirbti Valstybės Departamento informacijos tarnybon. "Liet. D." redagavimą perima poetas B. Brazdžionis. Pastebėtina, kad p. Vitėnas "LD" netik redagavo, bet jas ir surinkdavo linotipu. B. Brazdžionis taip pat išmokęs linotipininko darbo ir kurį metą dirbo kaip Liet. Enciklopedijos linotipininkas.

Petras Butėnas prašo pranešti, prašo pranešti, kad jis nebuvęs Liet. Enciklopedijos V tomo korektoriu. Tą tomą koregavę net trys asmenys.

Tapytoją Vincentą Boviną, gyvenantį Miami, JAV teismas nutarė deportuoti į Lietuvą už priklausymą komunistams 1922-32 m. Philadelphijoje. Jis pats aiškinosi įstojęs į socialistų grupę ir tik iš jos nepasitraukęs, kai joje paėmę vadovybę komunistai.

Saleziečių vienuolijos generolas T. Renato Ziggiotti lanko Kanados ir JAV saleziečių įstaigas.

Saleziečių draugija, šv. J. Bosko prieš 83 metus įkurta, savo narių skaičiumi (18.500) šiandien katalikų Bažnyčios vienuolijų tarpe užima trečiąją vietą ir veik visuose pasaulio kraštuose turi du tūkstančius berniukų jaunuomenės auklėjimo, žemės ūkio ir įvairių amatų mokyklų. Tokį pat narių skaičių ir tiek pat mokyklų mergaitėms aukleti turi to paties šv. Jono Bosko įkurtoji Marijos Krikščionių Pagalbos Dukterų moterų vienuolija.

Tėvas R. Ziggiotti, buvęs pirmųjų lietuvių saleziečių mokytojas ir auklėtojas, puikiai yra susipažinęs su lietuvių visuomenės reikalais ir Lietuvai bei lietuviams visuomet ir visur reiškia didelį prielankumą. Jo dėka lietuviai saleziečiai įsteigė lietuvišką gimnaziją ir yra ypatingu būdu jo remiami ir globojami.

Birželio 5 d. Bradford viešbutyje Boston, Mass., R. Ziggiotti ruošiamame pagerbime lietuvių vardu jį sveikins prel. P. Juras.

SUDBURY, Ont.

Kun. J. C. Humphrey, Sault Ste Marie diecezijos generalinis vikaras, Kristaus Karaliaus parapijos klebonas, kur yra prisiglaudę ir lietuviai su savo lietuviškomis pamaldomis, labai iškilmingai atšventė savo kunigystės 25 metų sukaktį — sidabrinį jubiliejų. Už nuopelnus socialinėje, karitatyvinėje ir kit. srityse jis šia proga buvo Popiežiaus pakeltas prelatu. Be bažnytinių iškilmių vakare išpuoštoje legijono salėje įvyko pagerbtuvių vakarienė, kurioje dalyvavo R. Bagdonas ir, Sudburio lietuvių vardu pasveikinęs, įteikė pavasarinių gėlių puokštę su piniginę dovanėle. Rytojaus dienos vietiniam laikrašty buvo tai pažymėta. Be to, iš lietuvių dalyvavo kun. A. Sabas, S. Rakštienė, M. ir Vl. Kriaučeliūnai, I. K. Balčiūnai, B. Jakubonienė ir A. Kručienė.

Parapijos mokyklų mokiniai pastatė gražią operetę "Darželis", kur vaidino net 250 vaidintojų. Operetė buvo pakartota penkis sykius iš eilės.. Iš lietuvių operetėje vaidino A. Kusinskis, R. Račinskas, R. ir P. Petrėnai ir L. Gatautytė.

VOKIETIJA

Vokietijoje tebegyvena 3.500 lietuvių katalikų. 1954 m. bėgyje gimė 38, mirė 19, išemigravo 38, iš Belgijos ir Anglijos sugrįžo 10. 5 lietuviai evangelikai priėmė katalikų tikėjimą.

Lietuvių katalikų kunigų Vokietijoje yra 24, iš kurių 4 dirba vokiečių parapijose, 3 — dirbdami vokiečių parapijose, rūpinasi ir vietos lietuviais, 3 serga.

Kai NCWC kiekvienam kunigui moka vos 85 DM, kunigų medžiaginis gyvenimas yra sunkokas. Juos kaip bejmanydamas paremia Sielovados Tvarkytojas Tėvas Alf. Bernatonis, klabendamas vokiečių vyskupų ir šalpos organizacijų duris.

Žuvę lietuviai kariai

Yra gauta smulkesnių žinių, kokiomis aplinkybėmis praėjusio karo metu žuvo žemiau išvardinti lietuviai kariai: Aschibergas Adolfas, 21. 5. 1926; Cirulis, Edgars, 12. 2. 1914; Czernewicz W., 22. 5. 1924; Jukeus Kasimir, 6. 2. 1923; Juzėnas Alf., 2. 12. 1923; Karmanski Waclaw, 23. 4. 1923; Krepstul Stanislaus, 24. 4. 1923; Lygeitra Vaclav, 23. 6. 1923; Micius Juozas, 26. 12. 1927; Mickevičius Edvardas, 1. 7. 1923; Naius Peter, 3. 12. 1927; Navarauskas Stasys, 27. 1. 1919; Paskevicz Viktors, 7. 5. 1921; Pumputis Adomas, 14. 5. 1917.

Artimieji arba šiaip suinteresuoti asmenys prašome kreiptis į PLB Vokietijos Krašto Valdybą adresu: Litauisches Zentralkomitee, (17a) Weinheim, Bergstrasse, Postfach 233.

D. BRITANIJA

Londono lietuvių vasarvietės sodyba jau tvarkoma. Didesnio remonto nereikalinga. Kaikurie kambariai jau perdažyti. Keliuose kambariuose įrengtos nakvynės atvykstantiems svečiams. Aptvarkyta taip pat namų aplinka — takai, krūmokšniai, pašalinti sudulėję medžiai ir t.t. Darbo dar daug. Reikia apstatyti net 25 miegamuosius, salę, svečių kambarį, kavinę, virtuvę ir kit. patalpas. Kadangi sodybą perkant padaryta skolos, tai šiemet visų įrengimų baigti nei nesitikima. Kaikurie DBLS skyriai yra pasižadėję įrengti po kambarį, bet dar nei vienas pažado neįvykdė. Tuo tarpu tik p.p. Bakaičiai esą prisiuntę 50 svarų vieno kambario baldams nupirkti. Vadovybė prašo siųsti ir menkų namams reikalingų dalykų — antklodę, užuolaidą, rankšluostį, kėdę, ežerinį laivelį ar kas ką galėtų. Nuo balandžio vidurio iki gegužės pabaigos paskelbta tokia rinkliava, pavadinta "Lietuvių Sodybos kraičio vajumi".

Liet. sodybos miške šiemet pasiprašė leidimo stovyklauti vienas anglų skautų tuntas. Sutikimas mielai duotas, primenant kad anksčiau lietuviai skautai gaudavo stovyklavimo vietą anglų žemėje ir dabar mielai juos kviečia savo svečiais.

AUSTRALIJA

Adelaidės apyl. naujon valdybon išrinkti: pirm. L. Martinkus, vicepirm. V. Dumčius, sekr. S. Povylaitis, kult. vadovas B. Lukavičius, ižd. B. Dičiūnas. Kandidatai: Sirutis ir Speičys. Rev. komisija: Marmukonis, kun. dr. P. Jatulis, L. Garbaliauskas. Garbės teismas: V. Stašiškis, L. Garbaliauskas, A. Maželis, K. Reisonienė, A. Rūkštelė.

Adelaidės L. Namų įsigijimo komisijai pasisekė surinkti vos 75 svarus pinigais ir 220 svarų pasižadėjimais.

Juozas Petrauskas liepos 24 d. bus įšventintas kunigu Melbourne. Jo primicija įvyks liepos 31 d. Tai bus pirmas lietuvis kunigas įšventintas Australijoje.

A.a. Vincas Čepliauskas mirė Adelaidėje kovo 11 d., palaidotas kovo 14 d. Cheltenham kapinėse.

PROVINCINIAI RINKIMAI
BIRŽELIO 9 DIENĄ

CCF *yra jūsų partija*

. . . . ŠTAI KODĖL

The Co-operative Commonwealth Federation (CCF) yra demokratinė, antikomunistinė pramonės darbininkų, ūkininkų, smulkiųjų prekybininkų ir profesionalų partija. Ji tiki, kad kiekvienas Kanados gyventojas — nežiūrint jo tautinės kilmės — turi teisę gauti gerą atlyginimą, įsigyti namus ir jaustis saugiu.

Štai keletas pagrindinių CCF programos Ontario provincijai punktų:

1. **Planinga programa, kad visiems užtektų darbų su geru atlyginimu;**
2. **Vieša programa — pastatyti namų žema kaina, žema nuoma;**
3. **Ligoninės draudimo programa visai provincijai, kaip pirmas žingsnis į pilną valstybinį sveikatos draudimo planą;**
4. **$20 priedas prie mėnesinės senatvės pensijos kiekvienam pensionieriui (papildomai prie dabartinės $40 mėnesinės pensijos);**
5. **Vieša auto draudimo programa, kuri sumažintų automobilių draudimą mažiausiai trečdaliu.**

BALSAS UŽ CCF KANDIDATĄ – BALSAS UŽ ŠIĄ PROGRAMĄ.

Balsuok CCF

Perkant ar parduodant namus

HAMILTONE

kreipkitės į mūsų atstovą

Zigmą Didžbali

1294 KING ST. E., HAMILTON
Telefonas LI. 9-3558

R. TESLIA Real Estate

SVEIKATA VIRŠ VISKO!

Kodėl vilkinti skilvio, kepenų, skilvio rūgščių, inkstų ir kitokius negalavimus? Laiku neatkreipus dėmesio, galbūt ir medicinos mokslas jau nebegalės pagelbėti. Jeigu kenčiate nuo skilvio, skilvio rūgščių, kepenų, vidurių užkietėjimo, nevirškinimo, nereguliarių ėjimų laukan, skilvio dujų skausmų, skausmų skilvio dešinėje ar kairėje pusėje, skausmų po šonkauliais, deginimo gerklėje, apetito praradimo, nervuotumo, galvos skausmų bei nualpimų, reumatinių ar artritinių skausmų,

NELAUKITE IKI RYTOJAUS

— nes gali būti per vėlu. ŠIANDIEN, tuojau paimk arbatinį šaukštelį RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY.

Imti prieš kiekvieną valgį. Tūkstančiai kasdien vartoja šiuos vaistus su pilnu pasitikėjimu. Nėra kito panašaus vaisto. Rezultatai nuo pirmo buteliuko. Kaina tik $6 buteliukas. Gaunama vaistinėse, arba rašant sekančiu adresu:

LUSCOE PRODUCTS LTD., L.W.
559 BATHURST ST., TORONTO 4, ONT.

Dr. Ona Valaitienė

Priima ligonius ir gimdyves

Darbo valandos:
1-3, 6-8 val. po pietų ir pagal susitarimą.

57 Burris St., Hamilton, Ont.
Telef. JA. 8-8275.

Hamiltoniečiai!

Š.m. gegužės 1 dieną naujai atidaromas
LIETUVIŲ RESTORANAS
su maloniu lietuvišku patarnavimu
MAPLE LEAF
187 JAMES ST. W.
HAMILTON, ONT.

Birželio 15-tos sukaktis

Šių metų birželio 15 d. sukanka penkiolika metų, kai Tarybų Sąjunga, susitarusi su naciškosios Vokietijos vadais, sulaužydama savo pačios su Lietuva sudarytas sutartis, įsakė savo kariuomenei peržengti sieną ir okupuoti Lietuvą.

Nuo tos dienos iki šiol pakaitomis Lietuvos žemė yra svetimųjų mindoma. To pasekmėje, vienu ar kitu būdu, Lietuvos vaikai tapo išblaškyti po visą pasaulį, po visus žemynus, po visas paraleles ir platumas. Vieni varu vejami, kiti savo valia išėjo ir iškriko po visą žemės rutulį lietuvių tautos skriaudos ir ryžto liudyti.

Okupantai nuo pereitų metų ruošiasi savaip šią sukaktį paminėti. Lietuvos komunistų partijos vadovybė ir marionetinė tarybinė vyriausybė įsakė paminti 30.000 tautinių kostiumų, kad jais aprengtas jaunimas šoktų ir dainuotų okupanto akivaizdoje ant savo tautos laisvės ir nepriklausomybės kapo. Negana to, prie šios sukakties prijungta 160 metų caristinio rusų jungo sukaktis. Okupantai abi tas okupacijas vadina išganingiausiais mūsų tautos istorijos įvykiais.

Mes, laisvojo pasaulio lietuviai, to negalime praeiti tylomis. Mes turime pakelti balsą prieš melą, šmeižtus ir smurtą. Prieš okupanto užmačias turi sukilti visi kaip vienas žmogus.

Tauta yra bendruomenė gyvenanti vienu visiems bendru idealu, viena bendra viltimi ir vienu visiems bendru tikėjimu. Tauta iki tol yra gyva, ligi joje neišblėsta noras drauge eiti žygyje, drauge džiaugtis laimėje ir drauge liūdėti nelaimėje.

Ir, žinoma, tauta bent retkarčiais turi rodyti savo tikėjimo regimus ženklus. Tų ženklų prasmė ir reikšmė priklauso nuo mūsų tikėjimo, vilties ir meilės Lietuvai.

Ši liūdna sukaktis turi būti plačiai paminėta. Mes turime laisvam pasauliui parodyti tikrąjį okupanto veidą. Mes ta proga turime dar kartą priminti mūsų tautos kančias ir skriaudą.

Šiemet nutarta sukaktuves paminėti sekančiu būdu: birželio 17 d. 4 valandą vietos laiku prašyti viso pasaulio žmonių ir pareigūnų skirti įstaigose ir dirbtuvėse, kur dirba pabaltiečiai. Pabaltijo tautoms užuojautos minutę ir birželio 19 d. 12 valandą nakties Pabaltijo valstybių (o tuo pačiu ir Maskvos laiku) organizuoti tylos tiltą. Tylos tilto organizavime turi dalyvauti visi lietuviai: ir tėvynėje, ir Rusijos plotuose išbaškyti tremtiniai, ir visi laisvojo pasaulio lietuviai. Be to, tą pačią minutę bus mintyse su mumis ir brolišokji Latvijos tauta ir kaimyninė Estija — tos pačios nelaimės seserys ir to paties smurto aukos.

Liūdnieji birželio įvykiai turi būti minimi taip, kad tylos tiltas būtų įmanomas padaryti sutartu laiku: birželio 19-tosios vidunakti Maskvos laiku, ir būtent tos pačios dienos 5 val. p.p. Niujorke, 4 val. p.p. Čikagoje, 2 val. p.p. Kalifornijos laiku ir t.t. Kur negali susiburti didesnis žmonių būrys, turi rinktis į vieną vietą pavienės šeimos ir bendrai prisiminti gimines, draugus ir pažįstamus. Tylos tilto tikslas yra, kad visi vieną ir tą pačią minutę pakeltume savo mintis ir mintyse būtume visi drauge.

Pasibaigus tylos minutei rekomenduojame tikintiesiems maldos už tėvynę žodžius:

"Dieve, kuris leidai tautas ir įdiegei joms laisvės troškimą, grąžink, prašome Tave ir mūsų Tėvynei laisvės dienas".

Pabaltijo valst. Laisvės K-tas.

POPIERINIAI PLANAI

Bolševikai kiekviena proga giriasi visokiais savo planais, skaičiais, statistikomis, kurie turi parodyti bolševikinį pažangumą įvairiose gyvenimo srityse. Deja, tikrovė parodo visai kitką. Štai "Literatūros ir Meno" numeryje 3 / 1955 dail. A. Savickas straipsnyje "Planai ir tikrovė" atskleidžia, ko yra iš tikro verti bolševikiniai planai LTSR dailininkų veikloje. Nusivylęs visais tos rūšies planais ir bolševikų propagandiniais pagyrais, dail. A. Savickas pažymi, kad "pas mus tiek apžvalginės, tiek individualinės bei grupinės parodos — retas įvykis. Visuomenei iki šiol žinomos buvo dvi stambesnės apžvalginės vaizduojamojo meno parodos: tai LTSR 10-mečio garbei skirta paroda ir lietuvių literatūros bei meno dekados metu Maskvoje suruošta apžvalginė dailės paroda. Respublikos dailininkų eilinės ataskaitinės parodos būdavo silpnos, jose pasigesdavome tematikos įvairumo ir gilesnio jos sprendimo, stambesnių siužetinių drobių, skulptūrinių kompozicijų... Kaip rodo praktika, į "eilines" dailės parodas, o juo labiau į individualines ar grupines Respublikos Dailininkų Sąjungoje kreipiamas labai mažas dėmesys. Pas mus, be keleto nebūdingų išimčių, apsiribojama viena apžvalgine paroda, kurią irgi ne kiekvienais metais pavyksta suorganizuoti... Planavimas — tik popierinis, atliekamas be kokio nors konkretaus ryšio su pačiais dailininkais, su galimybėmis viešai eksponuotis. Taip pvz. 1953 m. buvo užplanuota suorganizuoti 13 dailės darbų parodų, tačiau įvyko vos ...2 parodos. 1954 m. užplanuota 15 parodų. Deja, metai baigėsi, o planai liko planais... Tą pat galima pasakyti ir apie ankstesnius planavimus. Tai buvo mūsų dailės gyvenimo"... popieriniai planai, tolimi nuo

Taip savo veiklą ir "kūrybą" įvertina patys sovietiniai dailininkai.

Puodynės pieno istorija

Kas nežino pasakos apie moterį, kuri nešdamosi parduoti puodynę pieno svajojo, kaip iš to laipsniškai praturtės iki dvaro. Bet iš to džiaugsmo šoktelėjus puodynę išmetė ir ji sudužo. Sudužo ir svajos. Tai labai primena ši ištrauka iš Šiaulių rajono "Raudonosios vėliavos" kolūkio pirmininko A. Giedraičio pasakojimu Tiesoj. Nr. 75, apie būsimus laimėjimus:

"...Pasėję 1960 metais 420 ha kukuruzų ir gaunant iš ha po 400 cnt. žalios masės su pieninio - vaškinio pribrendimo burbuolėmis, iš viso ploto, skaičiuojant sausais grūdais, jų gausime 17.-000 centnerių. Burbuolės susilosavę, iš pastarųjų pagaminsime tiek koncentruoto pašaro, kuris prilygs 22.000 centnerių avižų grūdų. Prisiminę, kad 1960 m. iš grūdinių kultūrų surinksime 22.-400 centnerius grūdų, išviso tais metais sukaupsime 44.000 centnerių grūdų. Tai vos ne 4 kartus daugiau, negu 1954 m... O pasiekę tokį grūdų gamybos lygį, mes be jokių abejonių įvykdysime ir užsibrėžtą gyvulininkystės produkcijos gamybą"... Kad tik nešokteltų Giedraitis iš džiaugsmo. Toliau jis rašo: "Pereitais metais nukirstų grūdinių kultūrų laukuose apdygo dalis, ypač Brašiskio vadovaujamoje brigadoje, liko visiškai nenuimta. Dėl to **laukuose žuvo ne mažiau kaip po du-tris centnerius grūdų kiekviename hektare**"...

Gegužės pirmajai "Tiesa" pateikė 69 šūkius, kurie užima visą 1 puslapį. O visi seni ir atsibodę. Juos skelbia TS kom. partijos CK.

MARIJA MUMS KALBA

Tokia antrašte žinomas publicistas kun. J. Kuzmickis parašė knygą. Autorius, prieš pradėdamas šį užgirtiną darbą, pats aplankė Lourdą, Fatimx ir surinko nemaža medžiagos iš Marijos apreikštojo testamento.

Knygoje gana plačiai aprašytos Lictuvos stebuklingosios vietos. Rekomenduotina knyga kiekvienai lictuviškai šeimai: vaikams, jaunimui ir suaugusiems.

Knyga gaunama "TĖV. ŽIBURIŲ" knygyne, 941 Dundas St. W., Toronto, Ont.

Platintojams 25% nuolaidos

Nauja, moderni, europietiška pieninė

Green Vale Dairies

LIMITED

TORONTE, 3156 DUNDAS ST. WEST

TELEFONAS RO. 7-1728

Čia gausite geriausios rūšies pieno, RŪGŠTAUS PIENO, pasūkų, saldžios ir rūgščios grietinės, sūrio, sviesto ir kiaušinių

Prašome aplankyti pieninę ar paskambinti telefonu. PRODUKTUS GALIME PRISTATYTI Į NAMUS.

"Iš statikos į dinamiką"...

Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas, kuris yra ir Pavergtųjų Tautų Seimo Niujorke politinės komisijos pirmininkas, užklaustas dėl Lietuvos bylos eigos dabartiniame "neutraliųjų juostos" Europoje sudarymo žaidime, užtikrino, kad artimiausiose didžiųjų konferencijose pavergtųjų Europos tautų problema tikrai turės pajudėti iš statikos dinamikon. "Naujienos" paskelbė Valstybės Dep. laišką, kuriame Rytų Europos skyriaus direktoriaus pavaduotojas William A. Crawford pranešė galįs užtikrinti, kad "JAV delegacijos JT posėdžiuose ir toliau panaudos kiekvieną progą atkreipti dėmesį į Sovietų priespaudą Vidurio ir Rytų Europoje ir ypač nurodyti Pabaltijo kraštų pavergimą". Vacl. Sidzikauskas, kuris netrukus išvyksta pavergtųjų tautų ir Lietuvos laisvinimo reikalais Europon, manė esant JAV nusistatymą "griežtą ir aiškų", betgi sutiko, jog ne visa jos didžioji spauda šitokią vyriausybės liniją palaiko. Jis pareiškė, kad kalbėdami apie Tarybų Sąjungos satelitus Amerikos vyriausybės pareigūnai turį galvoje ir Pabaltijo valstybes, nors NYTimes ir eilė kitų satelitus supranta Lenkiją ir Balkanų tautas.

Esam patys kalti

Lietuviškosios anglų k. informacijos nebuvimas, už kurį atsakingi yra JAV lietuvių veiksniai, yra viena priežasčių, kodėl Amerikos didžiojoje spaudoje informacija apie kenčiančią Lietuvą yra atsitiktinio pobūdžio. Jei kuris lietuviams palankus laikraštis, paprašytas padaro intervenciją, tai dar prasprunka Lietuvai užuojautos pareiškimas ar kokia informacija. ("Eltos" bendradarbio NY pastangomis "New York Times" sekmadienį įsidėjo pranešimą septintam puslapyje "Exiles in US get Red Bid to Return", bet tai buvo jo asmeniškos iniciatyvos išdava. Veiksniai, mat, yra sutarę, jog informacija apie Lietuvą Amerikoj teikia ALT papildinys LAIC)

Niujorke taipgi labai apgailima, kad nebuvo galima laiku išsiuntinėti VLIKo suorganizuoto Lietuvos Steigiamojo Seimo narių atsišaukimo pasaulio parlamentams, spaudoje išprašyti straipsnių serijos, kuri būtų atrėmusi "Pravdos" tauškalą, esą "absurdas tikėti, kad Rytų Europos tautose galėtų būti sugrąžinta senoji valdymosi forma"! Steigiamojo Seimo minėjimas labai teigiamai paveikė lietuviškąją sąmoningą visuomenę, būtų padaręs stiprų įspūdį ir svetimtaučiams.

Ike - Dulles dėl pavergtųjų

Užpraėjusį antradienį savo žmoniškumu ir demokratiškumu žavinti Amerikos vyriausybė kabineto posėdin buvo pakvietusi visą 166.000.000 tautą! Televizijos ir radio pagalba ji buvo pirmoji pasaulio vyriausybė išdrįsusi išstatyti save kritikai, ir nuostabiai daug kalbėjo apie pavergtuosius ir jų bylą! Nebuvo vengta komunistus vadinti diktatoriais, o prez. Eisenhoweris pakartotinai užtikrino, jog būsimajame Keturių susitikime jis laikysis gairių, kurias nustatė 1953 m. balandžio 16 d. kalboje. (Prisimenam, kaip dėl tos kalbos "Pravda" bene sekančią dieną prapliupo:

"...Iš Prezidento kalbos susidaro įspūdis, jog Rytu Europos vyriausybės buvo primestos "iš šalies", nors visi gerai žino faktus ir tikrąją padėtį... Kietai kovodamos lieudys išsikovojo sovietines demokratines valdymosi formas ir tik esant dabartinei valdymosi formai suklestejo jų kultūra ir ūkis. Tikrai būtų keista laukti iš Tarybų Sąjungos, kad ši įsiterptų į tų tautų vidaus reikalus, ir atstatytų reakcionieriškos vyriausybes").

Prez. Eisenhoweriui praėjusio trečiadienio spaudos konferencijoje prisiminus šią kalbą, "Pravda" dar įžuliau šoko, vadindama tokią Prezidento galvoseną "absurdu" ir pakartojo ką rašė prieš du metus.

Toliau Amerikos vyriausybės TV posėdyje Mr. Dulles užtikrino prezidentą, kad balandžio 16 kalba buvusi Valstybės Departamentui "biblija", įrodžiusi savo teisingumą. Mr. Dulles toliau išreiškė viltį, kad Austrijos išlaisvinimas padarys kitiems pavergtiesiems labai didelį įspūdį, su kuriuo Tarybų Sąjunga turės skaitytis. Kodėl sovietai nusileidžia, jis nežinąs, bet manąs, kad jie bijąs Š. Atlanto Sąj. ir Vak. Vokietijos. Jam, tiesą sakant, Tarybų Sąjunga ar Amerika laimėjusi šiuo momentu, bet jis užtikrina, kad didiesiems principams iš Amerikos pusės nusižengta nebus! Jei "tvirtai stovėsime už šiuos principus, laimėsime". Mr. Dulles sakėsi labai gerai suprantąs ir "keturių didžiųjų konferencijos pavojus". Viltys pasieksiančios jos metu augščiausią tašką, po kurio tarytum būsią tik dvi išeitys: karas arba nuolaidos. Tai jam pa-

Niujorko bendradarbio ALMAUS

reiškus, prezidentas jį pertraukė. Esą jo gaunami laiškai ir spaudos komentatoriai rodą, kad "Amerikos tauta šituo reikalu yra kur kas daugiau subrendusi nei prieš dešimtmetį". Dulles sakėsi irgi nemanąs, kad Amerikos tauta galėtų būti "sukvailinta".

Samyšis dėl neutralumo

Molotovas ir Maskva norėtų, kad jucs nuo vakariečių skirtų neutraliųjų juosta (iki jie bus pasiruošę pulti!) — Švedija, Suomija, Austrija, Šveicarija, Jugoslavija, na, ir dabar viliojama Graikija. Vašingtone vieša paslaptis, kad Dulles būtinai reikalausiąs prie šios juostos prijungti Balkanų valstybes ir Lenkiją. NYTimes apie tai pranešdamas "satelitų tarpe" nemini Pabaltijo valstybių, kurios matosi pridėtame žemėlapyje, nors ir atskiromis sienomis įjungtos į TSRS. Pabaltijo politikai žadėjo kreiptis į minėtą laikraštį išreikšdami savo apgailestavimą. Jie betgi džiūgavo dėl New York Herald Tribune" žymiojo komentatoriaus Drumond reikalavimo, kad Pabaltijo valstybių išlaisvinimas būtų Amerikos pirmoji sąlyga!

Vašingtone džiūgauta, kad pati Vokietija ir V. Europa pirmosios užprotestavusios dėl sovietiškų "neutraliosios juostos" planų, o James Reston iš NYTimes priminė, kad sprausminių lėktuvų ir atomo rakietų amžiuje rusų planuojamasis "Cordonne Sanitaire" nebūtų pakankamai platus duoti net pirmiesiems priešlėktuviniams aliarmo signalams Paryžiuje ir Londone. Bet Niujorke dauguma sutiko, kad su rusų įgulų pasitraukimu iš Vienos prasidėsianti įvykių grandis, kurios pabaigos niekas nedrįsta spėlioti.

Merchant ruošia Amerikos darbotvarkę.

JAV spauda praneša, kad Livingston T. Merchant, Mr. Dulles pavaduotojas Europos reikalams, nperseniausiai Dulles vardu priėmęs Amerikos lietuvių delegaciją Lietuvos išlaisvinimo reikalais ir prižadėjęs savo paramą, šiuo metu užimą poziciją, kurią turėjo Jaltos konferencijos metu Alger Hiss. Jis esąs pagrindinis asmuo Amerikos darbotvarkės ir planų ruošime būsimajai keturių konferencijai. Vertėju būsiąs, kaip ir anuomet, Amerikos atstovas Maskvoje Ch. Bohlen.

Amerikos lietuvių spauda betgi nieko nepraneša, išskyrus p. Sidzikausko kelionę Europon, kas iš lietuvių pusės daroma, kas bus lietuvių pagrindinis asmuo ruošiantis minėtai konferencijai. Iš Čikagos tik pranešama, kad Amerikos Lietuvių Taryba įgaliosianti ją atstovauti dr. J. Končių, BALFo šalpos organizacijos direktorių, kuris vistiek lankąsis šiuo metu Europoje.

LIFE reikalauja nuimti "uždangą"

Įtakingasis iliustruotas žurnalas "Life", kelis kartus iškėlęs pavergtųjų tragediją, praėjusios savaitės numery reikalauja JAV-bių vyriausybę pirmąja sąlyga pastatyti "geležinės uždangos" pašalinimą: tai "reikštų tikrąjį Vokietijos suvienijimą ir pavergtosioms Europos tautoms laisvę".

Šnipinėjimo karštligė pasaulyje

Diplomatams ruošiantis paskutiniesiems "mūšiams", spauda pranešinėja apie augantį pasiruošimą karui. Amerikos Kongresas praėjusią savaitę daug kartų atidėliojęs ruošės pavesti Prezidentui "Stand-by War" kontrolę ir buvo gąsdinamas kariškių skirti daugiau pinigo Amerikos aviacijai, nes rusai turį labai galingus lėktuvus.

Maskvos gi radijas skundėsi nepaprasta vakariečių šnipų veikla. Praėjusią savaitę Kišineve, Moldavijoje, buvę pagauti ir sušaudyti trys turkai, aprūpinti amerikiečių radijais ir automatais. Suimta Prahoje prancūzė, kuri šnipinėjusi amerikiečiams. Šnipai ir diversantai sovietams visur vaidenasi, nes kaip tiems "vagims, kepurė dega".

Reakcija dėl Sarnoffo ofensyvos

Praėjusią savaitę abiejose uždangos pusėse buvo plačiai komentuojamas RCA korporacijos prezidento Davido Sarnoff pasiūlymas sustiprinti "šaltojo karo" spaudimą prieš sovietus. Niujorke Amerikos didvyriai kėlė taures už žymųjį Amerikos kapitalistą, o demokratų daugumos vadovas kongrese Lyndon B. Johnson iš Texas reikalavo vyriausybę Sarnoffo pasiūlymus vykdyti. Maskvos "New Times" gi kaltino, kad Amerikos kapitalistai, Sarnoffo vadovaujami, bandą išardyti Keturių susitikimą. Sarnoff, kuris yra kilęs iš Rusijos, buvo ypač aštriai koliojamas. Girdi, kai sovietai kalba apie taiką, amerikietis kapitalistas svarsto būdus ją užpulti. Maskva visad buvo specialistė išminties: "Patys muša, patys rėkia".

Amerikos spauda dėl lietuviškosios dvasininkijos

Amerikos spauda rūpinasi, kad Argentinos "vadas" Peronas persekioja katalikų kunigus. Ta pati spauda karts nuo karto mini, kad dvasininkai persekiojami Balkanuose. Per 6 Amerikoje buvimo metus betgi neteko paste bėti nė vienos išsamesnės žinios apie Katalikų Bažnyčios būklę Lietuvoje. Paskutiniaisiais laisvės metais Lietuvoje buvę 1600 kunigų! Vatikano žiniomis dabar Lietuvoje tėra 110 dvasiškių! 250 randasi su pabėgėliais laisvam pasaulyje. Kodėl tad niekas neiškelia Amerikos ir kitų valstybių spaudai atsakymo kur randasi 1200 lietuvių kunigų? Kodėl neiškeliama Lietuvos vyskupų baisus likimas? Pvz. iš buv. Vorkutos belaisvio amerikiečio Noble sužinome, kad ten esąs kunigas Šivokas (iš Alytaus?). Tai vienas iš jaunųjų lietuvių kunigų, kurie baigė mokslą 15 metų laikotarpyje.

PAUL CLAUDEL

MERGELĖ MARIJA VIDUDIENĮ

(Iš "Karo eilėraščių")

Vidudienis. Matau — bažnyčia atvira. Užeit turiu.
Ne melstis, Jėzaus Kristaus Motin, aš čia įeinu.

Aš nieko neturiu aukoti nei prašyt,
Aš tik einu jus, Motin, pamatyt.

Jus pamatyt, iš laimės verkt, žinot tiktai,
Kad jūsų aš sūnus, kad esat jūs čionai.

Tik valandėlei, kai nurimsta visa kas.
Vidudienis!
Tik būti su jumis, Marija, ten kur esat jūs.

Ir nieko nekalbėt, tik veidą jūs regėt,
Ir leisti širdžiai aidu jos pačios skambėt

Ir nekalbėt, tiktai giedot, nes per pilna širdis,
Kaip strazdenos, kuri staigia giesme pragys.

Dėl to kad esat jūs graži, kad esat jūs nesutepta,
Jūs moteris malonėje iš naujo atkurta.

Jūs sukurta pirmykštėje garbėj, baigminėje šviesoj,
Išėjusi iš Dievo rytmety jo spindesio darnoj.

Kaip Jėzaus Kristaus Motina neišsakytai neliesta,
Jūs to, kurs jūs viltis, jūs vaisius, jūs rankose tiesa.

Dėl to kad esat moteris ir Rojus užmirštas senajam gražume,
Kurį širdis staiga pažvelgus randa, lieja ašarų versmes.

Dėl to kad esat Marija, dėl to kad esat vien, kad esat amžinai,
Kaip, Motin Jėzaus Kristaus, nedėkoti man!

(A. Tyruolis, Aušros Žvaigždė — Marijos poezijos antologija)

ŠTAI KODĖL JOHN YAREMKO tinka geriausiai Bellwoods rinkiminei apylinkei

John Yaremko yra vienintelis kandidatas, gyvenąs Bellwoods rinkiminėje apylinkėje. John Yaremko yra vienintelis kandidatas su parlamento patyrimu. John Yaremko tiki darbais, bet ne sulaužomais pažadais. John Yaremko lankė kiekvieną parlamento sesijos posėdį nuo pat išrinkimo. Jis visuomet dirba jums. John Yaremko supranta Bellwoods gyventojus, nes jis visą laiką buvo glaudžiame kontakte su jumis. John Yaremko buvo visuomet tikras lietuvių rinkėjų draugas.

JOHN YAREMKO BUVO DIDŽIAUSIAS KOVOTOJAS PRIEŠ KOMUNIZMĄ.

NEPAMIRŠKITE, KAD JOHN YAREMKO LAIMĖJO PRIEŠ KOMUNISTŲ KANDIDATĄ.

NEIŠSKLAIDYKITE BALSŲ! REMKITE IR BALSUOKITE UŽ ŽMOGŲ, KURIS REMIA LIETUVIUS.

Perrinkite JOHN YAREMKO!

"Kooperacija"

– GERESNIS GYVENIMO BŪDAS

Yra pasakojama apie vieną prekybininką, kuris keliu stūmė dviratį vežimą. Vienas ratas nusmuko — ir visą krovinį turėjo išlaikyti likęs ratas. Tačiau jis krovinio į priekį pastumti jau negalėjo.

Šis pasakojimas iliustruoja "Kooperaciją". Reikalinga, kad abi pusės dirbtų kartu norint pasiekti pageidaujamų rezultatų.

Biznis ir pirkėjai, darbininkai ir darbdaviai, o šeimos gyvenime — vyras ir žmona, tėvai ir vaikai, visi privalo kooperuoti. Kad kooperuoti, mes turime suprasti kito žmogaus pažiūras, jo problemas ir pasistengti tai nugalėti bendromis jėgomis.

Kad padarius Kanadą geriausiu kraštu pasaulyje, mes visi privalome kooperuoti, visi tempti pilną svorį, todėl KALBĖKIME teisingai apie Kanadą, GYVENKIME teisingai Kanadoje, ir galime būti tikri, kad Kanada ATSILYGINS tuo pačiu mums.

Vietą šiam straipsniui aukoja Labatt's BREWERS SINCE 1832 **JOHN LABATT LIMITED**

MOTERŲ ŽODIS

VEDA Stasė Prapuolenytė. Visą medžiagą prašoma siųsti šiuo adresu: 194 Charlon West, Hamilton, Ontario.

Liet. Kat. Moterų D-jos veikla Lietuvoje

Senosios priespaudos laikais Lietuvos sūnus dainavo: "Ten močiutė užlingavo raudomis mane, į krūtinę skausmą savo liejo nežinia". Ji ne tik prispaustos tautos skausmą liejo į vaikų širdis, bet ir juos rengė darbui ir kovai. Kaip šeimos židinio vaidilutė, ji budėjo tautinių, religinių ir dorovinių idealų sargyboje. Ji prie ratelio mokė maldaknygę skaityti, o "Aušrai" prašvitus, ji buvo knygnešių eilėse. Atgavus spaudos laisvę ir atsiradus šiokiom tokiom sąlygom kultūriniam ir visuomeniniam darbui, moterys sujudo organizuotis. 1907 m. įvyko pirmas lietuvių moterų suvažiavimas, o 1908 m. įsisteigė Liet. Katalikių Moterų Draugija Kaune. Tais pačiais metais ji įsteigė amatų ir namų ūkio mokyklą. Joje mergaitės ne tik namų ruošos ir praktiškų dalykų mokėsi, bet ir tikybos, lietuvių kalbos, istorijos, gamtos mokslo ir kitų dalykų. Prie mokyklos steigiama skaitykla ir valgykla. Šeštadieniais mokykloje rengiamos jaunimo pramogos su paskaitomis, vaidinimais, lietuviškomis dainomis ir žaidimais. Per vienerius metus mokykla tapo ne tik mergaičių švietimo įstaiga, bet ir lietuvybės židinys aplenkėjusiame ir svetimtaučių valdomame mieste.

LK Moterų D-jos vaidmuo kyla. Po poros metų jau leidžia savo laikraštį "Lietuvaitę"; 1912 m. surengia namų ruošos kursus, kuriems išrūpina rusų leidimą paskaitas skaityti lietuvių kalba. Didžiojo karo metu draugija prarado savo įstaigas ir inventorių, bet jos veikimas nutrūko neilgam. Jai pasiseka išgauti iš vokiečių okupacinės valdžios leidimus susirinkimams ir dviems koncertams. Išleistas vėl laikraštis, nauju vardu: "Moterų Balsas". Karmelavoj įsteigiama ūkio mokykla mergaitėms.

Paskelbus Lietuvos Nepriklausomybę, kurią dar reikėjo ginklu apginti, Kat. Moterų D-ja plačiai organizuoja savanorių ir pirmųjų kariuomenės dalinių šelpimą maistu, skalbiniais ir šiltais drabužiais.

Kuriantis Lietuvos valstybei, svarbu buvo, kad moterims būtų pripažintos lygios teisės su vyrais, kad įstatymais būtų saugojama šeima ir tėvų teisės vaikų auklėjimo srityje. Visus tuos klausimus svarstė kat. moterų suvažiavimas 1919 met. Kaune. Draugijos raginamos moterys gausiai dalyvavo rinkimuose į Steigiamąjį Seimą ir pravedė ten keletą savo atstovių, kurios gynė moterų interesus ir, dirbdamos įvairiose komisijose, prisidėjo prie valstybės darbo, tiesiant pagrindus Nepriklausomos Lietuvos gyvenimui.

Minimame suvažiavime buvo pakeisti dr-jos įstatai. Nutarta steigti dr-jos skyriai visoje Lietuvoje, buvo išrinkt centriniai organai ir numatyta kasmet šaukti skyrių atstovių suvažiavimus. Šiose metinėse konferencijose buvo svarstomi to meto aktualieji moterų ir tautos reikalai.

Nauji skyriai sparčiai steigėsi, draugijos veikla plėtėsi ir šakojosi. Pagausėję skyriai skirstomi rajonais, o vėliau ir regijonais (vyskupijų ribose). Nuo 1919 m. iki pat bolševikų okupacijos ėjo LK Moterų D-jos laikraštis "Moteris". Laikomos keturios ūkio mokyklos, organizuojami įvairūs kursai, studijų dienos, kongresai, atskiroms veiklos šakoms steigiamos sekcijos.

Viename straipsnelyje neįmanoma suminėti visų LK Moterų d-jos nuveiktų darbų. Trumpai suglausdama paminėsiu, kad prieš Lietuvos nelaimę, 1939 m. pradžioje, po savo vėliava "Tiesos ir Meilės" tarnyboje buvo sujungusi 42.000 moterų, kurios priklausė 405 skyriams. Lygiagrečiai veikė LK Moterų Dr-ja Vilniuje. Tad atgavus Vilniaus kraštą, tie skaičiai dar padidėjo.

Draugijos reikšmė Lietuvos moterų ir viso krašto gyvenime buvo didelė. Ji išugdė naują pažangios, šviesios, ir visuomeniškai sąmoningos kaimietės tipą ir įjungė į savo veiklą daug augštąjį mokslą baigusių moterų: gydytojų, teisininkių, agronomių, ir pedagogių, kurios savo žinias ir pagalbą teikė ūkininkei, darbininkei, šeimos motinai ir į vargą patekusiai mergaitei ar jaunai moteriai..

Visą plačią draugijos veiklą galima suvesti į keturias sritis:

1. Religinė - moralinė: Dr-jos metinės šventės, paskaitos, moterų rekolekcijos, dorinio auklėjimo kursai (Kaune, 1938 m.) ir literatūra šiais klausimais;

2. Švietimo ir kultūros: ūkio mokyklos, įvairūs kursai (namų ruošos, sveikatos, pedagoginiai), paskaitos, spauda — laikraštis ir atskiri leidiniai, vaikų darželiai, aikštelės, moterų darbų parodos ir konkursai.

3. Socialinė globa: Mergaičių Globos ir Motinos ir Vaiko sekcijos (jų įstaigos: mergaičių globos namai, darbo biūrai, misijų stotys pasieniuose, Motinos Globos punktai, atskirų skyrių dirbami šalpos darbai).

4. Ūkinėje srityje: valgyklos, arbatinės, kooperatyvai ir Šeimininkių sekcijos veikla.

LKM D-ja Kaune buvo pasistačiusi namus, kur buvo jos centro raštinė, "Moters" redakcija ir administracija, atliekamos patalpos išnuomojamos.

Tam kilniam, didžiai nuopelningam ir plačiai išsišakojusiam darbui Nepriklausomoje Lietuvoje beveik visą laiką, nuo 1919 iki 1940 m., su vienerių metų (1927) pertrauka, vadovavo M. Draugelytė-Galdikienė. Jos pastovus idealizmas, giedras, kantrus ir taikus būdas, mokėjimas priimti kitų iniciatyvą, įvertinti kitų sugebėjimus ir pakęsti skirtingumus yra labai brangios charakterio savybės, kurios išlaikė ją taip ilgai centro pirmininkės pareigose. Lietuvos tragedija ir viso ilgamečio darbo katastrofiškas žlugimas jos n e p a l a u ž ė. Tremtyje, Paryžiuje, ji vėl buvo Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos pirmininkė. Dabar, gyvendama Niujorke, ji nesišalina nuo JAV Liet. R. Kat. Moterų Sąjungos veiklos, nors ši savo veikimo pločiu ir būdu labai skiriasi nuo Lietuvoje praskinto kelio.

S. F.

K. Liet. Katalikių Moterų D-jos skyrių atstovių suvažiavimas Montrealyje.

Kanados Liet. Kat. Moterų D-jos skyrių atstovių suvažiavimas

Balandžio 30 d. ir gegužės 1 d. įvyko Montrealyje ketvirtas LK Moterų D-jos skyrių atstovių suvažiavimas. Jame dalyvavo viešnios iš JAV: M. Galdikienė, ilgametė draugijos pirmininkė nepr. Lietuvoje ir seselė M. Augusta - Sereikytė, daug dirbusi su kat. moterimis ir mergaitėmis. Dalyvavo kunigai: Tėv. dr. J. Kubilius, Montrealio Aušros Vartų parapijos klebonas, kun. P. Ažubalis, Toronto Šv. Jono Kr. parapijos klebonas ir Toronto skyriaus Dvasios vadas, Tėv. J. Raibužis, Montrealio skyriaus Dvasios vadas, Tėv. Placidas Barisa, iš Toronto Prisikėlimo parapijos. Viso dalyvavo 23 atstovės iš Toronto, Hamiltono, Montrealio ir Winnipego (2 įgaliotos, gyvenančios Montrealyje).

Šeštadienį 10 val. rytą buvo išklausytos gedulingos pamaldos ir prieita prie šv. Komunijos už mirusias ir už geležinės uždangos vargstančias draugijos nares.

Darbo posėdžiai pradėti 2 val. p.p. Aušros Vartų parapijos naujose ir jaukiose klebonijos patalpose. Nuotaika visų buvo labai gera, nes ankstyvo pavasario diena buvo ypatingai graži. Posėdžiai pradėti malda ir trumpu Centro Valdybos pirmininkės pasveikinimo žodžiu. Į darbo prezidiumą pakviesta pirmininkauti V. Giriūnienė, ir G. Rudinskienė, sekretoriauti — M. Tamulaitienė ir M. Gaputytė. Mandatų komisiją sudarė: V. Jasinevičienė, Meškauskienė ir Dalindienė; sveikinimų bei rezoliucijų — St. Prapuolenytė, Br. Pabedinskienė ir A. Mališkienė.

Skyrių atstovės padarė išsamius pranešimus iš savo skyrių dviejų metų veiklos (Paskutinis suvažiavimas buvo įvykęs 1953 m. gegužės 30-31 d.d.).

M. Galdikienė, išklausiusi pranešimus, užgyrė Kanados LKM D-jos veiklą, tik prašė dar didesnį dėmesį kreipti į moterų kultūrinius reikalus. Seselė M. Augusta kalbėjo **jaunesniųjų organizavimo klausimu.** Labai gražiais ir gyvais pavyzdžiais nurodė, kad jaunesniosios turi būti iš pat mažens auklėjamos ir supažindinamos su katalikiškom organizacijom. Motinos savo dukras turėtų atvesti į susirinkimus, duoti joms kokias pareigas atlikti, leisti meninę programą išpildyti ir t.t.

Po to sekė klausimai ir diskusijos. Ypatingai daug buvo kalbėta dėl organizacijos narių skaičiaus ir dėl jaunesniųjų organizavimo. Liet. Kat. Moterų D-ja nėra politinė, kaip kai kas bando primesti, tai yra katalikiškos dvasios liet. moterų kultūrinė organizacija. Todėl kiekvienos susipratusios ir tikinčios lietuvės moters pareiga dalyvauti joje, ir visomis bendromis jėgomis darbuotis savo religijos ir tautos gerovei, ugdant ta prasme ir savo jaunesniąją kartą. Dėl jaunesniųjų organizavimo prieita išvadų, kad nebūtinai mergaites apjungti organizaciniais rėmais, bet stengtis su jomis užmegzti ir palaikyti ryšius, ruošti joms paskaitas, kursus, stovyklas ir t.t. Draugijos skyriai turėtų tuo susirūpinti ir dėti daugiau pastangų.

Darbo posėdžio antrai daliai pirmininkavo G. Rudinskienė. Tuoj sekė Centro Valdybos narių pranešimai ir C. revizijos komisijos aktas. Kadangi jau penki metai iš eilės Centro Valdyba buvo renkama Toonte, nutarta šiais metais išrinkti Montrealyje. Mandatų komisijai padarius trumpą pranešimą ir pasitarus su kandidatėmis, **Centro Valdybą** pusiau slaptu balsavimu išrinkta: Dr. V. Giriūnienė, med. gyd., Ald. Mališkienė ir G. Rudinskienė; į C. reviz. komisiją: rašyt. M. Aukštaitė, O. Stankūnaitė ir E. Lukošienė.

Trumpą pranešimą **moterų spaudos klausimu** padarė S. Prapuolenytė. Iškelta mintis pradėti leisti moterims neperiodinį žurnalą. Kadangi visam pasaulyje liet. kat. moterys neturi nei savo laikraščio, nei žurnalo, šita mintis jau buvo gyva ir keliama ankstyvesniuose suvažiavimuose. Tačiau buvo vis nedrįstama pradėti, buvo laukiama ir daugiau tiimasi iš Amerikos liet. kat. moterų. Po kelių pasisakymų ir diskusijų, nutarta rįžtis ir pradėti da šiais metais. Redaguoti vienbalsiai prašyta ir pavesta Stasei Prapuolenytei, 194 Charlton W. Ave., Hamilton, Ont. Taip pat pasisakyta išlaikyti ir Moterų Žodį nors kas antrą mėn. "Tėviškės Žiburiuose".

V. Giriūnienė kalbėjo dėl ateities veiklos. Trumpai peržvelgus iškeltus klausimus, prašė draugijos narių būti vieningomis ir laikytis bendrų nutarimų. Darbo posėdžiai baigti malda. Vakare viešnios, atstovės ir svečiai turėjo malonią progą gražiai praleisti laiką, susipažinti daugiau, pasišnekučiuoti Montrealio skyriaus suruoštoje vakarienėje.

Sekmadienį, gegužės 1 d. 11 v. rytą išklausytos bendros pamaldos kaip tik pirmą kartą naujoje, tik pastatytoje nors erdvioje, bet žmonių perpildytoje Aušros Vartų parap. bažnyčioje. Prieš pamaldas pašventinta K L K M D-jos Montrealio skyriaus vėliava, kurios kūmais buvo M. Galdikienė ir P. Rudinskas. Tai pirmoji draugijos vėliava Kanadoje. Po pamaldų įvyko viešas posėdis parap. salėje. Įnešus Montrealio sk. vėliavą, posėdis pradėtas "Marija, Marija" giesme. Į garbės prezidiumą pakviesta: M. Galdikienė, kun. dr. J. Kubilius, kun. kleb. P .Ažubalis, kun. J. Raibužis, Tėv. Placidas Barisa, Seselė M. Augusta, dr. Ag. Šidlauskaitė, P. Rudinskas, dr. B. Povilaitis, Montrealio vyr. at-kų kuopos pirmininkas, sktn. I. Lukošienė, Skaučių Seserijos Kan. rajono vadeivė, inž. S. Naginionis, Montr. Seimelio prezidiumo pirmininkas. Suvažiavimą ir naujai pašventintą M. skyriaus vėliavą žodžiu sveikino Garbės prezidiumo nariai, Lietuvos Kūrėjų Savanorių S-gos M. skyr. atstovas L. Balzaras ir Kanados LiLet. Tautinės S-gos CV atstovas S. Kęsgaila. Raštu suvažiavimą sveikino: JE vysk. V. Brizgys, KLKM D-jos Dvasios vadas Tėv. dr. Bernardinas Grauslys, KLK Federacijos C. Valdyba, K. Generalinis konsulas V. Gylys, KLB Krašto Valdyba, "Moterų Dirvos" redaktorė M. Pauliukonienė, dr. A. Užupienė, O. Jonaitienė, KLK Kultūros D-ja.

Gerb. prelegentė M. Galdikienė savo turiningoje paskaitoje "Žvilgsnis į save ir į savo siekius" peržvelgė tremtinės moters būtį ir jos uždavinius. Svarbiausi liet. moters uždaviniai išlaikyti savo šeimos židinyje ir perduoti savo vaikams gilų religingumą ir nuoširdžią meilę savo tautai. Vaikai religinę dvasią pajunta jau kūdikystėje. Yra būtinas šeimos darnumas, tada ir vaikų pagarba tėvams atsiranda savaime. Tėvų autoritetas turi atsverti svetimas įtakas. Artimo meilę įrodyti darbais ne žodžiais. Priminė Mėlynąjį Sąjūdį ir kvietė daryti pasiaukojimus Marijos širdžiai. Paskaitą baigė žodžiais: "Mes turim prašyti Lietuvai ir jos vaikams laisvės, kad vėl jie galėtų giedoti garbės himnus nepriklausomoje savo tėvynėje".

Sveikinimų ir rezoliucijų komisijos vardu St. Prapuolenytė perskaitė rezoliucijas ir siunčiamus sveikinimus. Rezoliucijos vienbalsiai priimtos. Buvusios C. Valdybos vardu padėkota kun. dr. J. Kubiliui, Montrealio skyr. valdybai ir dar keliems asmenims už suvažiavimo priėmimą ir padėjimą ruošti. Viešas posėdis, kartu ir suvažiavimas baigtas Tautos Himnu.

Dalyvė.

J. E. vysk. Brizgio sveikinimas

KLKM Suvažiavimo dalyvėms Montrealy

Malonu jus sveikinti nors iš toli ir pasidžiaugti jūsų pastangomis neapsiriboti vien savo asmenui, savo šeimos reikalais. Kas yra pasaulyje gero ir gražaus, tai didelėje dalyje yra per moteris jums panašios dvasios, plataus akiračio, kilnia prasme, plačios prasmės. Didžiausia mūsų laiko nelaimė yra ta, kad perdidelis moterų skaičius pamiršo savo ne tik krikščioniškas, o net naturalias moteriškas pareigas: tiek tos, kurios pasirinko būti šeimos širdim, tiek ir tos, kurios vienos pasiliko pasaulyje. Daugybė jų plačia klaidingiausia prasme suprato ir išsiaiškino moters emancipacijos žodį, kurs buvo krikščionei moteriai savas ir aiškus nuo pat Kristaus laikų. Tuo žodžiu klaidingai teisindamosios daugelis jų pamiršo savo prigimtojo ir krikščioniškojo pašaukimo turinį ir jo kilnumą. Šaindien žmonijai negalima suteikti didesnio pasitarnavimo, kaip moters galvojimą, jos aspiracijas grąžinti į tą kelią, kuris yra jos kelias.

Su visokiu pasigėrėjimu minėdamas Lietuvių Katalikių Moterų veiklą netolimoje praeityje Lietuvoje aš ir dabar jumyse, brangios katalikės lietuvės, matau didžiausią jėgą mūsų tautos ir jos dvasios išlaikymui. Pats Viešpats Dievas savo šviesa ir visokia malone tepadeda jums būti vertomis to, kuo ir kam jus Dievas leido.. Švenčiausios Marijos moteriškumo kilnumas tegul nenugalimai užvaldo jūsų mintis, jūsų širdis.

Visuomet nuoširdžiai j ū s ų Kristuje, **vysk. V. Brizgys.**

PARKDALE VAIRAVIMO MOKYKLA

419 RONCESVALLES AVE.

Ekspertai teikia instrukcijas įvairiomis kalbomis. Dviguba kontrolė. Daug lietuvių per mus įsigijo šoferio leidimą. Tel. įstaigos KE. 8573, namų RO.

Telefonas įstaigos KE. 8573, namų RO. 7-5663.

HENRY URBANSKI.

Lietuvio elektros ir apšildymo kompanija

DEDA NAUJAS APŠILDYMO KROSNIS:

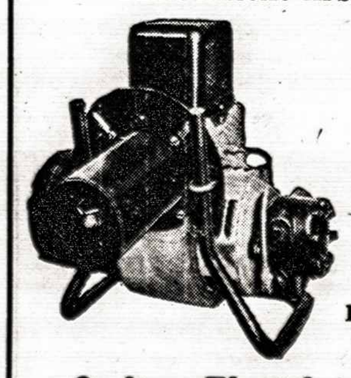

* **Vandens ir oru apšildymo,**
* **Paprastas ar "Air Conditionning",**
* **Perstato apšildymą iš anglių į alyvą.**
* **Taip pat atlieka įvairiausius elektros instaliacijos darbus.**

Pigiausios kainos.

Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai.

Išsimokėjimo sąlygos — 24 mėn. Techniški patarimai veltui.

Smitas Electric and Heating Co.

71 BEATY AVE., TORONTO - Tel. OL. 8719.

Moterų veikla ir gyvenimas

KLKM D-jos Centro Valdybos adresas: Dr. V. Giriūnienė, 5712 Orleans Ave., Montreal, Que.

"Moterų Žodis" "T. Žiburiuose" tampa mažiau ar daugiau reguliariu bruožu. Jį pasekmingai redagavo pakaitomis torontiškės P. Abromaitienė ir N. Kulpavičienė. LKM D-jos C. Valdybos pakviesta šį darbą tęsti sutiko S. Prapuolenytė. "MŽ" domisi ne tiktai moterys, bet ir vyrai ir domėtųsi juo dar daugiau, jeigu moterys jame plačiau atskleistų savo buitį ir įneštų į jį daugiau savo šeimos ir savo aplinkos jaukumo. Rašyti gali kiekviena, kuri sugeba taisyklingai kalbėti ir yra raštinga. Žinutės apie vaikus, šeimos gyvenimą su jo šventėmis, namai, svečiai — visa tai sudaro temas, keletai spaudos eilučių, kurių laukia redakcijos. Nesibodėkite plunksnos, pieštuko ar mašinėlės. Laikykite po ranka sąsiuvinį ar bloknotą. Rašymas yra įdomus liuoslaikio praleidimas.

Jeigu susidomėjimas kils ir "Moterų Žodis" bus pilnesnis, gyvesnis, įdomesnis.

Toks jisai bus tada kada jo eilutės bus parašytos ne vienos bet daugelio plunksnų.

Kas nebetilptų "M. Žodyje", bus panaudota vėliau planuojamam neperiodiniam moterų žurnalui, apie kurio išleidimo galimybes bus plačiau parašyta kita proga. Raštus, fotografijas etc siųsti: S. P. 194 Charlton Ave. W. Hamilton, Ont.

J E vysk. V. Brizgys pirmas atsiuntė straipsnį, planuojamam moterų žurnalui, kuriame rašo:

"Rekia labai trokšti ir pasistengti visų kraštų L. katalikėms moterims šį laikraštį padaryti savo moralinio ryšio ir krikščioniškos kultūros, katalikybės ir lietuvybės gaivinimo organu".

Ekscelencija drąsina iniciatores ir linki joms tapti "savo sesėms Dievo ir Bažnyčios minties šauklėmis triukšmingame ir didelių klaidų pilname mūsų laiko pasaulyje".

KLKM D-jos Montrealio skyriaus metin. susirinkime, įvykusiame balandžio 3 d. iš skyriaus pirm. E. Lukošienės pranešimo paaiškėjo, kad prjaėjusių metų bėgyje:

1. Padaryta 11 valdybos posėdžių; 2. Sušaukta 6 visuot. narių susirinkimai; 3. Suruošta metinė šventė su Ses. M. Felicijos paskaita "Tiesa ir Meilė"; 4. Įsigyta d-jos vėliava; 5. Būta 5 įvairaus pobūdžio parengimų — Joninių vakarienė, Vaikų kaukių balius, Skyr. Dv. vado kun. K. Pečkio SJ išleistuvės, Rudens balius ir Užgavėnių balius;

6. Skyriaus narę E. Navikienę skausmo valandoje paguodžiant ir seserišką meilę pareiškiant, jos sūnaus laidotuvių dieną visiems pamaldose dalyvavusiems, suruošta bendri pusryčiai.

7. Esant dideliems nuotoliams ir negalint visoms narėms dažniau pasiekti Aušros Vartų parapiją, sumanyta įsteigti Rosemonte skyriaus sekciją, kuri pavadinta Rosemonto Rateliu. Šiam Rateliui gali priklausyti visos d-jos narės gyvenančios rytinėje Montrealio dalyje. Įsisteigus Rateliui tuoj pat į Ratelį, o kartu ir į d-ją įstojo 10 naujų narių. Dabar ratelis turi 20 narių. Ratelio tikslas — kultūrinis, savęs auklėjimosi, lavinimosi.

8. Iš visų parengimų turėta $746.58 pelno. Iš jų bažnyčiai — altoriui paaukota $300, šalpai — $145, vėliavai $80, C. V-bai nuošimtis — $42 ir įvairiems reikalams — $148.

Skyriaus narės reiškia Valdybai padėką už energingą, kartais net ir savęs išsižadantį darbą, ypatingai už įsigijimą vėliavos.

O Rosmonto Ratelis — už neabejotiną pritarimą jam organizuojantis.

V. G.

Hamiltono KM D-jos valdyba šaukia visuotinį narių susirinkimą Aušros Vartų parapijos salėje, sekmadienį, birželio 5 d. po 11 val. pamaldų. Dienotvarkėje pranešimas iš suvažiavimo Montrealyje.

LKM D-ja liepos 10 d. ruošia Vaikų Gegužinę. iVeta bus paskelbta vėliau.

Hamiltono LKM D-jos valdyba paskyrė $10 Moterų žurnalo organizavimo išlaidoms padengti.

Išvykusių Seselių Kotryniečių vardu iš laivo jau netoli Gibraltaro, rašo Seselė M. Patricia, prašo perduoti sveikinimus Toronto LKM D-jos skyriui ir reiškia didelę padėką visoms narėms už pasiaukojimą, dvasinę ir medžiaginę paramą teiktą joms laužiant pirmuosius įsikūrimo ledus ir žengiant pradinius žingsnius mažųjų auklėjimo keliu. "Gerasis Dievas telaimina Jūsų darbus!" — baigia laišką Seselė Patricia.

K.

Kanados pirmoji advokatė

(CSc.) Clara Brett Martin, torontietė, buvo pirmoji moteris, kuriai buvo leista praktikuoti visame Br. Commonwealthe. Kad šitą garbę įsigytų, ji turėjo įrodyti Kanados Teisių Draugijai (Law Society), jog moteris yra taip pat "asmuo".

Ji baigė Toronto Trinity College ir pradėjo savo karjerą nuo mokytojavimo. Kada ji nusprendė norinti praktikuoti teisę, to taip greit negalėjo pasiekti, nes sutiko visą eilę kliūčių. 1891 m. miss Martin pateikė formalų prašymą gauti leidimui. Prašymas buvo pavestas specialiam komitetui apsvarstyti. Galbūt buvo tikėtasi, kad ji pavargs nuo laukimo ir savo dėmesį nukreips kur kitur. Miss Martin betgi įrodė, kad ji turi ir kantrybės ir pasiryžimo.

Ontario prov. veikė 1892 m. balandžio 14 d. įstatymas leidžiantis ir moterims studijuoti ir praktikuoti teisę. Tačiau Law Society, pasiremdama teisiniais argumentais vėl atsisakė duoti jai leidimą. Miss Martin tada kreipėsi į Attorney-General, Sir Oliver Mowat, ir gavo greitą atsakymą, kad, jei Society ir toliau atsisakys duoti leidimą, jis pasirūpins įstatymu, kuris privers Society tokį leidimą išduoti. 1892 m. gruodžio mėn. jis padarė atitinkamus žygius pačioje draugijoje, kad ji būtų įsileista.

Ir tik sekančių metų birželio mėn. Clara Brett Martin gavo pranešimą, kad ji yra priimta ir itraukta į Draugijos knygas. Tuo tas visas triukšmas ir baigėsi. Į advokatų luomą ji įstojo 1897 m. Tuo būdu pirmoji moteris Britų Commonwealthe įsigijo šias teises. Vėliau ji buvo išrinkta į Board of Education. Pasitraukė iš pareigų 1911 m. ir mirė 1923 m. Nuo 1897 metų 163 moterys buvo priimtos į Ontario advokatų tarpą.

Dėmesio Ponioms ir Panelėms!

Vandos Žukauskienės MOTERŲ KIRPYKLOJE

Pusmetiniai garantuojami

Šukuosenos pritaikomos kiekvienai individualiai.

ARTISTIC BEAUTY SHOP
Tel. KE. 4731.
219 Roncesvalles Ave,. Toronto

Suvažiavimo rezoliucijos

Religiniu ir tautiniu klausimu. Religinės, o kartu ir tautinės dvasios išlaikymo centrai išeivijoje yra parapijos. Todėl KLKM D-ja ryžtasi aktyviai, kaip ir ligi šiol, dalyvauti parapijos veikime.

Kultūriniu, ideologiniu klausimu kreipti daugiau dėmesio į moterų švietimo, kultūros sritį, rūpintis lietuvybės išlaikymo klausimu ideologiniu susipratimu, bei dvasiniu pakilimu.

Jaunimo kl. Dėti pastangų pritraukti į Liet. Katalikių Moterų D-ją kuo didesnį skaičių jaunų moterų ir mergaičių. Rūpintis vaikų ir jaunimo globa.

Spaudos reikalu. Remti moterų spaudą. Imtis realių žygių pradėti leisti neperiodinį moterims laikraštį ir kartu išlaikyti "Tėviškės Žiburiuose" turimą moterims skyrių "Moterų Žodį".

Humanitarinei komisijai Jungtinėse Tautose. KLKM D-jos atstovių suvažiavimas kreipia Humanitarinės k-jos narių dėmesį į naują deportacijų bangą Lietuvoje ir protestuoja prieš vadinamą savanorišką Lietuvos jaunimo siuntimą priverstiniems darbams į Sibiro ir kitas tolimas Sovietų Rusijos sritis.

Padėka C. Valdybai. Suvažiavimas reiškia nuoširdžią padėką buv. C. Valdybai už jos uolų darbą draugijos labui.

Suvažiavimas reiškia nuoširdžią padėką Norai Kulpavičienei redagavusiai "Moterų žodį" "Tėviškės Žiburiuose".

KANADOJE

jūsų ateitis šviesi!

Nesvarbu, ar jūs Kanadoje gyvenate jau seniai ar tik atvykote, bet jūs tikrai prisidedate prie šio krašto pažangos.

Jūs pasidarėte Kanados augimo dalininku ir galėsite pasinaudoti Kanados šviesios ateities vaisiais

The Bank of Nova Scotia yra Kanados augimo dalininkas jau nuo 1832 metų. Turėdamas virš 380 skyrių visoje Kanadoje ir užsienyje, The Bank of Nova Scotia gali jums padėti kiekviename bankiniame reikale

Skubiam ir mandagiam patarnavimui atvykite pas jums artimiausio The Bank of Nova Scotia vedėją. Verta su juo susipažinti.

THE BANK OF NOVA SCOTIA

— JŪSŲ PARTNERIS PADEDAS AUGTI KANADAI.

Ontario – galimybių kraštas

— LESLIE FROST

(NCP) Ontario provincijoje kiekvienas vyras, moteris ar vaikas — nežiūrint rasės, spalvos ar kilmės turi vienodas galimybės į pasisekimą ir gerovę. Šiuos žodžius, neseniai kalbėdamas Ontario gyventojams, pasakė Ontario prov. premjeras Hon. Leslie M. Frost.

Premjeras Leslie M. Frost kalbėjo su didesniųjų etninių grupių vadovais. Susirinkime Hon. Frost prašė perrinkti jo partijos kandidatus. "Duokite jiems progos vykdyti ir toliau mūsų vyriausybės užsibrėžtus planus, kurių pagalba jums ir jūsų šeimoms būtų šviesesnė ateitis". "Panagrinėkime mūsų vyriausybės darbus praeityje, juk ji atliko milžiniškus darbus.".

"Ontario provincijoje kiekvienam yra progos pagal savo sugebėjimus atsiekti asmeninės gerovės, nežiūrint jo etninės ar rasinės kilmės bei tikėjimo. Niekas čia netrukdo pasirinkti užsiėmimo, kokio pageidaujama".

"Mes tikime, kad kiekvienas vaikas Ontario provincijoje turi teisę į mokslą veltui. Ontario provincijos mokyklos yra puikiausios visame krašte. 1955 metais provincijoje naujų mokyklų statybai ir įrengimams numatoma išleisti virš 102 mil. dolerių. Iki 10-to skyriaus imamai visiems mokiniams mokslo knygos duodamos veltui".

Toliau premjeras Leslie M. Frost pastebėjo, kad Ontario prov. dirbantieji gauna apmokamas atostogas, pagal vyriausybės išleistą įstatymą. Ontario Workman's Conpensation Board rūpinasi darbe sužeistais darbininkais ir jų šeimoms. Ontario vyriausybė parūpino geresnius atlyginimus ir geresnes darbo sąlygas vyrams bei moterims. Minimaliniai atlyginimai moterims nuolat didėja, o savaitinės darbo valandos sumažėjo. Ontario ligoninėms suteikta milionai dolerių paramos lovų skaičiui padidinti. Daug padaryta senatvės pensijų padidinimui ir suteiktos pašalpos naujoms senelių prieglaudoms statyti. Ontario prov. nepaprastu greičiu statomi nauji namai ir vedami nauji keliai. Šiais metais prie statybos darbų dirbs 175.000 žmonių".

Baigdamas Hon. Frost prašė paremti jo vyriausybę birželio 9 d. balsuojant rinkimuose už Progresyvių Konservatorių partiją.

— **Toronto.** — Visoms Ontario ligoninėms vyriausybė paskyrė pašalpos po $200 nuo kiekvienos lovos. Mažiausia provincijos ligoninė yra Willberforce išlaikoma Raudonojo Kryžiaus, tetūrinti 2 lovas, o didžiausia yra Toronto General Hospital, turinti 1393 lovas ir gaunanti $278.600.

Ar perki mašiną?

JAV valdžia oficialiai praneša, kad 63.8% visų vairuojamų mašinų parduodami išsimokėtinai. Kiek man teko patirti, tas pats nuošimtis galioja ir Kanadoj. Kadangi nemažai lietuvių taip pat perka mašinas išsimokėtinai, tai norisi priminti, kad gerai apsižiūrėtų ir paieškotų, kur gaus geriausią patarnavimą ir sąlygas už savo pinigus.

Praktiškiausias dalykas — leisti savo lietuviškam bankui tvarkyti finansavimą. Jokia kita finansinė organizacija neduos paskolos taip pigiai ir dar tą paskolą padengs gyvasties apdrauda be atskiro mokesčio savo nariui. Skirtumas mokesčio tiesiog nustebina. Čia duosiu pavyzdį, ir tai nėra jokia išimtis, bet labai paprastas reiškinys.

Mano vienas geras pažįstamas, pavadinsim p. X, pirkdamas naują mašiną, ten pat pas pardavėją užtraukė $2.500 paskolos. Čia jam tuojau pridėjo draudimo mokesčio $200. Pakišo jam sutarti pasirašyti mokėti po $139.00 į mėnesį per 24 mėnesius. Jau susidarė suma $3.436.00 o % užaugo $736.00. Savam lietuviškam banke (kredito unijoj) už tą $2.700 būtų tekę grąžinti po $112.50 per mėnesį per 24 mėnesius, plius 1% į mėnesį palūkanų. Taigi pirmą mėnesį % būtų $27.00, antrą — $25.87 ir t.t., o 24-tą — jau tiktai $1.12. Viso palūkanų būtų užaugę $338.36. Būtų likę $398 kišeniuje. Tikrai stebėtina, bet yra faktas. Palyginkite patys, kiek prašo tos finansų kompanijos ir kiek savas bankas. Ir draudimas visada bus pigesnis.

Ir netiktai mašinas, bet vistiek ką galvotumėt pirkti, kiek trūksta pinigų, pasiskolinkit savo lietuviškam banke ir už tuos kelis dolerius % % pirksite su nebloga nuolaida, nes sumokėsit grynais.

A. Norkeliūnas.

— **Londonas.** — Čia gautomis žiniomis Sovietų Sąjungoje dėl vėlyvų atšalimų šiemet pavasario darbai esą labai suvėlinti.

ĮSIGYKIME
Steigiamojo Seimo prisiminimą

Gegužės 15 d. visi laisvojo pasaulio lietuviai minės Steigiamojo Seimo sukaktį. Tai svarbi sukaktis nes Steigiamasis Seimas padėjo Lietuvos valstybės pagrindus, ypač išleisdamas pirmąją konstituciją.

Ta proga Sp. B-vė "Žiburiai" platina STEIGIAMOJO SEIMO PRISIMINIMĄ — Steig. Seimo išleistosios ir kitų konstitucijų rinkinį.

Patogaus formato knygelė gaunama pas visus spaudos platintojus ir B-vės centre — 941 Dundas St. W. Toronto, Ontario Canada. Kaina $0.70.

LONDON, Ont.

Veiklusis Londono šeštad. mokyklos tėvų komitetas birželio 4 d., šeštadienį, rengia labai smagų ir įvairų linksmavakarį, tikrai puikioje ir erdvioje salėje, 555 Dundas St. Pradžia 7.30 v.v.

Veiks visokių rūšių gėrimų bufetas. Gros gerai žinomas ir visų mėgiamas orkestras. Programoje numatyta įvairių pasirodymų. Reikia pažymėti, kad bus tikrai turtinga ir įdomi loterija, kuriai daiktų suaukojo mokinių tėvai. P.p. Čegiai paskyrė bene stambiausią laimėjimą — angliška medžiagą vyr. kostiumui.

Laukiama tautiečių iš Londono ir artimesnių apylinkių gausaus atsilankymo. Tikrai verta atsilankyti į šią puikią pramogą ir paremti tėvų komiteto gražias pastangas.

L. Etas.

WINDSOR, Ont.

Darbo reikalai su pavasariu baigia išsispręsti ir jau beveik neliko lietuvių bedarbių. Pilnu tempu sukasi Chreyslerio fabriko ratai ir nesimato, kad sulėtėtų. Jie vis dar plečia savo fabriką. Ten ir dirba didesnė dalis lietuvių. General Motors rengiasi streikuoti, bet tikėkimės, kad viskas baigsis gerai. Taip pat ir visi mažesnieji fabrikėliai dirba pilnu tempu, tik vienas Fordas dar nėra sušaukęs visų atleistųjų. Gal būt, šie metai bus geresni už praeituosius ir nereikės mūsų vyrukams bedarbiais būti.

Windsoriečiai, gyvendami pasienyje ir daugumas jau turėdami Kanados pilietybę ar šiaip vizas, ne tik gausiai lankosi Detroite, bet ir toliau pavažiuoja. Praeitę savaitgalį būrelis windsoriečių lankėsi Clevelande, Čiurlionio sukaktuvėse, jų tarpe ir mūsų energingas bendruomenės pirmininkas Vyt. Kačinskas.

Žiemos sezono uždarymui šio mėn. 28 d. apylinkės valdyba ruošia vakarą - balių, naujoje vokiečių Teutonia Club salėje. Salė yra Edinbourgh g-vėj prie Dayus sporto stadijono. Vakaro pradžia 7 v.v. Visus kviečia kuo gausiau atsilankyti ir smagiai praleisti šeštadienio vakarą.

Artėja birželis. Liūdnos lietuviams dienos. Būtų gerai, kad ne tik lietuviai jas paminėtų, bet ir plati visuomenė su tragiška Lietuvos bukle būtų kuo daugiau supažindinta.

J. S.

— **Torentas.** — Ontario provincijoje pereitas ilgas savaitgalis pareikalavo 30 gyvybių. Daugiausia nuskendo.

Delhi, Ont.

Daugumai pageidaujant, lietuviškos pamaldos vasaros metu yra perkeliamos iš Delhi miestelio į Courtland. Kiekvieno mėnesio pirmą ir trečią sekmadienį vyks pamaldos Courtland vengrų bažnyčioje. Šv. Mišių pradžia 9.45 val. punktualiai.

Tad jau birželio 5 d. visus lietuvius prašau į Courtland.

Kun. K. Rickus.

LIETUVIŠKA
moterų kirpykla
JANETS
BEAUTY SALON
407 Roncesvalles Ave.
prie Howard Park Ave.
Toronto.
Tel. OL. 6415.
Sav. I. VILIŪNIENĖ

Geros žinios mūsų bičiuliams

Tik ką baigėme įrengti naują mūsų skyrių Londone, Anglijoje, iš kurio mes galėsime skubiai ir tiksliai pasiųsti siuntinius į Sovietų Sąjungą ir jos užimtus kraštus, imamai į Pabaltijį. Šimtus siuntinių jau esame pasiuntę iš Anglijos — jie visi pasiekė gavėjus.

Be maisto, mes turime didžiulius tekstilės, batų, smulkių geležies išdirbinių ir vaistų sąrašus.

Mes esame šios rūšies specialistai daugel metų ir galime tvirtinti esą didžiausia šios rūšies įmonė Kanadoje.

Visi siuntiniai pilnai apdrausti ir garantuoti

Siuntiniai į Sovietų kraštus reikalingi specialaus rūpestingo supakavimo ir paruošimo, todėl tik mums galite pilnai patikėti, kad jūsų užsakymas bus pilnai įvykdytas.

Kodėl nepaprašyti dar šiandien mūsų naujo kainų sąrašo?

International Gift & Parcel Service

1176 Sherbrooke St. W. Montreal, Que. Canada — tel. PL. 4181

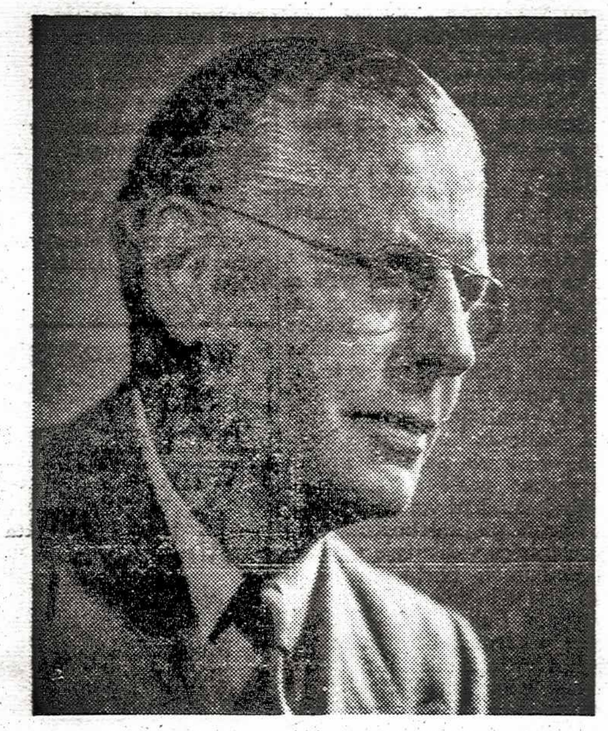

Leslie M. FROST, Ontario Ministeris Pirmininkas.

Premjero

LESLIE M. FROST

asmeninis kreipimasis ....

Brangūs Bičiuliai,

Per metų metus Ontario gyventojai, kurių tarpe yra įvairiausių etninių grupių, augo tūkstančiais, vis atvykstant naujiems imigrantams iš Europos kraštų. Šie žmonės, atsinešdami iš savo tėvynių darbo ir meniškus sugebėjimus, buvo Ontario augimo ir pažangos svarbus veiksnys.

Kad Ontario provincija — ir visi jos gyventojai žengtų nuolatos į pažangą ir gerovę aš prašau jūsų palikti mano vyriausybę — Progresyvių Konservatorių vyriausybę — balsuojant provinciniuose rinkimuose š. m. birželio 9 d.

Šiuo asmenišku laišku prašau Jūsų balsuoti savo rinkiminėje apylinkėje už Frost'o kandidatą. Duokite progos mūsų vyriausybei išleisti daugelį naujų įstatymų, kurie daug padėjo jums ir jūsų šeimoms. Prisiminkime kaikuriuos Ontario vyriausybės darbus, siekiant šią provinciją padaryti geresne vieta jums gyventi.

1. Ontario kiekvienam piliečiui teikia lygias progas pasisekimams, Ontario yra pirmoji provincija Kanadoje, kurioje diskriminacija padaryta nelegalia. Kiekvienas Ontario provincijoje — nežiūrint jo rasės, spalvos ar kilmės — turi teisę dirbti ir gyventi, kur jis panorės, pasirinkti darbą, kuris patinka, pakelti gyvenimo lygį, kiek jo sugebėjimai leidžia.

2. Mes tikime, kad kiekvienas Ontario provincijos vaikas turi teisę į mokslą veltui — ir Ontario provincija turi geriausias mokyklas šiame krašte. 1955 m. vyriausybė išleis virš 102 milijonus dolerių naujoms provincijos mokykloms. Mokyklos knygos duodamos veltui iki 10-to skyriaus imamai.

3. Kiekvienas, kuris dirba Ontario provincijoje gauna apmokamas atostogas, mokamas pagal mano vyriausybės išleistą įstatymą. Ontario Workman's Compensation Board rūpinasi darbe sužeistais darbininkais ir jų šeimomis, padėdamas finansiškai geriau negu kur kitur Kanadoje.

4. Ontario provincijos vyriausybė sudarė sąlygas geresniems atlyginimams ir geresnėms darbo sąlygoms vyrams ir moterims. Minimalinis atlyginimas moterims nuolatos buvo didinamas; savaitinės darbo valandos buvo sutrumpintos; kolektyvinės derybos dėl darbo sąlygų buvo legaliai pripažintos.

5. Ontario ligoninės gavo milijonus dolerių, kad parūpinus dvidešimt penkis tūkstančius naujų lovų ir naujų įrengimų ligoninėms.

6. Jūsų vyriausybė parūpino senatvės pensijas kiekvienam nuo 70 m., reikalingiems pagalbos — nuo 65 m. amžiaus ir visiškiems invalidams — nuo 18 m. amžiaus. Mes suteikėme paramos pastatyti septyniasdešimts keturias senelių prieglaudas. Invalidų aprūpinimo tarnyba yra geriausia Kanadoje. Pagalbos reikalingos motinos gauna padidintą pašalpą iš mūsų vyriausybės.

7. Ontario pralenkia visą Kanadą naujų namų statyboje. Visoje provincijoje vyriausybė stengiasi daryti visa, kad būtų pagerintos gyvenimo sąlygos jums ir jūsų šeimoms.

8. Ontario kelių ir statybos departamentai dabar pradeda naują didžiausią statybos programą visoje provincijos istorijoje. Šiemet vyriausybė išleis virš 700 milijonų dolerių statybai, suteikdama darbo 175.000 žmonių.

Birželio 9 d. aš prašau jūsų panaudoti savo teisę ir dalyvauti Ontario rinkimuose. Kaip pilietis, jūs turite svarbią rolę provincijos ateičiai. Todėl, imesdami savo balsą, kaip patys nusprendžiate, jūs padėsite augti Ontario provincijai ir išlaikyti jos, kap didžiausios provincijos padėtį.

Kaip Jūsų Ontario provincijos Premjeras, aš prašau palaikyti mano partiją. Kai balsuosite birželio 9 d. provinciniuose rinkimuose, aš prašau Jūsų — savo pačių gerovei — išlaikyti mano vyriausybę, kuri stoja už KIEKVIENO šioje provincijoje pažangą ir gerbūvį.

Pirmyn, Ontario!...

PROVINCINIUOSE RINKIMUOSE BIRŽELIO 9 D.

PERRINKITE Premjero FROST'o vyriausybe.

Balsuokite už PROGRESYVIUS KONSERVATORIUS

Naujas kultūrinis laimėjimas

(Atkelta iš 3 psl.)

sudėčiai nustatyti.

Žinomas fiziologinėje chemijoje mokslininkas dr. Klein, surades gana patikimą metodą nustatymui sifilio (Klein reakcija) praneša, jog dr. J. Mauruko sintetiniu būdu pagaminta medžiaga lecitinas yra daug veiksmingesnė už naturalų lecitiną, gaunamą iš jaučio širdies raumenų.

Atspėjamu laiku dr. J. Maurukas demėjosi menu; dar Vilniuje dirbo Lietuvos Filharmonijos t. šokių ansamblyje, vėliau Vokietijoje pats vadovavo iš teatralų sudarytam tautinių šokių būreliui, beto, lankė J. Blekaičio dramos studiją. Nesvetima jam buvo veikla ir studentų organizacijose, kur dažnai buvo renkamas į valdybas. Savo specialybėje priklauso "American Chemical Society".

Dabar, kada jaunas mokslininkas yra įvertintas, reikia tik stebėtis jo patvarumu, nes ruošiant disertaciją reikėjo išlaikyti šeimą (augina sūnų ir dukrelę), apsitvarkyti apie savo namą, sėdėti ilgas valandas laboratorijoje, na ir namuose mažai kata teko knygą iš rankos paleisti.

Visur jam naštą palengvinti stengėsi jo žmona Dalia Maurukienė. Nevienas yra paruošęs disertaciją, bet retas panašiose sąlygose.

Vertinant kaip žmogų, dr. J. Maurukas yra malonaus ir linksmo būdo, visada pasiruošęs kitiems padėti. Beveik visiems Toronte gyvenantiems lietuviams chemikams jis yra padėjęs susirasti darbą savo specialybėje.

Štai ir naujajam daktarui jau yra keli pasiūlymai: pasilikti toliau pas prof. dr. E. Baer, pas prof. A. G. Gornal Banting Institute ir važiuoti į Clevelandą. Sekmės jam, nes mūsų kultūriniai laimėjimai yra stipriausias ramstis išlaikant lietuvybę.

B. Stundžia.

VISUS
mielai kviečiame
atvykti ir susipažinti su naujomis
FORD ir MONARCH
1955 metų modelio
automašinomis.
Visas informacijas sutciks ir mielai patarnaus
V. PESECKAS
Tel. OL. 2371, namų RE. 0067.
CHURCH MOTORS
1638 BLOOR ST. W., TORONTO

Watson's
396
Prancūziško stiliaus kelnaitės
Patogios, vėsios, gerai sukirptos . . . pasiūtos iš minkštos medvilnės . . . lygios, visur elastiškos, priekis ir juosmuo dvigubas — tvirtos, tinka prie jerseys.
W19-54

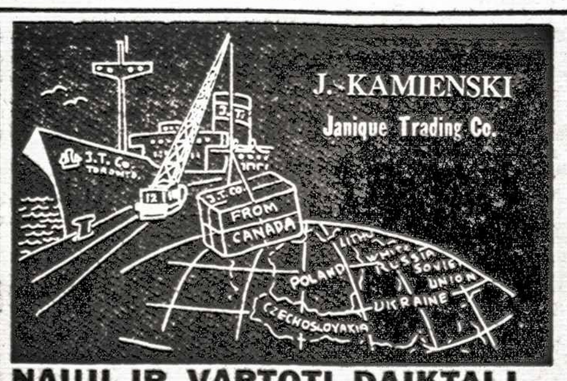

NAUJI IR VARTOTI DAIKTAI Į VISUS RYTŲ EUROPOS KRAŠTUS
Muitas ir persiuntimo išlaidos užmokamos čia.
CENTRINĖ ĮSTAIGA:
835 Queen Street W., TORONTO, Telefonas EM. 4-4025.
SKYRIAI:
WINNIPEG, Man., 677 Main St. Telefonas 927695.
HAMILTON, ONT., 652A Barton St. Telefonas LI. 5-0264.
ST. CATHARINES, Ont., 78 Geneva St. Telefonas 5-7480.
EDMONTON, Alta., 10649 — 97th St. Tel. No. 23839.
BUFFALO, N.Y., U.S.A., 1162 Broadway, Tel. Fl. 1272
ir kitose vietose.

Norėdami pirkti ar parduoti nekilnojamąjį turtą kreipkitės į didžiausią lietuvišką įstaigą

JOINT REALTY LTD.

899 BLOOR ST. W. OL. 6381 1609 DUNDAS ST. W. OL. 7996

PASIRINKIMAS ĮVAIRIOSE VIETOSE IR ĮVAIRIŲ KAINŲ BEI STILIŲ NAMŲ, BIZNIŲ, ŪKIŲ, VASARVIEČIŲ IR KIT.

Jums visada patarnaus skambinant telefonu

OL. 7996:

F. SENKUS,
V. PLIOPLYS,
P. BUDREIKA,
J. RINKEVIČIUS,
J. BALTAKYS,
BARCEVIČIUS,
B. POSIUS,
BERŽANSKIS,
B. KRIAUČELIŪNAS,

Jums visada patarnaus skambinant telefonu

OL. 6381:

R. ŽULYS,
B. SERGAUTIS,
B. MARIJOŠIUS,
S. JUCEVIČIUS,
A. PALECKIS,
P. KRILAVIČIUS,
J. KAŠKELLIS,
J. KARPIS.

Turėdami rūpesčių dėl morgičių sutvarkymo ar įmokėjimo padidinimo nieko neatidėliodami kreipkitės ir viską lengvai išspręsite šiai įstaigai tarpininkaujant. SKAMBINDAMI KLAUSKITE J. KARPIS.

Atliekame visus draudimus prieinamiausiomis sąlygomis. KLAUSKITE B. SERGAUTIS.

PRIKLAUSOME TORONTO, ONTARIO, KANADOS IR TARPTAUTINĖMS REAL ESTATE SĄJUNGOMS.

Mann & Martel

REALTORS

1199 BLOOR ST. W., TORONTO. TELEF. OL. 8481

1. Siūlome plačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.

$3.000 įmokėti, Roncesvalles rajone, 8 kambarių mūrinis, geras vidus, 3 virtuves, alyvos šildymas, garažas, geros išsimokėjimo sąlygos. Skambinti J. Tamulioniui.

$4.000 įmokėti, Bloor - St. Clarens, 9 kambarių atskiras, mūrinis, puikus vidus, 2 virtuves, alyvos šildymas, garažas, namas pirmą kartą pardavimui. Skambinti J. Tamulioniui.

$7.900 pilna kaina, Bloor - Salem, 6 kambarių, pusiau atskiras namas, labai geras vidus, gražiai dekoruotas, moderni virtuvė, pigus išlaikymas. Skambinti J. Tamulioniui.

$12.500 pilna kaina, Bloor - Shaw, 6 kambarių, mūrinis pusiau atskiras, 2virtuvės, vandens alyvos šildymas, 2 garažai, įmoketi apie $3.500. Skambinti J. Tamulioniui.

$16.200 pilna kaina, 8 kambariai per 3 augštus, 3 virtuvės, alyva šildomas, gero mūro namas. Randasi prie Bloor ir Brock. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$5.000 įmokėti, 8 kambarių, atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, moderni virtuvė, Bloor - Indian Rd. rajone. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$2.500 įmokėti, 8 kambarių, mūrinis namas, 3 virtuvės, garažas. Roncesvalles ir Galley rajone. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$14.900 pilna kaina, 7 kambarių, per du augštus mūrinis atskiras namas. Sklypo dydis 50 pėdų iš 150 pėdų. Privatus įvažiavimas, yra vietos 8 mašinoms pastatyti. Tinka kontraktoriui. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$2.900 įmokėti, Bloor - Indian Rd., 8 k. mūrinis, alyva šildomas, didelis kiemas, įvažiavimas. Skambinti S. Kuzmas.

$5.000 įmokėti, vakaruose prie Jane St., 5 metų senumo, rauplėtų plytų, 6 k. ir butas rūsyje, vandeniu šildomas, viskas moderniai įrengta, garažas. Skambinti S. Kuzmas.

$4.000 įmokėti, Parkdale rajone, 12 k. mūrinis, vand. ir alyva šildomas, arti susisiekimo ir apsipirkimo, geros pajamos. Skambinti S. Kuzmas.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAMS!
Skubiai reikalingi Roncesvalles - High Park ir Bloor rajonuose 6 - 8 kambarių namai. Dauguma mūsų pirkėjų sutinka duoti gerą kainą su augštu įmokėjimu. Prašome skambinti dar šiandien!

SPORTAS

"Vytis" Toronto šachmatų čempionas. Atidėtoji su estų klubu Fabricijaus ir Anso partija, po ilgokų ginčų ir svarstymų, pagaliau pasibaigė Anto pasidavimu. Laimėję šią partiją, vytiečiai nugalėjo estų klubą rezultatu 3½:2½ ir tapo Toronto šachmatų lygos augščiausios A klasės nugalėtoju ir jau antrą kartą perėmė Lygos įsteigtą tarpkomandinio čempionato pereinamąją taurę.

Toronte veikia apie 14 šachmatų klubų, tačiau šiose varžybose dalyvavo tik šeši stipriausi klubai ir surinktų taškų skaičiumi jie užėmė šias vietas: "Vytis" 4 taškai — I vieta, Vokiečių kl. 3½ t. — II v., Estų kl. 3 t. — III v., Toronto Chess Club 2 t. — IV-V v., Ukrainiečių kl. 2 t. — IV-V v., Vengrų kl. ½ t. — VI vietą.

Savo stipriausiąjį varžovą — vokiečių klubą lietuviai gerokai pralenkė ir laimėtų partijų skaičiumi 20½:17½. Taigi, mūsiškių laimėjimas buvo neatsitiktinis. Priešingai, gavosi įspūdis, kad vokiečiai taip augštai iškilo greičiau laimės ir pasisekimo dėka. Gi, stiprusis Toronto Chess Club, kuriame daugiausia žaidžia anglai, atrodo, šiemet neturėjo laimės ir buvo neformoje. Estai dėl čempionato šiemet kovojo labai narsiai, tačiau jie buvo galutinai sutriuškinti ir nustumti į trečią vietą lietuvių. Ir vengrų klubas šiose varžybose buvo daugiau vertas negu pusės taško.

Lietuvininkų garbę šiose Toronto varžybose gynė šie "Vyties" šachmatininkai ir iš 5 galimų taškų surinko: Vaitonis 4½ t., Matusevičius 2½ t., Stepaitis 2½ t. Fabricijus 3 t., Rimas 4 t. ir Sirutis 4 taškus. Kaip matome, komanda bemaž idealiai sustatyta — tai visi seni prityrę šachmatų vilkai, puikūs kovotojai ir bent šiuo metu Torontas nieko mandresnio neturi.

Kalbant atskirai apie žaidėjus, tenka pasakyti, kad visi puikiai sužaidė, nė vienas neigiamo rezultato nedavė. Antros ir trečios lentos žaidėjų rezultatai kiek menkesni, tačiau jie turėjo ir žymiai stipresnius oponentus, taigi ir jų rezultatai savaime pagerėja. Vaitonis šiemt buvo kieta uola, pro kurią negalėjo praeiti nė vienas žaidėjas. Juokingai pasakojama, kad vengrų meisteris Fustris po pralaimėjimo visą naktį įniršęs viešbutyje analizavo pralaimėtą partiją, nerasdamas išsigelbėjimo. Ukrainiečių meisteris Sukas prieš Vaitonį Toronto pirmenybėse krito jau ktvirtą kartą iš eilės, jį pavadindamas "užkeiktu Vaitoniu". O estų meisteris Kvitis pralaimėjęs Vaitonio tik mandagiai atsiprašė, kad jis taip skurdžiai sužaidė. Tai toks šį kartą buvo Vaitonis! Matusevičius antroje lentoje savo darbą atliko gerai, ypač pažymėtina jo puiki pergalė prieš Toronto Chess Club žaidėją Orlando, tačiau pagal savo pajėgumą jis galėjo padaryti šį tą ir daugiau, jeigu į varžybas būtų ateidavęs geriau pailsėjęs ir nors kiek teoretiškai pasirengęs. Bendrai apie jį tepasakytina, kad jis labai mažai dabar tebežaidžia ir leidžia rūdyti savo talentui. Tas pat pasakytina ir apie Stepaitį, kuris apsikrovęs įvairiomis pareigomis, ateidavo žaisti neturėdamas laiko ir nepailsėjęs. Taip pat jis galėjo pagerinti savo rezultatą siūlytomis estų žaidėjo lygiomis, kurių nepriėmęs pralaimėjo. Nežiūrint jo atsiekto teigiamo rezultato, jis šiemet buvo ne formoje ir žymiai prasčiau žaidė negu pernai. Fabricijus žaidime visada pastovus ir daug laimi, ypač daug vertas buvo jo laimėjimas prieš estą Anto. Fabricijaus žaidimo ypatybė — palaukti, kol priešas falšyva kombinacija pats save papjaus. Rimas parodė puikią kombinacinio žaidimo klasę — jo mūšio laukas, neįprastas kariuomenės išstatymas ir toliregiška strategija pritraukdavo daugiausia žiūrovų. Iš penkių partijų laimėti 4 taškai patys už save kalba. Maždaug tas pat tepasakytina ir apie Sirutį — jis žaidė agresyviai ir ryžtingai. Dviejose partjose, turėdamas po pėstininką mažiau, nepriėmė oponento siūlomų lygiųjų ir abi partijas laimėjo. Iš penkių partijų tepralaimėjo vieną prieš vokiečių klubą ir tai tik per paprastą apsirikimą, nes jau buvo išsikovojęs kvalitetą ir du pėstininkus.

Kitus Toronto šachmatų klubus ne tiek nustebino lietuvių laimėjimas, kiek to laimėjimo pobūdis. Tokios pergalės kaip prieš Toronto Chess Club 5½:½, prieš Vengrų kl. 5½:½, prieš ukrainiečių kl. 4½:1½ ir kit. visims buvo nemalonus siurpryzas. Todėl ir nenustabu, kad dabar visi kiti Toornto silpnesnieji šiose varžybose neturėję teisės dalyvauti, klubai laiko sau garbe pamėginti draugiškai laimę su tais Lithuanians. Gauti kvietimai iš Westono Avro ir kitų klubų. Su Westonu jau ir sužaista, ir čempionas ir čia savo markės nepagadino — laimėta rezultatu 7½:½.

a. s.

GERIAU PAS LIETUVĮ, NEGU SVETIMTAUTĮ!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas.

PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561 - 567 KEELE ST.
1½ Block South of St. Clair
TORONTO, ONT.

TEL. JUnction 4773
Namų tel. CE. 1-3444
Sav. G. KERAITIS

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes; sudaranti paskolas; veltui suteikianti informacijas apie parduodamus namus, paskolas, biznius ir tt.

BIURAI:
2390 Bloor Street West, Toronto
863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškit manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA
REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

DĖMESIO!
Lietuvis Elektros — Radio Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatau:
europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.
Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.
Skambinti telef. KE. 1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

ŠVARA – GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.

Pasiimame ir pristatome.

Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557
30 metų valymo patyrimas

DĖMESIO!
Lietuvio IGNO ASTRAUSKO
batų krautuvė
Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir platous EE—EEE dydžio.
1414 Dundas St. West. Toronto
Tel. KE. 3881

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 – OL. 8444
579 College St. (kampas Manning) OL. 2324, – OL. 2325

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

$2.500 įmokėti, 6 nepercinami k., mūrinis, pusiau atskiras, 2 virtuves. Prašoma kaina $14.000. Grenadier - Roncesvalles.

$13.500 pilna kaina. 6 k., mūrinis, pusiau atskiras, alyva apšildomas, 2 virtuvės, dvigubas garažas. Dovercourt Rd. - Dundas.

3.000 įmokėti, 6 k. mūrinis, naujai atremontuotas namas. Garažui galimybės. Pilna kaina $13.900. Emerson - Dupont.

$3.500 įmokėti. 8 k. mūrinis, pusiau atskiras, geram stovyje namas. Garažui galimybės. Prašoma kaina $13.500. Lisgar - Dundas.

$2.500 įmokėti, 6 k. mūrinis, alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės, garažui galimybės. Pilna kaina $12.-900. Parkdale rajone.

$1.500 įmokėti, 6 k. atskiras namas, alyva apšildomas, didelis kiemas ir vieta garažui, privažiavimas. Geros išsimokėjimo sąlygos. Bloor - Christie rajone.

$5.000 įmokėti, 8 k. ant dviejų augštų, mūrinis, pusiau atskiras, vandeniu - alyva apšildomas, 3 virtuvės, 2 garažai. Pilna kaina $17.000. Grace St. - Bloor.

$5.500 įmokėti, 8 k. ant dviejų augštų, mūrinis, pusiau atskiras, nepereinami kambariai. Alyva apšildomas, 2 virtuvės. Yra garažas. Pilna kaina $16.500. Dovercourt Rd. - Dundas.

$5.000 įmokėti. 6 nepereinamų k. mūrinis, atskiras namas. Alyva apšildomas. 2 virtuvės, garažas. Pilna kaina $14.500. Gladstone - Bloor.

$5.500 įmokėti, 7 nepereinami k., mūrinis, atskiras, alyva apšildomas. Galimybe garažui. Oakwood - St. Clair rajone.

$7.000 įmokėti, 8 kamb., mūrinis, atskiras. Vandeniu, alyva šildomas. 3 virtuvės. Privatus įvažiavimas. Bathurst - St. Clair rajone.

$8.000 įmokėti, 11 k. mūrinis, atskiras, vandeniu alyva šildomas, 2 vonios, 3 modernios virtuvės, 3 garažai, privatus įvažiavimas. Sunnyside - Roncesvalles.

$10.000 įmokėti, 9 k. ant dviejų augštų, mūrinis, atskiras, vandeniu alyva šildomas. 2 garažai, privatus įvažiavimas. Lengvos išmokėjimo sąlygos. Oakwood - St. Clair rajone.

$10.000 įmokėti, 8 k. ant dviejų augštų. Mūrinis, atskiras. Alyva šildomas, 2 virtuvės, yra garažas. Bloor - Dovercourt rajone.

$1.500 įmokėti. 7 nepereinamų k., mūrinis, pusiau atskiras namas. Didelis sklypas. Keele - Dundas rajone.

$6.000 įmokėti, 10 k. mūrinis, pusiau atskiras. Vandeniu - alyva apšildomas, 2 virtuvės, garažas. Geros išmokėjimo sąlygos. Crawford - College.

$6.000 įmokėti. 10 k. mūrinis, atskiras, 2 virtuvės, garažas. Geoffrey - Roncesvalles.

$5.000 įmokėti, 8 nepereinamų k., pusiau atskiras. 2 virtuvės, garažas. Geras išsimokėjimas. Pilna kaina $16.500. Grace - Bloor.

$3.000 įmokėti, 8 nepereinami k., alyva šildomas, garažas. Prašoma kaina $13.900. Dovercourt Rd. - Queen.

$3.500 įmokėti, 8 nepereinami k., mūrinis, atskiras. Yra garažas. Prašoma kaina $15.500. Bloor - Lansdowne rajone.

$6.000 įmokėti, 18 kambarių, atskiras, mūrinis namas. Alyva - vandeniu apšildomas, dvigubas garažas. Pilna kaina $31.000. Grac - College rajone.

$5.000 įmokėti, 8 nepereinami k. ant dviju augštų. Mūrinis. Vandeniu - alyva šildomas. 3 virtuvės, dvigubas garažas. Bloor - Grace.

$6.000 įmokėti, 10 k. dupleksas, mūrinis, atskiras. Vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, 2 vonios. Garažas. Bloor- High Park rajone.

Turime daugelį kitų labai gerų ir įvairiomis kainomis bei įmokėjimais namų, kurių dėl vietos stokos neįmanoma paskelbti.

V. JUČAS OL. 2324
R. Kuprevičienė OL. 8443
V. PALIULIS OL. 2325
D. KAROSAS OL. 8444
J. BUCANTAS OL. 8443

J. J. ELLIS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. ME. 2471

Perkant ar parduodant betkokią nekilnojamą nuosavybę, paskambinkite į šią lietuviams gerai žinomą firmą. Sukeliami morgičiai bei sudaromos paskolos labai mažu procentu. Turime didelį pasirinkimą namų, biznių, farmų, sklypų ir ft. visuose Toronto rajonuose.

RUNNYMEDE - HIGH PARK,
$2.500 įmokėti, 7 kambarių per 2 augštus, mūrinis namas, alyva šildomas, kietmedžio grindys, dvi vonios, greitas užėmimas.

RUNNYMEDE - HIGH PARK,
$3.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, gražus viduje, kietmedžio grindys, garažas, pilna kaina $11.000, skubus pardavimas.

CONCORD - BLOOR,
$3.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, kietmedžio grindys, moderni virtuvė, garažas, gražus kiemas.

INDIAN GROVE - DUNDAS,
$3.500 įmokėti, 8 kambarių, mūrinis namas, kietmedžio grindys, dvi virtuves, garažas, pilna kaina $13.900.

EMMERSON - BLOOR,
$4.000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus namas, kietmedžio grindys, dvi vonios, dvi virtuvės, garažas, pilna kaina $14.900, viena skola likučiui.

EDNA - INDIAN RD.,
$5.000 įmokėti, 7 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, dvi modernios virtuvės, alyviniais dažais dažytos, kvadratinis planas, garažas, geras pirkinys.

MARION - RONCESVALLES,
$3.500 įmokėti, 8 kambarių mūrinis namas, su atskirais įėjimais, alyva šildomas, dvi vonios, dvi virtuvės, kietmedžio grindys, gražūs dideli kambariai, garažas.

WINDERMERE - BLOOR,
$5.000 įmokėti, 6 kambarių, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, alyva šildomas, kietmedžio grindys, gražus kiemas, garažas.

COLBECK - BLOOR,
$4.900 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, naujas alyvos šildymas, moderni virtuvė, didelis gražūs kambariai, garažas.

ANNETTE - KEELE,
$5.000 įmokėti, 8 kambarių, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, alyva šildomas, moderni virtuvės, gražus kiemas, garažas.

WOODSIDE - RUNNMEDE,
$5.500 įmokėti, 10 kambarių, puikus atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandeniu alyva šildomas, galima įrengti butą rūsyje 2 modernios virtuvės, labai švarus, geros išsimokėjimo sąlygos, labai geras pirkinys.

YONGE ST. - NO. 7 PLENTO,
$2.000 vienas akras žemės, tinko statyti namams, labai gera vieta, aplinkui apstatyta.

KINPLING - RICHVIEW,
$9.000 keturi sklypai, labai geroje vietoje, aplinkui vyksta naujų namų statyba.

SPADINA - DUNDAS,
$8.000 įmokėti, dešrų ir delikatesų dirbtuvė ir krautuvė, savaitinė apyvarta $1.400, visos mašinos įeina į kainą, taip pat ir krautuvės įrengimai, prašoma kaina $18.000 — geras pirkinys.

P. KERBERIS

Bus.: ME. 2471 - - Res.: LL. 1584

GERB. PONIOS IR PANELĖS!

Betkurioje grožio šakoje esu pasiruošusi Jums patarnauti žemiausiomis kainomis;

pusmetiniai, trumpalaikiai sušukavimai ir kt.

IRENA NACEVIČIENĖ
17 Carling Ave., Toronto
Telefonas LO. 7155
(Bloor ir Ossington rajone).

Comfort!

WITH

Waterbury Furnaces

AND AIR CONDITIONERS

Gazas ar alyva

Mūsų užsiėmimas — automatinio šildymo įrengimas.

KREIPTIS:

GARNEY & CO.

15 BARTON AVENUE
Telefonas ME. 2554

VL. ANDRIJAUSKAS (W. Andrews)
Active Mortgages Sales Brokeris

1147 DUNDAS ST. W. TEL. LL. 1346
TORONTO, ONT.

MORGIČIAI PERKAMI, PARDUODAMI, ATNAUJINAMI.
TAIP PAT MORGIČIAI STATYBININKAMS 6%.

A. MORKIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 BLOOR ST. W. TEL. OL. 8450.

Pirmasis ir vienintelis lietuvis Toronte REALTOR, priklausantis Toronto Real Estate Board & National Association of Real Estate Boards.

TODĖL:

1. Didžiausias pasirinkimas namų ir biznių, nes mes gauname iš Real Estate Board'o kooperatyviniai listinguotus viso Toronto namus, biznius, įvairiais įmokėjimais ir įvairiomis kainomis.
2. Geriausios sąlygos paskoloms gauti ir morgičiams užtraukti.
3. ĮSITIKINIMUI, — prieš perkant ar parduodant namą ar biznį, malonėkite paskambinti.

V. VASIS - Vasiliauskas

REAL ESTATE and BUSINESS BROKER

872 Bloor Street West (prie Ossington Ave.) **Telef. ME. 4605 - 4606**

PARDUODAMA:

1. Bloor - Crawford, $1.000 įmokėti, 6 gražių kambarių atskiras, didelis kiemas, garažui vieta.
2. Bloor - Dovercourt Rd., $2.500 įmokėti, 8 dideli kambariai, mūrinis, 3 virtuvės, geras pajamų namas.
3. Bloor - Ossington, $3.500 įmokėti, 7 didelių kambarių, atskiras, gero mūro, alyva šildomas, didelis kiemas ir garažas, labai geras pirkinys.
4. Rusholme Rd. - Bloor, $5.000 įmokėti, 9 kambarių, atskiras, gero mūro, kvadratinis planas, alyva šildomas, labai didelis ir gražus kiemas, gražioje vietoje, geras pirkinys.
5. Rusholme Rd. - Dewson, 15 didelių kambarių — 3 atskirų butų — 3 vonios, 3 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, atskiras, gero mūro, privatus įvažiavimas, didelis kiemas ir garažas.
6. Roncesvalles - Wright, $3.500 įmokėti, 6 didelis kambariai, moderni virtuvė, alyva šildomas, labai gero mūro, didelis kiemas.
7. High Park - Roncesvalles, $3.900 įmokėti, 6 dideli kambariai ir 2 apšildomas verandos, 2 augštų, atskiras, apynaujis namas, vandeniu alyva šildomas, 4 gabalų vonia, didelis kiemas ir 2 garažai.
8. Bloor - High Park Ave., $5.900 įmokėti, 10 didelių kambarių, gero mūro, 2-jų butų, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, 2 garažai, prie pat Bloor, geras pirkinys.
9. Dundas - Dufferin, 2 apynauji atskiri namai. Vienas 2-jų atskirų būtų, antras 4-rių atskirų butų, po 4 gabalus modernios vonios, vandeniu apšildomas, geras pirkinys, parduodamas labai geromis sąlygomis.
10. High Park Blvd., 14 labai didelių kambarių, atskiras, labai gero mūro, centrinis planas, vandeniu alyva šildomas, 3 vonios, modernios virtuvės, didelis gražus kiemas ir 2 garažai, parduodamas su visais gerais baldais, menesinės pajamos $680, labai geras pirkinys geromis sąlygomis.
11. Indian Rd. - Geoffrey, 11 didelių kambarių, gero mūro, atskiras, 4 modernios virtuvės, 2 vonios po 4 gabalus, vandeniu alyva šildomas, gražus kiemas, šoninis įvažiavimas ir garažas, vertas dėmesio pirkinys.

Priklauso Toronto, Ontario, Canadian ir International Real Estate Board.

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statybom s. Sudarome paskolas, įkainuojame parduodamas nuosavybes. Jūsų patarnavimui. Kreiptis telefonu: ME. 4605.

P. MALIŠAUSKAS V. BUTRIMAS V. VASILIAUSKAS

Prisikėlimo parapijos statybai Toronte aukojo:

HAMILTON, Ont.: **$4** — Vizgirda A.; **po $3** — LaLugalys A., Kairys R.; **po $2.50** Bulionis J. Petkūnas, Eidukevičius J.; **po $2** — Baronas K. Kičiūnienė V., Sturmaitis B., Jackūnas J., Patamsis A., Grajauskas B., Skripkūtė O., Blekys P., Ikasala V., Venckaitis A., Meškauskas Varnas I., Kilienė G., Žemaitis G., Kučinskas K., Kelaičius A., Damijonaitis, Sakalas P., Jakimavičius V., Jokūbaitis J., Jankauskas A., Sudikas E., Gudelis A., Vilimas J., Bikinas S., Meižys O., Tamošiūnas A., Čižauskaitė S., Gedminas Z.; **$1** — Almonaitis V.

MONTREAL, Que.: **po $3** — Piečaitis P., Rudinskas P., Markauskas P.; **po $2** — Arlauskas M., Paužinaitė Z., Vaišvila V., Dubauskas F., Šipelienė J., Stankus A., Krujelskis J., Lukošiūnas J., Bytautas J., Palaitis S., Naginionis J., Čepulis A., Laimikis J., Rugienius M., Kudžmaitė E., Moteckus E., Vitas B., Gorys I., Milius M., Matulis O., Valiulis J., Paunksmis J. Mažeikaitė J., Smilgevičius K., Černis P., Žižiūnas K., Naginionis S., Balaišis L., **$1** — Klimavičius J.

LONDON, Ont.: **$100** — Janušauskaitė A. — Fundatorė; **$10** — Statkus M.; **$5** — Mačys L.; **$4** — Styga P.; **$3** — Keras S.; **$2.50** — Kiaupa J.; **po $2** — Petrauskas J., Kasputis J., Kudukis O. K., Petrauskaitė S.; **po $1** — Suokaitis K., Švilpa J. A., Petrošiūnas A.

SUDBURY, Ont.: **$3** — Jokubonis J.; **po $2** — Bataitis J., Čipkienė, Skilandžiūnas V., Jasiūnas A., Sakalauskas E., Skilandžiūnas, Gasiūnas Z., Pranckūnas M.; **$1** — Striška J.

$25 — Tuinyla, Simcoe, Ont; **po $10** — Miklovaitis E., Whitby, Ont.; Žilėnas A., Coniston, Ont., Lukoševičius P., Que.

$9 — Dr. E. Jasevičiūte, Fort William, Ont.

$8 — Vindašius, Tillsonburg, Ont.

$7.50 — Dauginaite O., St. Catherines, Ont.

Po $5 — Gažauskas J., Kazėnas K., Red Lake, Ont.; Krivickas M., Oakville, Ont.; Česaitytė J., Vancouver, BC; Pyževas S., Port Credit, Ont.; Janulevičius K., Brooks, Alta; Pocius V., Kitchener, Ont.

Po $4 — Petkevičius V., S. Porcupine, Ont.; Astrauskas J., Vanesse, Ont.; Dumčius, Windsor, Ont.; Bruias P., Fort William, Ont.; Bernotas N., Kirkland Lake, Ont.; Budrys, Paris, Ont.; Kiškis P., Pembroke, Ont.; Seirys E., Belleville, Ont.

Po $3 — Grabauskas G., Harrowby, Man.; Jovaiša A., Kirkland Lake, Ont.; Rukas P., Pascalis, Que.; Nacickas S., S. Porcupine, Ont.; Rutkauskas J., Peterborough, Ont.; Grimalauskienė M., Timmins, Ont.; **po $2.50** — Pyževas S., Port Credit, Ont.; Žemaitis J. Lethbridge, Ont.; Ramanauskas M., Oakville, Ont.

Po $2 — Urbonas J., Windsor, Ont.; Mitalas L. Port Arthur, Ont.; Karka F., Iberville, Que.; Mačikūnas V., Niagara Falls, Ont.; Astma J. Petawawa, Ont.; Sodaitis S., Woodstock, Ont.; Karolis P., Timmins, Ont.; Jasiulionis M. Noranda, Que.; Janus J., Simcoe, Ont.; Baniulis A., Osbow, Sask.; Panumis A., St. Catharines, Ont.; Marozas A., Levack, Ont.; Šilinskas M., Vancouver, BC; Gajauskas A., Libau, Man.; Armanavičius V., Winnipeg, Man.; Krisiūnas B., Sioux Lookout, Ont.; Pakalniškis V. Malartic, Oue.; Lesčinskas M., Natal, BC; Staškūnas J., S. S. Marie, Ont.; Sičiulis P., Bourlamague, Que.; Volungė P., S. Porcupine, Ont.; Balčiūnas V., Sarnia, Ont.; Gasperas, S. S. Marie, Ont.; Smilgis, Vancouver, BC; Grabošienė J., Malartic, Que.; Kvederavičienė J., Winnipeg, Man.; Stepon W., Norwood Gr. Man.; Palilionis B., Kingston, Ont.; Sisniauskas P., Kitchener, Ont.; Statkevičius J., Rodney, Ont.; Skardžius A., S. S. Marie, Ont.; Roman K. Fenwick, Ont.; Miniauskas V., Howk Junt, Ont.; Motuzas A., S. S. Marie, Ont.; Smidtas, Edmonton, Alta; Daunys K., Coniston, Ont.; Jakutavičius P., Bourlamague, Que.; Vykertas V., S. Porcupine, Ont.; Kardelis N., Loduc, Alta; Vidžiūnas J., Winnipeg, Man.; Rimkevičius H., Kirkland Lake, Ont.; Šlapkauskas A. V., Belleville, Ont.; Jauniškis P., Winnipeg, Man.; Rugienius G., Tillsonburg, Ont.; Buškevičius, Kitchener, Ont.; Katelė J., Glecoe, Ont.; Kajūtis P., Fort William, Ont.; Barron P., Calgary, Alta; Ruslys V., Rouyan, Que.; Kantautas A., Edmonton, Ont.; Morkūnas A., Alberta; Kusmickas A., Paris, Ont.; Katkauskas, Malartic, Que.; Blažaitis C., Caistor, Ont.; Mažeika V., Delhi, Ont.

Po $1 — Kazokas A., Lethbridge, Alta; Ramanauskas P., Timmins, Ont.; Aušrotas G., Timmins, Ont.; Mitrauskas, Viena, Ont.; Paransevičius V., Timmins, Ont.; Abartis P., Niagara.

Stalino šeimos likimas

Kovo 5 d. suėjo 2 metai nuo Stalino mirties. Tačiau toji sukaktis bolševikų buvo atžymėta labai menkai. Vokiečių spaudoj pasirodė žinių, nusakančių, koks likimas yra ištikęs Stalino šeimą ir kur dabar laikomas Stalino sūnus, aviacijos gen. Vasilijus Stalinas. Vienas iš Stalino sūnaus jaunystės draugų, lenkų pulk. Vl. Syropkin, drauge su Vasilijum studijavęs Maskvoje ir ilgą laiką dirbęs sovietiniam MVD biurui, prieš kiek laiko pabėgo iš marš. Rokosovskio štabo Varšuvoje į Jugoslaviją. Ten jis paskelbė tris iš Stalino sūnaus gautus laiškus, kurių paskutinis atžymėtas 1954 m. rugsėjo 18 d. data ir turi Biisko darbo stovyklos prie Obės, Sibire, kontrolinį spaudą. Savo pirmajame laiške, rašytame Syropkinui į Varšuvą po Stalino mirties, nusiskundžiama, kad Stalino sūnų bolševikai pasiuntę į darbo vergų stovyklą todėl, kad jis išplūdęs Malenkovą. Stalino sūnus prisipažįsta tai padaręs ir sakosi norįs vėl viską išlyginti darbu. Jis esąs priskirtas prie durpių kasimo ir į rudųjų anglių kasyklas. Išbuvęs 5-ius metus, mano, vėl galėsiąs grįžti į Maskvą ir iš naujo pradėti karjerą raud. armijoje. Antrajame laiške V. Stalinas pranešė, kaip darbas vyksta rudųjų anglių kasyklose. Paskutinis laiškas iš Biisko stovyklos atžymėtas kontrolinės įstaigos juodais spaudais, užtepusiais kai kurias laiško vietas. Dėl jo Syropkinas pareiškė, kad laikas tiesiog stebuklu, kaip tas laiškas, parašytas iš stovyklos ligoninės, iš viso jį galėjęs pasiekti. Jame Stalino sūnus rašė sunkiai susirgęs ir turįs badauti. Tačiau jam ypač esą gaila vargšės Svetlanos. Tai esanti paskutinė iš Stalino giminės — ir koks ją ištikęs likimas. Paskutiniame savo laiške, atsiųstame iš Balchašo, Svetlana skundėsi, kad iki išnaktų turinti dirbti viename ūkyje kaip sekretorė, o dienomis lakstyti po laukus. Ją apnikę skauduliai. Prieš keturias savaites jai buvęs pristatytas nuosprendis apie jos skyrybas — išsiskirti reikalavęs jos vyras. Laiškas taip pasirašytas: "Tavo ištikimas draugas Vasilijus". Nors pulkininkas minimąjį laišką buvo gavęs normalia tvarka, vis dėlto lenkų saugumo pareigūnai, pavesti Maskvos, jį ištardė, ką tie ryšiai su Stalino sūnumi "turi reikšti". Nenorėdamas pats būti deportuotas į Sibirą, pulk. Syropkinas sakosi pasirinkęs laisvę ir buvo priimtas Jugoslavijos. Apie Svetlaną pulkininkas sakosi tiek žinąs, kad jos vyras esąs ją palikęs gavęs oficialią ištuoką, o ji pati buvusi pasiųsta dirbti į vieną milžinišką sovchozą prie Balchašo ežero, Kirgizu stepėse. Nors jis oficialiai nelaikomas tikra darbo vergų stovykla, bet kaip pavyzdinis turi atlikti daug didesnes išdirbio normas, nei jos nustatytos kituose tarybiniuose ūkiuose. Syropkinas mano, kad Svetlana vieną dieną ir vėl galėsianti grįžti atgal į Maskvą.

.. ŠYPSENOS ..

O sniegas

Ūkvedys aiškina samdiniui, kaip reikia dirbti ir kokia darbų tvarka.

— Pavasarį, — sako, — sėsi vasarojų, paskui piausi šieną, paskui rugiapiūtė ...

— O sniegą kasti, ar taip palikti? — staiga nutraukė samdinys kalbą.

— Kokį sniegą? Juk čia jo nėra, — pasiteiravo ūkvedys.

— Žinau ir aš, kad dabar nėra. Bet kol visa atliksiu, tai tikrai ateis žiema ir bus sniego.

Apsirikimas

Turtingas juokdarys sumanė paerzinti žmones. Prie savo namų iškabino užrašą: "Kas jaučiatės laimingi ir jums pasaulyje nieko netrūksta, ateikite ir jums atiduosiu šiuos namus". Tokių "laimingųjų" susirinko ne vienas. Tada juokdarys jiems įrodė jų apsirikimą, sakydamas:

— Apsirinkate, ponai! Jei jum nieko netrūksta, tai ko čia atėjote gauti mano namų?

Reikia pagalbos

— Pone daktare, ar nėra vaistų pagelbėti mano žmonai? Ji keliolika sakinių ištisai pasako, bet paskui turi staptelti oro įtraukti.

Gerai įsižiūrėjo

Teisėjas teisme:

— O gal kaltinamasis staigaus pykčio pagautas pavadino tamstą kvailu klaunu?

— O, ne, Pone teisėjau. Jis ilgai į mane žiūrėjo ir pagaliau tai pasakė.

Moterys kine

Įdūkęs vyras atbėga į kiną ir šaukia savininkui:

— Namie lovos nepaklotos, vaikai apleisti, vakarienė neparuošta, o žmona čia sėdi Jūsų prakeiktajame kine. Jei tuoj pat nepasiųsite jos namo, aš išdaužysiu ne tik langus, bet ir aparatus.

Nenorėdamas nemalonumų, kino savininkas nutraukia filmą, papasakoja apie įdūkusį vyrą ir prašo tą ponią eiti namo. Po to jis vėl tęsia filmos rodymą. O kai po dešimties minučių vėl uždegama šviesa, kine nebebuvo nei vienos moters.

Saugi kelionė

Šaltą naktį Petras veža į namus draugą. Langas užšalęs. Petras bent kelis kartus vos nesusidūrė su kitomis mašinomis ir vos nesuvažinėjo praeivių. Draugas sako — ar nebūtų gerai nuvalyti stiklą.

— Ką tai padės — atsakė Petras. — Aš pamiršau namie akinius...

Abu sutaria

— Puikus paveikslas — sako lankytojas menininkui. — Žiūriu, žiūriu ir negaliu pasisotinti!

— Ir aš taip pat — atsiliepia menininkas. — Dėl to jį parduodu.

Dar blogiau

Kalbasi trys balerinos:

— O liudna, kai šokėja pastebi, kad jį jau paseno.

— Taip, Bet dar liūdniau, kai ji to nepastebi...

PILNI VYRŲ IR MOTERŲ IŠEIGINIAI RŪBAI VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS IŠNUOMOJAMI PAS

Freeman's

Vestuvinių rūbų nuomavimas
256 COLLEGE at Spadina
556 YONGE at Wellesley

VASARVIETĖ
MERCURY LODGE
Laiveliai, kabinos, kambariai. Autobusai privažiuoja prie vietos. Randasi rytinėje Lake Simco pusėje, 1 mylia į šiaurę nuo Keswick, Ont. 109 Orchard Beach.
Sav. L. P. Krilavičiai
Rochers Point 184-M.

ROSE HEATING & TINSMITH CO.
Įrengia naujas, visų apšildymo rūšių krosnis: vandens, oro ar kombinuotas, kūrenamas anglimis, alyva ar gazu. Daro pagrindinius krosnių išvalymus (vacuum), nes nevalytos krosnys sudegina daugiau kuro ir neduoda šilumos. Atnaujina senus oil burnerius, krosnis, tvarko ir praveda naujas apšildymo šakas. Atlieka visus skardos darbus, deda vamzdžius nuo stogų vandeniui nubėgti. Įrengia vėsintuvus (fans) restoranams, dirbtuvėms, prausykloms ir virtuvėms.
DIDELIS PASIRINKIMAS. IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOS. DUODA GARANTIJAS.
543 Sherbourne St., Toronto. WA. 1-9758
SAV. E. J. ZALECKIAI.

SAVI PAS SAVUS ! !
Sąžiningas ir greitas patarnavimas: taisome auto mašinas, keičiame alyvą, aprūpiname degalais ir kt. auto reikmenimis, taip pat plauname ir dedame mašinoms stiklus. Darbas garantuotas.
BROLIŲ DUNDŽIŲ GARAŽE
(WHITE ROSE GAS STATION)
35 SCARLETT RD. TELEFONAS RO. 2-6591
(Dundas St. W - St. Clair Ave. W. susikirtime)
REMONTO DARBUOSE LIETUVIAMS 10% NUOLAIDOS.
Įsitikinkite — neapsivilsite.
JONAS ir VYTAUTAS DUNDŽIAI.

PLASTERIAVIMAS
senas ir naujas.
Greitas ir gerai atliekamas darbes.
Tel. RO. 7-1948 po 6 val. vak.
Mr. STASSEN
48 BOUSTEAD AVE., TORONTO.

Paieškojimai

Zuzana Batkėnienė - Abramikaitienė, duktė Jono, gim. 1890 m. Rygoj ir inž. Petras Batkėnas, gim. 1887 m., turimomis žiniomis po kapituliacijos gyvenę Austrijoje.

Petronelė Schutzienė, 1944 m. gyvenusi rytų Vokietijoje.

Julijonas Vaitiekūnas, gimęs 1887 m. Lietuvoje, Panevėžio a., Rozalimo km. ir **Adel ė Voicehauskaitė,** mokinė, gim. 1929 m. Rozalinė, Panevėžio apskr., ieškomi artimųjų.

Minėtiems asmenims yra labai svarbių žinių iš jų artimųjų. Patys ieškomieji arba žinantieji jų adresus, prašomi tuojau susisiekti su PLB Vokietijos Kr. V-ba — Litauisches Zentralkomitee, 17a Weinheim/Bergstr., Posfach 233.

Diplomuotas teisininkas
V. SLEŽEVIČIUS
VERTIMAI IR TARPININKAVIMAS: SUTARTYS, NUOSAVYBĖS DOKUMENTAI, MORGIČIAI, PASKOLOS, EMIGRACIJA IR KT.
Kreiptis šeštadieniais iki 1 val. p.p.:
414 Bay St., Toronto, kamb. 107
tel. EM. 4-0425 arba vakarais:
tel. KE. 4938.

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ
Siuvėjas
A. BERESNEVIČIUS
Didelis pasirinkimas importuotų medžiagų moterų ir vyrų kostiumams ir paltams. Užsakymus atlieku žemiausiomis kainomis.
1299 DUNDAS ST. W. TORONTO
Tel. LL. 3222.

JEFFERY, JEFFERY & FROST
Advokatai, Notarai
91 Yonge St., Toronto
Telef. EM.6-5255
Prašoma kreiptis į
N. ČEPULKAUSKIENĘ

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
Parduodu ir įstatau naujas krosnis ir oilburnerius.
Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų.
Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.
Pranešu savo naująjį adresą:
999 College St., Toronto. Tel. OL. 6123
ANT. JUOZAPAITIS.

TORONTUI, HAMILTONUI IR APYLINKĖMS.
Kontraktorius K. TRUMPICKAS
Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatiškas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) į senas krosnis ir taisomi seni apšildymai.
Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl **įrengimai doromi žymiai papigintomis kainomis ir išsimokėjimui dviems metams.**
Visi patarimai veltui.
Užsakymai priimami:
TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951
HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. LI. 92035.

A. STANČIKAS
Baigęs National Radio Institute Radio ir televizijos skyrių.
TAISAU
RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui.
Darbas garantuotas.
Prašau skambinti ME. 1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakaro ir šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. ryto.

INTER - CITY Heating Installation
Atlieka namų apšildymo, gazo, vandentiekių, drenažo įrengimus bei pataisymus, pavasario sezonui išvalo krosnis su vacuum cleaner.
JONAS PUTERIS
67 ESSEX ST. Tel. OL. 8010.

VICTOR ELECTRIC CO.
LIETUVIŠKA ELEKTROS CO.
Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
SKAMBINTI
telefonu LL. 7714
V. JUŠKEVIČIUS.
251 LAUDER AVE., TORONTO.

OKULISTĖ
B. BEJNAR - BUKOWSKA
dirba nuo 1944 metų.
94 LAWS ST., TORONTO
(prieš 3146 Dundas St. W.)
Telefonas RO. 7-0052
Priėmimo vol.: 10 ryto iki 9 vak., sekmad. ir šventad. nuo 2-4 val. popiet.

Seymour Hermant
ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.
Suite 410
394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM.4-9912
arba EM. 4-8532.

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telef.: OL. 8431 ir OL. 8432.

DR. W. K. WLODKOWSKI
buvęs Varšuvos ir Gdynės ligoninių ordinatorium ir Vienos bei Paryžiaus universitetų klinikų asistentu.
DARBO VALANDOS:
10-12 val. ryto ir 3-8 val. vak.
223 SHAW ST., TORONTO
(tarp Queen ir Dundas)
Telefonas KE. 5885.
Bendra praktika, genekologija ir gimdymo pagalba.

Dr. M. Arštikaitytė
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
Pritaiko akinius
167 College (kampas McCaul)
Kabineto Nr. 9
Toronto
Priima iš anksto susitarus
Telef.: offiso WA. 1-3584
namų WA. 3-5555

Dr. Aleksas Valadka
1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)
priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 2-4 val.
Rentgenas pagal susitarimą.
Telefonas ME. 2933.

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
NAUJAS KABINETAS
280 Roncesvalles Ave.
Telefonas OL. 4778.
Priėmimo valandos: 11-1 val. p.p.; vakarais nuo 6-8 val. vak.; trečiadieniais ir šeštadieniais 11-3 val. p.p. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)
Priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir 6.30-8, šeštadieniais 2-4. Kabinetas uždarytas trečiadeniais. Kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. V.P. Baltrušaitis.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1554A BLOOR ST. W., TORONTO
(kampas Dundas - Bloor)
Bendroji praktika, moterų ligos su gimdymo pagalba specialiai.
Kabineto tel. LL. 9184
Namų WA. 1-0537
Priėmimo val.: 1.30 - 3.30 po pietų, 5.30 - 8 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. J. J. VINGILIS
VIDAUS LIGOS
PERSIKĖLĖ Į
1 BEAVERBROOK - KIPLING AVE. KAMPAS.
ISLINGTON, TORONTO, ONT.
Telefonas BE. 1-1310.

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje
345 BLOOR ST. WEST
(kampas Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO
WA. 3-2003
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: OLiver 4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. Alexander SZATMARI
NERVŲ LIGŲ GYDYTOJAS
260 St. Clair Ave. W.
Darbo val. 2-7 val. pp. ir pagal susitarimą.
Telef. įstaigos WA. 1-0556
namų LL. 5228.

Bernhard & Scott
Advokatai, Notarai
Bendroje įstaigoje dirba
Ant. Liudžius
buv. advokatas Vilniuje,
Tremtinių Reikalams Teisių patarėjas.
73 Adelaide St. W., Toronto
Suite 436
Lietuviškai kalbančius prašoma kreiptis: pirm. ir treč. 6-8 v.v.; antr., ketv. ir šeštad. 10-1 va. p.p.
Office EM. 6-5679. Res. ME. 0636.

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—EEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp.
386 Bathurst St. Toronto
Telef. EM. 8-1344

Dr. L. SIMON
Odos ir veneros ligų specialistas.
3 Spadina Rd., Toronto
(Bloor - Spadina kampas)
Darbo valandos: 10-12 ir 3-7 pp. arba pagal susitarimą.
Tel. WA. 1-6614 arba WA. 2-8015

Dr. A. Ratinow
L.M.C.C.
Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse.
Vidaus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. WA. 1-6708

Dr. K. Žymantienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
KAMPAS BLOOR IR BROCK AVE., TORONTO
(leiimas iš 613 Brock Ave.)
Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1-4 ir nuo 5-8 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-3 val. p.p., kitulaiku pagal susitarimą.
Telefonas OL. 6851

Dr. John REKAI
Chirurgas ir akušeris
Dr. Paul REKAI
Vidaus ligų specialistas, X RAY (Rentgenas)
219 St. Clair Ave. W., Toronto
Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. MICHAEL BALKANY
MOTERŲ LIGŲ SPECIALISTAS
Gimdymo pagalba
202 St. Clair Ave. W., Toronto
(prie Avenue Rd.)
Priėmimai pagal telefoninį susitarimą
WA. 1-9632 ir HU. 8-7841

Dr. F. Tickett
Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS - CHIRURGAS
838 Dundas St. W. Toronto
kampas Euclid Ave.
Priima vakarais pagal susitarimą.
Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas
M. STEFANUK
(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei rejkalinga
BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.
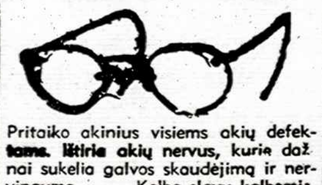
Pritaiko akinius visiems akių defektams. **Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą.** Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: EM. 3-7461 **Telef. namų: BE. 3-0978**

DANIEL D. STOKAL, B.A.
advokatas, notaras ir tt.
PERKĖLĖ
savo biurą į
21 DUNDAS SQUARE
Suite 501 — Herman Building
Toronto
Telefonas EM. 6-1681-2
Ketvirtadienio vakarais:
575 Queen St. W. - 6-8 val. v.
Telef. EM. 8-2646

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parap. žinios

— Gegužinės pamaldos kasdien 7.30 val. vak.

— Šį sekmadienį Sekminės — šv. Dvasios atsiuntimo šventė. 11 val. pamaldų metu gieda parap. choras, smuikuoja Stp. Kairys, vargonais akomponuojant muz. St. Gailevičiui.

— Praėjusį sekmadienį pamaldų metu paminėtas J.E. Toronto kardinolo dvidešimt penkerių metų vyskupavimo jubiliejus. Arkivyskupijos keliamo 3 milijonų fondo vajaus proga Sekminių sekmadienį bažnyčioje fondo sąskaita daroma rinkliava ir surenkami išdalinti fondo pasižadėjimai.

— Springhurste prie Wasagos gautame sklype pradėti darbai: talkos būdu išretinti medžiai ir, išlyginus sklypą, paruošiami pamatai pirmajam pastatui — rekreacijos salei. Ateinantį šeštadienį norima pradėti statyti pačias pastato sienas. Savaitės bėgy tikimasi veltui gauti vasarinius pastatus, kurie bus panaudojami vasaros vaikų kolonijai.

— Praėjusią savaitę "junior immatrikulation" pažymėjimus gavo šešios Šv. Jono Kr. parapijietės: Ramutė M. Aleksaitė, Birutė M. Grigaitytė, Judita Matulionytė, Danutė A. Ščepavičiūtė, Vida Jurgulytė ir Sofija Šakalinytė. Pirmosios keturios pažymėjimus pasiėmė iškilmingo akto metu Eaton Auditorijoje.

— Žuvusiems už Lietuvą paminklinės lentos iškilmingas atidengimas ir jos pašventinimas parapijos bažnyčioje įvyks birželio 12 d. laike vienuoliktos valandos pamaldų. Paminklo iniciatoriai ir lėšų telkėjai — Toronto Kūrėjų - Savanorių, atsargos karių Sąjunga ir Šaulių klubas.

— Parapijos globėjo šv. Jono Krikštytojo šventės proga, birželio 25 d., šeštadienį, parapijos salėje rengiamas kultūrinis parengimas. Parengimą rengia parapijos komitetas ir Šv. Jono Kr. pašalpinės draugijos valdyba.

— Šį penktadienį parapijos salė rezervuota Toronto skautų tuntams.

— Vedybos: Petras Bridickas ir Anastazija Girčaitė.

— Pakrikštyta: Antanas Aleksandras Gutauskas, Andrius Tomas Nekus, Algis Edvardas Savickas, Liana Ramanauskaitė, Gytis Jonas Andrulis ir Raimundas Leonardas Pažėra.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Parapijos statyba vyksta ypatingu spartumu. Išoriniai mūro darbai veik baigti, išskyrus muzikos studijos patalpas III augšte. Tolygiai vykdomas ir vidaus įrengimas: kavinės dvi sienos išmūrvtos romeniškomis plytelėmis, baigtos taip pat ir patogumų bei dušų pertvaros mūryti. Sudėtos perdangos dviejų vestibiulių, kėdžių sandėlio, laiptų narvelio ir choro patalpų, o didžiosios salės vestibiulis išlietas betonu. Laiptų narvelyje sumontuoti laiptai. Elektros darbai vykdomi irgi pilnu tempu.

— Išvykus sol. V. Verikaičiui į Niujorką parapijos choro reikalais, šią savaitę nebus choro repeticijų, taip pat ir bendros orkestro pamokos. Paskirų instrumentų pamokos vyksta savu laiku.

— Pakrikštyti: Algirdas Pranciškus Tamošiūnas, Juozas Kęstutis Milkintas, Viktoras Jonas Olekna.

Iš evangelikų veiklos

Gegužės 15 d. įvykusiame Lietuvių Evangelikų Susivienijimo visuotiniame susirinkime išrinkti nauji valdomieji organai pareigomis pasiskirstė šitaip: pirm. A. Kybrancas, vicep. J. Preikšaitis, sekr. V. Jurevičius, kasin. P. Januševičius, vald. narys V. Dauginis. Revizijos komisija: K. Kregždė, O. Delkus ir K. Steponienė. Parengimų k-ja: A. Reinartas, J. Kasiulis, L. Novogrodskienė ir J. Usvaltas. **Kor.**

Radio-Televizijos Technikas
J. STANIONIS
Taisau radijo, televizijos aparatus, patefonus. Darbas garantuotas. Skambinti vakarais po 6 val. ME. 5142.
115 Montrose Ave., Toronto.

Birželio 14 d. paminėjimas

Baltų Federacijos prezidiumas nutarė ir šiais metais pravesti iškilmingą birželio 14 d. minėjimą. Jis įvyks birželio 12 d., sekmadienio vakare Massey Hall salėje. Norima ir šį kartą pakviesti augštą Kanados valdžios pareigūną kaip garbės kalbėtoją.

Visi lietuviai, kurie tiesioginiai arba netiesioginiai yra palesti šito bolševikinio okupanto barbariško žygio, prašomi rezervuoti šitą vakarą anam iškilmingam minėjimui, o visos lietuviškos organizacijos prašomos nedaryti šitą popietį kitų parengimų. **A.**

Vyr. ateitininkų susirinkimas įvyksta sekmadienį, gegužės 29 d., 12,30 val. p.p. "Tėv. Žiburių" patalpoje. Paskaitą tema "Įsidėmėtini naujieji katalikų darbai pasaulyje" skaitys kun. Dr. J. Gutauskas. Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti. **Valdyba.**

Vilniečių susirinkimas

VKLS Toronto skyrius praneša, kad šauktas gegužės 22 d. metinis narių susirinkimas neįvyko dėl negausaus narių atsilankymo. Šis susirinkimas nukeliamas į birželio 3 d. 8 val. v. Lietuvių Namų priestato II-me augšte.

Visus vilniečius ir prijaučiančius nuoširdžiai prašome į susirinkimą punktualiai atsilankyti ir išrinkti naują skyriaus valdybą. Tad jauskime vilnietišką pareigą ir palengvinkime dabartinės valdybos darbą.

Skyriaus valdyba.

"Dainos" susirinkimas įvyksta gegužės 29 d. 3 val. p.p. pas narę Pauliną Siemaškienę 120 Carlton Street, p. Pocienės apartmente. Visos narės ir viešnios prašomos dalyvauti nes be šalpos reikalų tai bus paskutinė proga viscms kartu pasimatyti ir atsisveikinti su visad malonia ir darbščia "Dainos" nare p. Siemaškiene, išvykstančia į JAV.

Taigi visos kaip viena ateinanti sekmadienį į "Dainos" susirinkimą! **M. F. Y.**

Lietuvių šeštad. mokykloje vyksta egzaminai. Mokslo metai baigiami birželio 4 d. sutrumpintomis pamokomis Šv. Pranciškaus mokykloje, o po to — padėkos maldos Šv. Jono Kr. bažnyčioje. Iškilmingas mokyklos baigimo aktas ir pažymėjimų įteikimas įvyks sekančią dieną sekmadienį. Mokyklos vadovybė maloniai prašo lietuvius tėvus kurių vaikai lanko šeštadieninę mokyklą, minėtomis dienomis nevykti į užmiesčius, bet paskatinti savo vaikus - mokinius aktyviai dalyvauti mokyklos užbaigimo iškilmėse.

Šv. Andriejaus liut. bažnyčioje, Carlton ir Jarvis gt. kampe, Sekminių pirmą dieną, gegužės 29 d., 9 val. ryto, lietuvių pamaldos.

Kun. dr. M. Kavolis.

Grace Liuteronių bažnyčioj, 1424 Davenport Rd., netoli Dufferin Street, gegužės 29 d., 9.30 val. lietuvių pamaldos. Švenčiama šv. Sekminių šventė.

Kun. L. Kostizenas.

Evangelikų sąskrydis

Liepos 3-4 d.d. Toronte įvyks evangelikų iš visos Ontario prov. sąskrydis, organizuojamas specialaus komiteto, talkinamas dviejų parapijų — Malonės, kur kunigauja L. Kostizenas,, ir Susivienijimo, kurią aptarnauja P. Dagys.

Į sąskrydį atvyks iš Čikagos Ziono liuteronų liet. parapijos choras, kuris organizuoja platesnę ekskursiją.

Medžiotojų-žuklautojų pobūvis

Toronto Lietuvių Medžiotojų ir Žuklautojų klubas birželio 11 d., šeštadienį, ruošia tradicines žuvų vaišes — pobūvį su šokiais.

Pobūvis įvyks Liet. Namuose didžiojoje salėje. Visi atsilankiusieji bus pavaišinti skania žuvimi. Pradžia 7 v.v. Pakvietimai gaunami pas klubo valdybos narius: St. Jagėlą tel. ME. 2926, Pr. Kudreiki — LA. 8577, Pr. Peniką — OL. 6759, K. Žulį — LL. 6772 ir Pr. Grumblina.

Klubo valdyba.

KELETAS GERŲ PASIŪLYMŲ:

$3.500 įmokėti, 8 kamb., mūrinis namas, vieta įvažiavimui, 2 virtuvės, nepereinami kambariai, Ossington - Davenport.

$2.500 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas su vieta garažui, Bloor - Dufferin.

$1.700 įmokėti, 6 kamb. namas, 2 virtuvės, arti susisiekimo, lengvas išsimokėjimas.

B. Sakalauskas

Telefonai: KE. 3216, namų LO. 1410

Čia Jūs rasite daugybę visame Toronto mieste parduodamų nekilnojamo turto nuosavybių didžiausį pasirinkimą. Nuo mažiausio iki didžiausio.

856 COLLEGE ST. (netoli Ossington)

I. BRKOVICH REALTOR

SEKMINIŲ gegužinė

įvyks š.m. gegužės mėn. 29 d. 2 val. pp. Ivanauskų ūkyje, 5 mylios nuo Toronto — Queen Elizabeth plentu. Puikus, didžiulis sodas, prie upelio, nauja platforma.

KVIEČIAMI VISI iš arti ir toli jaukiai praleisti Sekminių popietę.

Važiuoti Queen Elizabeth Hamiltono kryptimi ir po pirmo "Supertest" garažo, pervažiavus upelio tiltą, sukti Dixie Rd. į dešinę ir sekti gegužinės rodykles.

Blogam orui esant gegužinė nukeliama į sekantį sekmadienį — birželio 5 d.

Pelnas skiriamas "Vilnius Lietuvos Gyvenime" anglų kalboje išleidimui.

Rengia VKLS Toronto skyrius.

MIELAI KVIEČIAME visus atsilankyti į š. m. gegužės mėn. 28 dieną, šeštadienį, Šalpos Grupės "DAINA" rengiamą

TRADICINĮ KARTŪNO BALIŲ,

kuris įvyks gražioj Top Hat salėje (Lakeshore Rd.).

Gros geras orkestras, veiks turtingas bufetas.

Premijos už tris gražiausias kartūno sukneles.

Įėjimas $1.50. Pradžia 8 val. vak. Visas pelnas skiriamas Vokietijoje likusiems sušelpti. **Rengėjos**

Čikagos Vyrų choras atšventęs savo 5 metų jubiliejų birželio 4 d., šeštadienį, atvažiuoja į Torontą. Kartu su choru atvažiuoja ir sol. Prudencija Bičkienė. Chorui diriguoja sol. Vl. Baltrušaitis. Koncertas įvyks Masaryk Memorial salėje, 212 Cowan Ave., Pradžia 7.30 v.v. Po koncerto šokiai su bufetu grojant Toronto liet. orkestrui "Trimitui".

Koncertą ruošia L. radijo programa "Tėvynės prisiminimai".

Toronto liet. "Caritas" savo posėdyje nutarė Springhurste pastatyti vasarnamį, kuriame Caritas dispozicijoje galėtų pailsėti sergą ar materialiniai nepasiturį lietuviai. Pastatą norima įsigyti dar šios vasaros sezonui. Lėšos numatomos telkti parengimais, aukų lapais, o taip pat kreipiantis į kanadiečių labdaros istaigas.

Atitaisymas

"Tėviškės Žiburių" Nr. 19 Tamstų korespondentas apie p. V. Rastenio atsilankymą Toronte paskelbė klaidinančių žinių, pabrėždamas, kad surinktų aukų Nepriklausomybės Fondui tik užteks p. Rastenio kelionės išlaidoms apmokėti. Tas neatitinka tikrenybei. Tikrumoje NF Toronte yra surinkta apie $300, o p. Rastenio kelionės išlaidoms padengti pinigai iš to fondo visai nenaudojami.

Su pagarba

K. Kalendra, pirmininkas,
Vl. Skirgaila, sekretorius.

Filatelistų sueigimas

šį penktadienį, geg. 27 d. 7.30 v. vak. Lietuvių Namų muzikos studijos kambary. Yra gautas iš JAV liet. filatelistų laiškas lieciąs lietuviškų pašto ženklų rinkima.

N. Šalkauskienės motinai a.a. HENRIETAI PEIČIENEI mirus, N. ir A. Šalkauskiams liūdesio valandoje gilią užuojautą reiškia

G. ir V. Balsiai
A. ir J. Dragašiai
V. ir J. Sližiai
A. ir P. Ščepavičiai
P. Lelis

HENRIETAI PEIČIENEI mirus,

jos dukroms N. ŠALKAUSKIENEI ir H. MALKIENEI ir jų šeimoms nuoširdžios užuojautos reiškia

Aperavičių, Grigaičių, Pacevičių ir Tamošauskų šeimos.

Vaikų darželį perėmė Nekalto Prasidėjimo seserys

Žiniomis iš Romos, seserys kotrynietės Patricija, Humiliata ir Teresė atvyko į Romą, kur ilsėsis ilgesnį laiką. Ten gauta žinių, kad Sov. Rusijoj dar esą lietuvaičių kotryniečių ir joms bus pasiųsta siuntinių. Toronte likusi sesuo Gabrielė ikišiol dirbo vaikų darželyje. Oficialiai ji buvo dar laikoma kotryniečių ordino nare ir todėl turėjo teisę gyventi ordinui priklausančiuose namuose. Kai paaiškėjo, kad ji iš kotryniečių ordino išstojo ir gavo reikaligus dispensus, nustojo teisės pasilikti ordino namuose. Kadangi tie namai ordino vadovybės buvo perleisti Nekalto Prasidėjimo kongregacijai ir atėjo perėmimo terminas. sesuo Apolinara su savo bendradarbėm atsilankė pas ses. Gabrielę tikslu susitarti dėl praktinių perdavimo reikalų. Ses. Gabrielei buvo pasiūlyta apsigyventi pas Nek. Prasidėjimo seseris, kol ji susitvarkys dokumentus vykti į JA V-bes pas seseris kazimierietes. Jokio grąsinimo iš Nek. Pr. seserų kongregacijos, kaip kai kas skelbia, nebuvę.

Sesuo Gabrielė praėjusi šeštadienį buvusius kotryniečių namus paliko ir juos perėmė naujosios šeimininkės — lietuvių N. Prasidėjimo seserys. Jų skaičius priklausys nuo to, kiek bus darželyje vaikų. Nekalto Prasidėjimo seselės darželį pradėjo vesti praėjusį antradienį — gegužės 24 d. Kadangi pirmadienis buvo nedarbo diena, tad vaikų darželio darbas dėl pasikeitimų nesusitrukdė.

Apgailėtina, kad šiame reikale keliama daug triukšmo ir jaudinama visuomenė neteisinga informacija. Reikalas yra kompetentingų įstaigų bei asmenų rankose ir lietuviškieji reikalai yra pakankamai apsaugoti. **P.**

Boriso Volkovo baleto studijos mokinių pasirodymas

Birželio 9 d., 8.15 v.v. Eatono Auditorijoje bus pastatytas baletas pagal H. Anderseno pasaką — "Sniego karalaitė", panaudojant kompozitoriaus E. Grigo muziką.

Baletą stato Kanadoje plačiai žinomas baletmeisteris Borisas Volkovas su Lietuvos Valstyb. Baleto Teatro artiste Zinaida Smolskyte - Orantiene.

Pastatyme dalyvauja keli šimtai studijos mokinių. Jų tarpe nemažas skaičius lietuvių. Tai yra pirmas toks platus baleto studijos užsimojimas Toronte — duoti pilną baletą su kostiumais ir dekoracijomis. Kadangi pástatyme, kaip minėta, dalyvauja ir lietuviai — visi lietuviai kviečiami paremti juos moraliai savo gausiu atsilankymu.

Biletus galima iš anksto užsisakyti baleto studijos raštinėj 782 Yonge Str. (iš Bloor), telef. WA. 2-2918.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė su veranda už $11 sav. Atskiras įėjimas. Netoli Liet. Namų. Tel. KE. 4370 po 5 v.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II-me augšte, naujai dekoruoti, su baldais ar be baldų. Telef. KE. 3045.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė ir 2 kambariai su virtuve II-me augšte. 198 Westminster Ave. Tel. OL. 4583, skambinti betkuriuo laiku.

Išnuomojami 2 did. kambariai III augšte, yra virtuvėlė. Tel. OL. 8934.

Išnuomojamas front. kambarys ir virtuvė, su ar be baldų II augšte, 108 Geoffrey St., telef. LO. 6846.

Išnuomojamas kambarys su baldais College St., netoli Prisikėlimo p-jos, 1 asmeniui, galimybė virti. Tel. KE. 1029.

Išnuomojamas kambarys II augšte, galima virti, vieta mašinai. 80 Edna Ave., telef. ME. 4156.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė, 65 Annette Str., telef. RO. 7-5821.

IŠVALAU jūsų namuose minkštas kėdes, sofas (chesterfield) ir kilimus. Darbas garantuotas. Tel. KE. 3625.

Nauji Kanados piliečiai

Praėjusį trečiadienį Toronto un-to Hart House buvo surengta pilietybės diena naujiesiems ateiviams, gavusiems pilietybę pastaruoju laiku. Teatro salėje iškilmingai buvo įteikti pilietybės dokumentai 64 asmenims. Dalyvavo ir pats imigracijos bei pilietybės ministeris Pickersgill. Visiems jis energingai spaudė ranką. Iš lietuvių pilietybės dokumentus gavo: Leonas Adomamavičius, Ieva Adomavičienė, Gražina Balsienė, Dr. Josiukas. Min. Pickersgill savo kalboje pasveikino naujr. kanadiečius ir priminė, kad garsusis jo posakis apie čiagimius vaikus buvęs iškraipytas. Jo mintis buvusi — čiagimiams vaikams lengviau iaugti į krašto gyvenimą nei suaugusiems ateiviams. Pabrėžė, kad Kanada neturi diktatorių ir kad josios valdymas yra visų piliečių reikalas. Dokumentų įteikimo aktas buvo baigtas Kanados ir karalienės himnais. Po to rūmų kieme buvo išpildyta gana įvairi programa, pritaikyta pilietybės dienai. Čia susirinko apie 1000 žmonių, daugiausia nauj. piliečių, gavusių dokumentus šį pavasarį. Juos pasveikino un-to vicerekt. dr. C. G. Bissel un-to vardu, be kitko, paminėdamas, kad Toronto un-tas esąs gerokai tarptautinis — turi 63 tautybių studentų. Min. Pickersgill savo kalboj iškėlė Kanados pilietybės vertę, kviete nauj. piliečius pilnai dalyvauti krašto kūrime ir valdyme: "Pas mus nėra I ir II klasės piliečių". Be to, jis priminė, kad nauj. piliečiams nėra pagrindo drovėtis savo tautinės kilmės kokia ji bebūtų. Kanados teisės ir pareigos visiems piliečiams lygios.

Meninėj daly pasirodė lenkų vyrų choras, slovakų choras, vengrų mažytis orkestras. Įspūdingai pagiedojo solo V. Verikaitis "God bless Canada", religinės nuotaikos himną, sukurtą italų kilmės kunigo Dr. Roff., kuris pats ir akomponavo.

Iškilmių komiteto surengtame priėmime svečiai buvo pavaišinti sausainiais ir šaltais gėrimais. Buvo matyti visa eilė mūsų tautiečių, gavusių pilietybę ši pavasarį: p.p. Rinkūnai, Zubriai, J. Preikšaitis, Jokubaitis ir kt. Organizuotą liet. visuomenę atstovavo Toronto apyl. pirm. Simanavičius ir Dr. Anysas.

Gimnastikos salėje buvo surengta susipažinimo šokiai, o meno galerijoje — "Colour and Form" meno draugijos paroda, kurioj dalyvauja daugiausia nauj. ateiviai.

Iškilmių programai rengti bei globoti buvo pakviesti įvairių tautybių atstovai. Lietuvių atstovas sąraše nepažymėtas.

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame suruošusiems mums įkurtuvių progą staigmena, už vertingas dovanas ir lietuvišką nuoširdumą.

Gili padėka jos organizatoriams ir rengėjams p.p. E. P. Bersenams, A. A. Zinaičiams, V. Zinaičiui, A. V. Karaliams, O. M. Kuzavams, N. P. Naiduškevičiams, J. P. Tamulenams, A. G. Skaisčiams, B. B. Simonaičiams, Z. J. Radvilams, J. Mošauskui, Ant. Stankevičiui, J. Pauriui, p. Steigienei ir Br. Andriušiui.

Kutkų šeima.

Sov. Rusų lakūnai Toronte. Dalyvauti birželio 4 d. įvyksiančioje aviacijos šventėje Toronte tarp 45 tautų yra pakviesti ir rusai. Jie paprašė leisti prisiųsti į šventę grupę savo aviacijos karininkų kaip stebėtojus. Kanados vyriausybė pranešė Maskvai, kad, jei Rusai pasiųstų savo lėktuvų, Kanados naikintojai juos pasitiktų palydėti nuo pat poliaus. Ambasadorius Čuvakinas pareiškė, kad Sovietų lėktuvai šiemet dalyvauti nebepaspėsią, bet dalyvausią kitais metais. Šventės metui Royal York hotelyj užsakyta 6 kambariai.

BALTIC MOVERS & CARTAGE

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. ŠALDYTUVŲ pervežimo specialistai. Visos vežamos turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montreali, Londona, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. OL. 1403
TORONTO

MONTREAL, Que.

Visus kviečiame į iškilmingą pirmosios Kanadoje
Vinco Krėvės vardo
LITERATŪRINĖS PREMIJOS ĮTEIKIMĄ - BALIŲ,
kuris įvyks gegužės 28 dieną, 7 val. vakaro naujoje Aušros Vartų parapijos salėje, 1465 rue de Seve, **dalyvaujant laureatui JONUI AISČIUI** ir stipriausiom Montrealio lietuvių meninėm pajėgom. PROGRAMA: I dalis — iškilmingas literatūrinės premijos įteikimo aktas. II dalis — dainos, muzikos, modernaus šokio ir literatūros vakaras - koncertas, kuriame maloniai sutiko dalyvauti: Liet. valst. op. sol. E. Kardelienė, pianistas K. Smilgevičius, modernaus šokio šokėjos B. Vaitkūnaitė ir J. Kvietytė, dramos aktoriai — B. Pūkelevičiūtė, J. Akstinas ir L. Barauskas, Henrikas Nagys su trumpa paskaita apie J. Aisčio kūrybą ir pats laureatas — poetas rašytojas Jonas Aistis. III dalis — pasilinksminimas, grojant pp. Lapinų orkestrui, kurio metu kiekvienas už įėjimo mokestį gaus užkandžių, turės progos linksmai praleisti laiką, paįvairintą spausdintu humoristiniu "Kočėlu" ir atsigaivinti švelniais gėrimais. Įėjimas $1.25.

Lietuvių Akademinis Sambūris.

Liet. šeštadieninėse mokyklose mokslo metai eina į pabaigą. Metiniai egzaminai raštu bus gegužės 28 d., o žodžiu — birželio 4 d. Iškilmingas mokslo metų užbaigimas bus birželio 5 d., sekmadienį, tuojau po 11 val. pamaldų AV parapijos salėje. Po pažymėjimų įteikimo bus vaišės.

Šiais metais Verduno liet. šešt. mokykla išleidžia pirmą šeštokų (VI-to skyriaus) laidą.

Išleidžiamųjų egz. komisiją sudaro mokyt. B. Lukoševičienė, I. Tauteras, S. Kęsgaila ir dr. H. Nagys.

Vinco Krėvės vardo literatūrinės premijos įteikimas įvyks naujai užbaigtoj AV parapijos salėje. Baigiamos dėti gražios asfalto plytelių grindys ir visi statybos reikmenys pašalinami.

Liet. Akad. Sambūris rūpinasi scenos apipavidalinimu ir pritaikymu programos koncertinei dainos ir šokio daliai. Vaišėms ir linksmajai daliai taipgi visos sąlygos yra. Tenka laukti, kad literatūrinės premijos įteikimo vakaras bus stambus kultūrinis, kartu ir linksmas malonus įvykis Montrealyje. Pasitikslinti dėl programos prašau žiūrėti skelbimą.

Aušros Vartų senoji bažnyčia ir buvusi klebono raštinė 377 Willibrord uždarytos. Naujosios bažnyčios ir klebonijos adresas: 1465 rue de Seve, Montreal 20, Que., tel. POntiac 6-5755.

Metropolitan opera atvyksat 3 dienom gastrolių į Montrealį gegužės 30 d. ir pradės Massenet opera "Manon" Forume. Antrą dieną statys Gounod "Faustą" ir trečią — Verdi "Traviatą".

Redakcija gavo visą eilę montrealiečio P. Dubausko korespondencijų iš didžiosios krizės laikų apie 1930 m. Jos rašytos "Darbininkui" arba "Amerikos Lietuviui". Autorius Pr. Dubauskas nurodo nedarbo pagrindinę priežastį, kad mašinos pakeičią darbininkus ir kad sumažėjusi fabrikų gaminių pardavimo rinka. O labiausiai jo peršama mintis, kad reikią kurti naujas sodybas negyvenamose žemėse. Ten žmonės patys, esą, pasidarytų sau pragyvenimą.

Grand Orange Lodge magistras torontietis Gordon Keyes Orilijoj vykusiame ložės metiniame susirinkime vėl kėlė prieš katalikus nukreiptą reikalavimą provincijos vyriausybei uždrausti nevalstybines mokyklas. Jis argumentavo tuo, kad tas trukdą būsimiems piliečiams susigyventi į vieną bendruomenę. Kartu jis pasisakė prieš prieš angliškumo silpninimą federalinės vyriausybės imigracine ir kitokia politika. Protestantizmo viešpatavimas ir britiškumas yra eranžistų visos veiklos šūkiai, deja, niekaip nesuderinami su kanadiškomis laisvėmis.

Liet. studentų ir vilniečių dėmesiui

Toronto Un-to, Hart House patalpų didžiojoje salėje, matosi didelis skaičius pasaulinių universitetų herbų. Netrūksta lenkiškų, ukrainietiškų, estiškų ir net rusiškų universitetų ženklų. Keistu būdu nerandama Vilniaus universiteto herbo.

Norėčiau į šitą trūkumą atkreipti lietuviškų studentų ir Vilniečių sąjungos dėmesį, kad jie darytų pastangų kuoskubiausiai įamžinti Vilniaus universitetą Toronte, kol kiti pretendentai nebus pakabinę herbą su parašu "Wilno". **A.**

"VIENYBĖJE — GALYBĖ"!

TAUPYK

savo kredito kooperatyve "PARAMA". Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos.

Darbo valandos: **antradieniais ir penktadieniais nuo 7 val. vak. iki 9 val. v.**

Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. Telefonas KE. 3027.

REIKALINGI AGENTAI. 2-3 ASMENYS.

Darbo apimtis — namų pardavimas, žemės pardavimas, paskolų namams parūpinime tarpininkavimas ir draudimas.

ATLYGINIMAS — 50% bendros komisijos.

Būtina žinoti ar bent būti susipažinusiam su namų pardavimo problemomis ir turėti norą šioje srityje dirbti. Vartoti laisvai anglų kalbą. Reikalinga turėti nuosavą mašiną ir pinigų rezervą įgalinantį pradėti darbą

Sekmė yra užtikrinama kiekvienam, kuris rūpestingai, nuoširdžiai dirbs, gilinsis į finansines problemas, stengsis duoti klijentūrai kuo geriausią patarnavimą, pradžioje dirbs daugiau, negu bus atlyginamas. Prancūzų kalbos mokėjimas yra geras pliusas. Dirbti teks pilnas darbo laikas.

ADAMONIS & BUDRIŪNAS

PL. 8501, 177 Sherbrooke St. W., Montreal.

A. Garbenis

NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD.

REKOMENDUOJA

RONCESVALLES - SORAUREN, $2.500 įmokėti, viso $11.500, pusiau atskiras namas, 6 kamb., oro-anglių šildymas, garažas. Namas be skolų.

GARDEN - RONCESVALLES, $4.000 įmokėti, viso $13.800, 7 nepereinami kamb., vandens-alyvos šildymas, be garažo.

PACIFIC - BLOOR, $4.000 įmokėti, viso $16.500, pusiau atskiras plytų namas, 8 did. kamb., apšildymas oru-automatinis, namas geroj tvarkoj, nėra skolų.

BLOOR - HIGH PARK, $6.500 įmokėti, viso $24.000, atskiras, 11 kamb. gražus namas, vandens-alyvos šildymas, 2 garažai, atviras morgičius balanse.

KING - SUNNYSIDE, $4.000 įmokėti, viso $25.000, 13 kamb. su baldais, pajamų namas, vandens-alyvos šildymas, 3 garažai, išmokėjimas ilgam laikui, atviras morgičius.

AL GARBENS

REAL ESTATE

1611 BLOOR STREET WEST. TORONTO, ONTARIO
Telefonai: LO. 2738, LA. 8772. Vakarais HU. 9-1543.

Visais turto pirkimo ar pardavimo reikalais kreipkitės virš nurodytu adresu.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI